

623

Na osnovu člana 15. Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", br. 89/05) i člana 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), direktor Uprave za indirektno oporezivanje donosi

**UPUTSTVO
O OVLAŠTENOM POŠILJAOCU**

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.
(Predmet)

Ovim uputstvom propisuje se status ovlaštenog pošiljaoca kojem je UIO odobrila da robu koja se prevozi u okviru postupka provoza otprema iz svog vlastitog prostora bez predočenja robe polaznom carinskom uredu.

Član 2.
(Pravni osnov)

Status ovlaštenog pošiljaoca reguliran je:

- a) odredbama čl. 65. - 66., 89. i 105. - 111. Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 58/15), (u daljnjem tekstu: Zakon),
- b) odredbama čl. 288.- 302. i 312. - 314. Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 13/19, 54/19 i 21/20), (u daljnjem tekstu: Odluka).

Član 3.
(Upotreba roda)

Svi izrazi u ovom uputstvu koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu odnose se bez diskriminacije i na muškarce i na žene.

Član 4.
(Zakoni i drugi propisi)

Ako nije drugačije navedeno, podrazumijeva se da upućivanje u ovom uputstvu na zakone i druge propise uključuje i izmjene i dopune tih zakona i drugih propisa koje stupaju na snagu datumom stupanja na snagu ovog uputstva ili nakon tog datuma.

Član 5.
(Pojmovi i šifre)

U smislu ovog uputstva pojedini pojmovi i šifre imaju sljedeće značenje:

- a) "odobrenje" - odluka kojom je određenom licu odobren status ovlaštenog pošiljaoca,
- b) "ovlašteni pošiljalac" - lice kojom je izdato odobrenje za status ovlaštenog pošiljaoca,
- c) "odobreni prostor" - vlastiti prostor ovlaštenog pošiljaoca ili neko drugo odobrenjem odobreno mjesto iz kojeg ovlašteni pošiljalac otprema robu po postupku provoza,
- d) "polazni carinski ured" - carinski ured koji je prihvatio carinsku deklaraciju za stavljanje robe u postupak provoza (u daljnjem tekstu: provozna deklaracija). U primjeni statusa ovlaštenog pošiljaoca, polazni carinski ured je ured određen odobrenjem, a kojoj ovlašteni pošiljalac prijavljuje robu za otpremu u postupku provoza,
- e) šifra "C521" - oznaka za odobrenje za status ovlaštenog pošiljaoca i naznaka da je provozna deklaracija podnijeta u statusu ovlaštenog pošiljaoca, a upisuje se u grupi podataka "Odobrenje" u elektronskoj provoznoj deklaraciji (IE015) ili u polje 44 provozne deklaracije u papirnom obliku,
- f) "dug" - iznos uvoznih ili izvoznih dažbina i drugih indirektnih poreza primjenjivih na robu koja je predmet pojednostavljenog postupka iz člana 1. ovog uputstva,

- g) "Grupa za kontrolu" - Grupa za kontrolu regionalnog centra nadležnog prema sjedištu podnosioca zahtjeva za status ovlaštenog pošiljaoca, koja u predkontroli vrši provjeru ispunjenosti uvjeta po podnesenom zahtjevu prije izdavanja odobrenja i vrši naknadnu carinsku kontrolu statusa ovlaštenog pošiljaoca,
- h) "standardni postupak provoza" - postupak provoza koji se provodi korištenjem NCTS aplikacije,
- i) "rezervni postupak" - postupak koji se zasniva na korištenju pisanih (papirnih) dokumenata, uspostavljen kako bi se omogućilo podnošenje provozne deklaracije i praćenje postupka provoza kada nije moguće primijeniti standardni postupak provoza.

DIO DRUGI - UVJETI I KRITERIJI ZA STATUS OVLAŠTENOG POŠILJAOCA

Član 6.

(Status ovlaštenog pošiljaoca)

- (1) Status ovlaštenog pošiljaoca je pojednostavljenje postupka provoza kod polaznog carinskog ureda, prema kojem se robu koja se prevozi u postupku provoza otprema iz odobrenog prostora ovlaštenog pošiljaoca bez obaveze predočenja (dopremanja) te robe polaznom carinskom uredu.
- (2) Status ovlaštenog pošiljaoca može se odobriti samo licu koje je korisnik sveobuhvatnog osiguranja za postupak provoza koje glasi na njegovo ime ili mu je odobreno oslobađanje od polaganja osiguranja, te koristi provozne postupke.
- (3) Kod statusa ovlaštenog pošiljaoca samo provođenje postupka provoza ostaje nepromijenjeno, a radi se o promjeni mjesta predočenja robe koja se namjerava otpremiti u postupku provoza i pojednostavljenju tog postupka. Dokumentami i fizički pregled, kada isti, prema analizi rizika, bude određen od strane polaznog carinskog ureda, vrši se kao u redovnom postupku provoza, samo je mjesto obavljanja tih radnji odobreni prostor ovlaštenog pošiljaoca iz kojeg se robu pušta u zahtijevani postupak provoza.
- (4) Odredbe Zakona, Odluke i drugih propisa koji se odnose na postupak provoza i provoznu deklaraciju, uključujući i izmjenu i poništenje provozne deklaracije, primjenjuju se i na postupak provoza i provozne deklaracije podnijete u statusu ovlaštenog pošiljaoca.

Član 7.

(Postupak provoza u statusu ovlaštenog pošiljaoca i izuzeća)

- (1) Postupak provoza u statusu ovlaštenog pošiljaoca pri unosu robe u carinsko područje Bosne i Hercegovine može uslijediti nakon odobrenog privremenog smještaja te robe u prostoru za privremeni smještaj.
- (2) Postupak provoza u statusu ovlaštenog pošiljaoca ne može se koristiti u slučajevima kada se robu u postupku provoza otprema po:
 - a) karnetu TIR,
 - b) karnetu ATA,
 - c) Obrazcu 302, predviđenog Sjevernoatlantskim ugovorom od 4. aprila 1949. godine,
 - d) pojednostavljenom postupku provoza uz prijevoz robe željeznicom, tj. kada se međunarodni tovarni list CIM koristi kao provozna prijava.
- (3) Mjesto u kome carinski organ redovno obavlja poslove carinskog nadzora, kontrole i carinjenja robe (carinski terminal bilo gdje) ne može biti odobreno kao odobreni prostor ovlaštenog pošiljaoca.

Član 8.

(Uvjeti i kriteriji za status ovlaštenog pošiljaoca)

- (1) Podnosilac zahtjeva za izdavanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljaoca (u daljnjem tekstu: podnosilac zahtjeva), mora ispuniti sljedeće uvjete i kriterije:
 - a) da je registriran u Bosni i Hercegovini i kod Uprave za indirektno oporezivanje (u daljnjem tekstu: UIO) po osnovu obavljanja vanjskotrgovinskog poslovanja. U vezi ovog uvjeta, uz zahtjev, prilaže se dokaz o registraciji u Bosni i Hercegovini, a u pogledu registracije kod UIO provodi se službena provjera u UIO,
 - b) da ima ovlaštenje o pristupu informacionom sistemu UIO za elektronsko podnošenje carinskih deklaracija putem kvalifikovanih elektronskih potvrda "elektronski potpis", o čemu se provodi službena provjera u UIO. Podnošenje proвозnih deklaracija i provođenje formalnosti u proвозnom postupku po pravilu se vrše upotrebom tehnike elektronske obrade podataka (NCTS). Samo u izuzetnim slučajevima, odobrenim od strane UIO mogu se upotrebljavati papirni dokumenti u skladu sa Uputstvom o provođenju proвозnog postupka upotrebom rezervnog postupka,
 - c) da u vrijeme podnošenja zahtjeva nije u postupku stečaja ili u postupku likvidacije, o čemu se, uz zahtjev, podnosi uvjerenje izdato od nadležnog suda,
 - d) da ima odgovarajući obim poslovanja, tj. redovno otprema pošiljke u postupku provoza,
 - e) da se pridržavao carinskih i poreznih propisa u prethodnom periodu. U vezi ovog kriterija, uz zahtjev, za svako lice navedeno u članu 13. stav (3) tačka b) ovog uputstva, podnosi se uvjerenje izdato od nadležnog suda o tome da li je u posljednje tri godine prije podnošenja zahtjeva pravosnažno kažnjavano i za koje carinske i/ili porezne prekršaje. Za navedena lica provodi se i službena provjera u prekršajnoj bazi podataka u UIO,
 - f) da se protiv podnosioca zahtjeva, njegovog odgovornog lica i lica ovlaštenog za zastupanje (lica upisana u odluci o registraciji), kao i lica iz tačke h) ovog stava ne vodi krivični postupak za krivično djelo u vezi poslovne djelatnosti podnosioca zahtjeva i/ili za krivično djelo u vezi kršenja carinskih i/ili poreznih propisa, o čemu se uz zahtjev, za svako navedeno lice, podnosi uvjerenje izdato od nadležnog suda,
 - g) da ima zadovoljavajući sistem vođenja poslovne i, po potrebi, evidencije o prijevozu robe, koji omogućava efikasan nadzor postupka i provođenja carinske kontrole, naročito naknadne kontrole,
 - h) da lice koje je, kod podnosioca zahtjeva, odgovorno za provođenje statusa ovlaštenog pošiljaoca (u daljnjem tekstu: lice odgovorno za pojednostavljenje) poznaje carinske i druge propise primjenjive na carinski postupak provoza i traženo pojednostavljenje u tom postupku i robu koja će biti predmet istog,
 - i) da ima uspostavljen sistem kontrole angažovanih prijevoznika u smislu poštivanja propisa,
 - j) da je korisnik sveobuhvatnog osiguranja za postupak provoza koja glasi na njegovo ime, ili da mu je odobreno oslobađanje od polaganje osiguranja,
 - k) da na dan provjere podnijetog zahtjeva, u skladu sa članom 12. stav (2) i (3) ovog uputstva, nema neizmirenog dospjelog duga po osnovu indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi, koje je UIO nadležna naplaćivati prema Zakonu o sistemu indirektnog

oporezivanja u Bosni i Hercegovini, Zakonu o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda i Zakonu o postupku indirektnog oporezivanja (u daljnjem tekstu: dug po osnovu indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi).

- (2) Podnosilac zahtjeva kojem bude odobren status ovlaštenog pošiljaoca mora i dalje u toku važenja odobrenja ispunjavati uvjete i kriterije propisane za navedeno odobreno pojednostavljenje i obaveze koje proizilaze iz odobrenja, ne dovodeći u pitanje njegove obaveze kao deklaranta i glavnog obveznika i pravila koja uređuju nastanak carinskog duga.

Član 9.

(Izuzeci u pogledu odobravanja i korištenja statusa ovlaštenog pošiljaoca)

- (1) Status ovlaštenog pošiljaoca ne može se odobriti za robu za koju se, u predkontroli podnijetog zahtjeva iz člana 13. ovog uputstva, ocijeni da nije moguće provoditi efikasan nadzor postupka i carinske kontrole.
- (2) Odobreni status ovlaštenog pošiljaoca ne može se koristiti kada:
 - a) nisu ispunjeni uvjeti iz člana 11. ovog uputstva,
 - b) ovlašteni pošiljalac ne ispunjava uvjet iz člana 15. ovog uputstva u pogledu osiguranja za obezbjeđenje duga u postupku provoza,
 - c) u slučaju kada je to određeno posebnom odlukom UIO, za vrijeme primjene te odluke.

Član 10.

(Podnošenje zahtjeva)

- (1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljaoca podnosi se Sektoru za carine u Središnjem uredu UIO.
- (2) Zahtjev za izdavanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljaoca podnosi se na obrascu iz Priloga 1. ovog uputstva.
- (3) Kada se zahtjeva da se roba otprema u postupku provoza u statusu ovlaštenog pošiljaoca iz više prostora koji su smješteni na područjima različitih polaznih carinskih ureda, u zahtjevu se za svaki prostor moraju navesti podaci:
 - a) o licu odgovornom za odnosno pojednostavljenje kod podnosioca zahtjeva,
 - b) o polaznom carinskom uredu.
- (4) Uz zahtjev, podnosilac zahtjeva podnosi sljedeće:
 - a) dokumente kojima dokazuje ispunjenost uvjeta i kriterija iz člana 8. stav (1) tačka a), c), e) i f) ovog uputstva,
 - b) kopiju prihvaćenog sveobuhvatnog osiguranja za proвоз ili odobrenje o oslobađanju od polaganja osiguranja, u svrhe dokaza o ispunjenosti uvjeta iz člana 8. stav (1) tačka j) ovog uputstva,
 - c) interno uputstvo o provođenju statusa ovlaštenog pošiljaoca kod podnosioca zahtjeva,
 - d) sva druga dokumenta kojima eventualno raspolaže podnosilac zahtjeva, koja mogu biti od uticaja kod rješavanja podnijetog zahtjeva (npr. dozvole nadležnih inspekcijских organa, obavezujuće informacije o tarifnom svrstavanju robe prema Carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine, odobrenje za ovlaštenog izvoznika, odobrenje za odobrenog izvoznika, odgovarajući certifikati npr. ISO i drugo).
- (5) Podnošenjem zahtjeva za izdavanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljaoca podnosilac se obavezuje:
 - a) da će carinskom organu, u cilju carinske kontrole robe i postupka, omogućiti neograničen pristup svim dokumentima i evidencijama (fizički i/ili elektronski pristup), obezbjediti pogodan prostor za rad carinskog

- organa prilikom kontrole, te pri tom pružiti svu potrebnu pomoć,
- b) da će obezbjediti odgovarajuće prostorije za smještaj, utovar, istovar, pregled i uzimanje uzoraka robe, te za pregled prijevoznog sredstva.
- (6) Pored ostalih podataka u zahtjevu moraju biti navedene osobe odgovorne za provođenje pojednostavljenog postupka. Osnovno je pravilo da su osobe, koje su u zahtjevu za sticanje statusa ovlaštenog pošiljaoca predložene za provođenje pojednostavljenog postupka, zaposlene kod podnosioca zahtjeva i da ispunjavaju uvjete za obavljanje poslova zastupanja u carinskom postupku, odnosno da imaju položen ispit za ovlaštenog carinskog zastupnika, radi čega je u prilogu zahtjeva potrebno priložiti dokaz o istom.
- (7) U slučajevima u kojima podnositelj zahtjeva nema zaposlenu osobu koja ispunjava navedeni uvjet, može sklopiti ugovor sa podnosiocem isprava (deklarantom) koji će za njega obavljati poslove zastupanja i koji će pored odgovornih osoba ovlaštenog pošiljaoca biti naveden u odobrenju. U takvom slučaju u zahtjevu za sticanje statusa ovlaštenog pošiljaoca podnositelj zahtjeva kao odgovorne osobe navodi:
- a) podnosioca isprava (deklaranta) sa kojim je sklopio ugovor o poslovima zastupanja,
- b) osobe zaposlene kod podnosioca zahtjeva koje ne ispunjavaju uvjete za obavljanje poslova zastupanja.
- (8) Podnositelj je također dužan priložiti dokaze o posjedovanju odobrenja za elektronsku komunikaciju sa NCTS koje sadrži podatke o aplikaciji koju će ovlašteni pošiljalac koristiti za podnošenje deklaracije i razmjenu podataka elektronskim putem. Dokazima se smatraju ovjerene fotokopije odobrenja izdatog od nadležne organizacione jedinice UIO, Sektor za IT, Odsjek za PKI.

Član 11.

(Mjere trgovinske politike i inspeksijska kontrola roba)

- (1) Ako roba koja se otprema u postupku provoza u statusu ovlaštenog pošiljaoca podliježe nekoj od mjera trgovinske politike (npr. nalazi se na režimu "dozvole") primjenjive u odnosnom postupku provoza, može se koristiti postupak provoza u tom statusu samo pod uvjetom ako ovlašteni pošiljalac, u trenutku prijavljivanja robe po tom postupku, ima potrebnu dozvolu za robu, a podaci o toj dozvoli unose se u grupi podataka "Priloženi dokumenti, uvjerenja i odobrenja" u elektronskoj provoznoj deklaraciji (IE015) ili u polje 44 provozne deklaracije u papirnom obliku.
- (2) Ako roba koja se otprema u postupku provoza u statusu ovlaštenog pošiljaoca podliježe nekoj od inspeksijskih kontrola u vanjskotrgovinskom prometu primjenjivoj u odnosnom postupku provoza, može se koristiti postupak provoza u tom statusu samo pod uvjetom ako ovlašteni pošiljalac, u trenutku prijavljivanja robe po tom postupku, ima za robu potrebno odobrenje ili suglasnost nadležnog inspeksijskog kontrolnog organa, o kojem se podaci unose u grupi podataka "Priloženi dokumenti, uvjerenja i odobrenja" u elektronskoj provoznoj deklaraciji (IE015) ili u polje 44 provozne deklaracije u papirnom obliku.

Član 12.

(Provjera uvjeta prije dostavljanja Grupi za kontrolu)

- (1) Nakon prijema zahtjeva za izdavanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljaoca, Sektor za carine, prije provjere iz stava (4) ovog člana i dostavljanja zahtjeva nadležnoj Grupi za kontrolu na postupanje, provjerava da li podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete iz člana 8. stav (1) tačka a), b), c), e), f), j) i k) ovog uputstva.

- (2) U svrhu provjere ispunjenosti uvjeta iz člana 8. stav (1) tačka k) ovog uputstva, kod nadležne organizacione jedinice UIO, koristi se obrazac iz Priloga 3. ovog uputstva.
- (3) Ako podnositelj zahtjeva ima neizmirenog duga po osnovu indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi, navedeni uvjet smatra se ispunjenim ako mu je, prije podnošenja zahtjeva, u skladu sa propisima o indirektnom oporezivanju, rješanjem UIO odobreno odgođeno plaćanje ili plaćanje istog u ratama i da je, u slučaju ako mu je odobreno plaćanje istog u ratama, izmirio iznose rata dospjelih za plaćanje do dana provjere podnijetog zahtjeva.
- (4) Ako se u provjeri utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz člana 8. stav (1) tačka a), b), c), e), f), j) i k) ovog uputstva, Sektor za carine dalje provjerava ostale formalne uvjete zahtjeva, nakon čega, zahtjev sa njegovim prilogima i obavljenim provjerama, dostavlja nadležnoj Grupi za kontrolu na dalje postupanje u skladu sa članom 13. ovog uputstva.
- (5) Uz provjeru ostalih uvjeta Sektor za carine vrši provjeru predloženih odgovornih osoba. U slučajevima u kojima je podnositelj zahtjeva sklopio ugovor sa podnosiocem isprava (deklarantom), te su uz njega kao odgovorna lica predložena lica zaposlena kod podnosioca zahtjeva koja ne ispunjavaju uvjete za obavljanje poslova zastupanja, Sektor za carine će izvršiti provjeru znanja predloženih osoba o poznavanju pojednostavljenog postupka. Provjera znanja tih osoba obaviće se ovisno od vrste robe koju ovlašteni pošiljalac namjerava otpremati u pojednostavljenom postupku, mjerama kojima podliježe takva roba, postupcima koji se zahtijevaju, te obavezama koje mora ispuniti ovlašteni pošiljalac. Podnositelj zahtjeva je dužan uz zahtjev dostaviti prilog u kome se uz podnosioca isprava (deklaranta), navode i lica zaposlena kod podnosioca zahtjeva kao odgovorna lica.
- (6) Kada ovlašteni pošiljalac koristi usluge podnosioca isprava (deklaranta), odgovornost za sve nepravilnosti i propuste koji mogu nastati korištenjem pojednostavljenog postupka je na ovlaštenom pošiljaocu i njegovom zaposleniku koji je u odobrenju naveden kao odgovoran za pravilno provođenje pojednostavljenja.

Član 13.

(Provjera uvjeta i kriterija za odobravanje statusa ovlaštenog pošiljaoca od strane Grupe za kontrolu)

- (1) Grupa za kontrolu, po prijemu zahtjeva za izdavanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljaoca vrši predkontrolu podnijetog zahtjeva u kojoj provjerava uvjete i kriterije koje podnositelj zahtjeva, shodno članu 289. stav (2) (za status ovlaštenog pošiljaoca) i članu 312. Odluke, i odredbama člana 8. ovog uputstva, mora ispuniti za traženo pojednostavljenje.
- (2) Provjera ispunjenosti uvjeta za status ovlaštenog pošiljaoca koju u predkontroli vrši Grupa za kontrolu, obuhvata provjere navedene u stavu (3) do (5) ovog člana.
- (3) Provjera kod nadležnih organizacionih jedinica UIO obuhvata sljedeće:
- a) provjeru odgovarajućeg obima poslovanja, tj. da li podnositelj zahtjeva samo povremeno ili na redovnoj osnovi prijavljuje robu za postupak provoza, odnosno da li na redovnoj osnovi otprema pošiljke u postupku provoza,
- b) procjenu pridržavanja carinskih i/ili poreznih propisa u prethodnom periodu:
- u procjeni ovog kriterijuma, pored uvida u dostavljena uvjerenja iz člana 8. stav (1) tačka e) ovog uputstva, Grupa za kontrolu vrši provjeru i u prekršajnoj bazi podataka u UIO. Smatra se da je ovaj kriterijum ispunjen ako podnositelj zahtjeva, odgovorno lice podnosioca zahtjeva i lice ovlašteno

- za zastupanje (lica iz odluke o registraciji) i lice odgovorno za pojednostavljenje iz člana 8. stav (1) tačka h) ovog uputstva, u posljednje tri godine prije podnošenja zahtjeva nije pravosnažno proglašeno krivim za ozbiljan prekršaj ili ponovljene prekršaje carinskih i/ili poreznih propisa ili teže krivično djelo koje je u vezi sa njegovom privrednom djelatnosti. Ako Grupa za kontrolu, s obzirom na odnos između broja ili obima carinskih postupaka podnosioca zahtjeva i broja i vrste povreda carinskih i/ili poreznih propisa, smatra da je povreda carinskih i/ili poreznih propisa neznatna (zanemarljiva) i ne dovodi u sumnju "dobru vjeru" podnosioca zahtjeva, smatra se da se podnosilac zahtjeva pridržavao carinskih i/ili poreznih propisa u prethodnom periodu. Ako Grupa za kontrolu procijeni da je podnosilac zahtjeva počinio teže ili ponovljene prekršaje carinskih i/ili poreznih propisa ili teže krivično djelo koje je u vezi sa njegovom privrednom djelatnosti, ne može izdati mišljenje da podnosilac zahtjeva ispunjava uvjete za traženo pojednostavljenje,
- c) pribavljanje mišljenja polaznog carinskog ureda navedenog u zahtjevu o dosadašnjem radu, odnosno pouzdanosti podnosioca zahtjeva za odobravanje traženog pojednostavljenja,
- d) uzima u obzir nepravilnosti iz dosadašnjih carinjenja (zapisnike polaznog carinskog ureda navedene u zahtjevu o njihovim nalazima, odnosno nepravilnostima od strane podnosioca zahtjeva u vezi carinskih postupaka),
- e) uzima u obzir nalaze iz zapisnika Grupe za kontrolu o dosadašnjim naknadnim kontrolama kod podnosioca zahtjeva, te da li su eventualne nepravilnosti utvrđene u tim kontrolama otklonjene i da li podnosilac zahtjeva poštuje nalaze u vezi naknadnih kontrola,
- f) uzima u obzir podatke o podnosiocu zahtjeva iz evidencije organizacione jedinice UIO nadležne za analizu rizika i selektivitet.
- (4) Provjera kod podnosioca zahtjeva obuhvata sljedeće:
- a) obaviti predkontrolu kao da se radi o redovnoj naknadnoj kontroli, pri čemu u obzir uzeti reprezentativno vrijeme i broj transakcija,
- b) da li podnosilac zahtjeva ima zadovoljavajući sistem vođenja poslovne i, po potrebi, evidencije o prijevozu robe, koji omogućava efikasan nadzor postupka i provođenja carinske kontrole, naročito naknadne kontrole. Sistem vođenja evidencije je odgovarajući kada podnosilac zahtjeva ima:
- 1) organizaciju administracije koja odgovara vrsti i obimu poslovanja i koja je pogodna za upravljanje prometom robe i ima unutrašnju kontrolu koja omogućava otkrivanje nezakonitih i nepropisnih transakcija,
 - 2) uspostavljeno vođenje knjigovodstvene evidencije u skladu sa računovodstvenim standardima općeprihvaćenim u Bosni i Hercegovini,
 - 3) kada je to potrebno, zadovoljavajuću proceduru efikasne kontrole poštivanja uvoznih ograničenja ili zabrana i inspekcijских kontrola, kao i drugih mjera i propisa koji se odnose na stavljanje robe u zahtijevani postupak provoza,
 - 4) prihvatljiv (uređan) sistem arhiviranja dokumentacije i evidencija (kako podnosilac zahtjeva čuva i arhivira dokumentaciju i evidencije i da li takav način čuvanja i arhiviranja omogućava kontrolu carinskom organu, te način uvezivanja komercijalnih dokumenata sa dokumentima koji nastaju u fazi carinjenja),
- 5) logistički sistem koji omogućava razlikovanje domaće i strane robe,
 - 6) zaposlenima ukazuje na potrebu obavještavanja carinskog organa o poteškoćama sa kojima se susreću i obavještava carinski organ o takvim slučajevima,
 - 7) prihvatljive mjere za zaštitu od neovlaštenog pristupa i gubitka podataka, u fizičkom i informaciono-tehničkom smislu,
 - 8) da carinskom organu za potrebe kontrole, omogućiti fizički i elektronski pristup svojim carinskim i transportnim dokumentima i evidencijama,
- c) usmenim putem, provjeru znanja lica odgovornih za pojednostavljenje kod podnosioca zahtjeva. Provjera znanja obuhvata provjeru poznavanja carinskih i drugih propisa primjenjivih na traženo pojednostavljenje, poznavanje postupka kod podnosioca zahtjeva u vezi tog pojednostavljenja i svih obaveza koje on preuzima i koje je obavezan ispuniti, te provjeru poznavanja vrste robe koju otprema u postupku provoza, kao i poznavanje mjera kojima podliježe takva roba,
- d) da li ima uspostavljen sistem kontrole angažiranih prijevoznika u smislu poštivanja propisa,
- e) da li je interno uputstvo podnosioca zahtjeva o provođenju statusa ovlaštenog pošiljaoca (npr. faze odvijanja tog postupka, te ko i kada iste obavlja i drugo) u skladu i sa važećim carinskim propisima i ovim uputstvom (uz dopuštenost da podnosilac zahtjeva, u okviru tog dokumenta, interno organizuje način izvođenja navedenog pojednostavljenja).
- (5) U predkontroli podnijetog zahtjeva, Grupa za kontrolu može od podnosioca zahtjeva, pored podataka navedenih u zahtjevu i dokumenata priloženih uz zahtjev, zatražiti dopunu podataka i dokumenata ili evidencija (uz ostavljanje roka za to), ako to ocijeni potrebnim radi utvrđivanja činjenica koje mogu biti od uticaja na donošenje odluke u vezi podnijetog zahtjeva, odnosno utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za traženo pojednostavljenje.
- (6) O rezultatima izvršenih provjera iz stava (3) do (5) ovog člana u vezi ispunjenosti uvjeta za odobravanje traženog statusa ovlaštenog pošiljaoca, Grupa za kontrolu sačinjava zapisnik u tri primjerka, od kojih jedan uručuje podnosiocu zahtjeva. U zapisniku, izdvojeno na kraju, Grupa za kontrolu, shodno rezultatima izvršenih provjera, navodi mišljenje o ispunjenosti uvjeta za odobravanje traženog pojednostavljenja, nakon čega, zahtjev sa njegovim priložima i zapisnikom, čim prije, a najkasnije u roku od mjesec dana od dana prijema zahtjeva, dostavlja Sektoru za carine. Ako Grupa za kontrolu daje negativno mišljenje, u zapisniku pobjliže navodi i razloge za takvo mišljenje i o istima dostavlja raspoložive dokaze.
- (7) U slučaju kada nadležna Grupa za kontrolu, istovremeno ili prije okončanja započete predkontrole kod podnosioca zahtjeva u skladu sa stavom (4) ovog člana, pored zahtjeva za izdavanje odobrenja za ovlaštenog pošiljaoca primi i zahtjev za ovlaštenog primaoca ili obrnuto, ili primi i zahtjev za izdavanje odobrenja za lokalno izvozno i/ili uvozno carinjenje istog podnosioca, tada istovremeno kod

- podnosioca zahtjeva vrši predkontrolu po svim podnijetim zahtjevima.
- (8) Ako je Grupa za kontrolu, u posljednjih šest mjeseci, kod podnosioca zahtjeva obavila predkontrolu u vezi zahtjeva za lokalno izvozno ili uvozno carinjenje, u davanju mišljenja po zahtjevu za status ovlaštenog pošiljaoca, može uzeti u obzir rezultate te kontrole.
- Član 14.
(Odluka po zahtjevu)
- (1) Odluku po zahtjevu za izdavanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljaoca donosi Sektor za carine, u roku od tri mjeseca od dana prijema urednog zahtjeva.
- (2) U odobrenju se posebno navodi:
- polazni carinski ured ili polazni carinski uredi nadležni za predstojeće postupke provoza,
 - rok koji je na raspolaganju polaznim carinskim uredima nakon što ovlašteni pošiljalac podnese provoznu deklaraciju kako bi carinski ured proveo kontrolu robe, prema potrebi, prije puštanja robe u postupak provoza,
 - odobrene lokacije sa kojih ovlašteni pošiljalac može stavljati robu u provozni postupak,
 - vremenski period u kome se može koristiti odobrenje,
 - mjere za identifikaciju robe koje treba preduzeti, u tom slučaju carinski organ može propisati da prijevozna sredstava ili paket ili paketi imaju posebne plombe koje je odobrio carinski organ i koje su u skladu sa karakteristikama iz člana 311. stav (1) Odluke, odnosno Priloga 37. Odluke, te namijenjene da ih stavi ovlašteni pošiljalac,
 - zabranjene kategorije ili kretanja robe,
 - operativne i kontrolne mjere koje ovlašteni pošiljalac mora poštovati,
 - ako je to primjenjivo, posebne uvjete povezane sa postupcima za provoz koji se provode van redovnog radnog vremena polaznog carinskog ureda.
- (3) Zahtjev za izdavanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljaoca, bez daljnje provjere ostalih uvjeta i kriterija, odbija se u slučaju ako podnosilac zahtjeva ne ispunjava bilo koji od uvjeta navedenih u članu 8. stav (1) tačka a), b), c), f), j) ili k) ovog uputstva.
- (4) Ako je zahtjev za izdavanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljaoca upućen nadležnoj Grupi za kontrolu, odluka po podnijetom zahtjevu donosi se nakon dostavljanja zapisnika Grupe za kontrolu.
- (5) Ako je Grupa za kontrolu po podnijetom zahtjevu dala mišljenje da podnosilac zahtjeva ispunjava uvjete za odobravanje traženog statusa ovlaštenog pošiljaoca, podnosiocu zahtjeva izdaje se odobrenje. Odobrenje se izdaje na neodređeno vrijeme i važi sve dok imalac tog odobrenja ispunjava uvjete i dok postoji ekonomska opravdanost za odobrenim pojednostavljenjem, odnosno do ukidanja. Odobrenje važi od dana izdavanja.
- (6) Ako nakon izdavanja odobrenja dođe do promjene lica odgovornog za pojednostavljenje iz člana 8. stav (1) tačka h) ovog uputstva, ne vrši se nikakva izmjena ili dopuna odobrenja. U tom slučaju, ovlašteni pošiljalac polaznom carinskom uredu dostavlja potrebne podatke o tom licu i uvjerenje iz člana 8. stav (1) tačka e) ovog uputstva.
- (7) Po jedan primjerak odobrenja dostavlja se nosiocu odobrenja, Odsjeku za kontrolu u Središnjem uredu UIO, Sektoru za informacione tehnologije, organizacionoj jedinici UIO nadležnoj za analizu rizika i selektivitet, polaznom carinskom uredu navedenom u odobrenju, Grupi za kontrolu i Odsjeku za poslovne usluge u regionalnom centru prema sjedištu podnosioca zahtjeva.
- (8) Ako u predkontroli zahtjeva provedenoj shodno članu 13. ovog uputstva, Grupa za kontrolu utvrdi da podnosilac zahtjeva ne ispunjava uvjete za traženo pojednostavljenje, donosi se odluka o odbijanju zahtjeva.
- (9) Nakon izdatog odobrenja Sektor za carine će evidentirati odobrenje u registar odobrenja informacionog sistema UIO.
- Član 15.
(Obezbuđenje carinskog duga)
- (1) Ovlašteni pošiljalac, u trenutku prijavljivanja robe za postupak provoza u statusu ovlaštenog pošiljaoca, mora iz položenog sveobuhvatnog osiguranja za postupak provoza imati raspoređen iznos sredstava dovoljan za obezbuđenje naplate mogućeg duga za provodne radnje kod odobrenog polaznog carinskog ureda kod kojeg prijavljuje robu u navedenom statusu, u protivnom ne može koristiti status ovlaštenog pošiljaoca.
- (2) Položenim osiguranjem iz stava (1) ovog člana obezbuđuje se dug koji bi mogao nastati za robu koja se, kod polaznog carinskog ureda navedenog u odobrenju, stavlja u postupak provoza u statusu ovlaštenog pošiljaoca.
- (3) Ako je garantni carinski ured poništio (član 297. stav (2) Odluke) ili ukinuo (član 297. stav (3) Odluke) odobrenje za oslobađanje od polaganja osiguranja koje je izdala ovlaštenom pošiljaocu, ukinula odluku o prihvatanju preuzete obaveze jemca koji je izdao osiguranje koje koristi ovlašteni pošiljalac (član 259. stav (1) Odluke) ili je jemac opozvao preuzetu obavezu (član 259. stav (3) Odluke), ovlašteni pošiljalac mora u roku od 15 dana od dana prijema odluke o ukidanju od strane ovlaštenog pošiljaoca ili jemca, odnosno 15 dana od dana kada je jemac o opozivu obavijestio garantni carinski ured, dostaviti novo valjano sveobuhvatno osiguranje na prihvatanje garantnom carinskom uredu. U sadržaju teksta tog osiguranja mora biti navedeno da se njime preuzimaju obaveze i iz osiguranja koje zamjenjuje, sa naznakom podataka o ranijem osiguranju (broj i datum, podaci o izdavaocu osiguranja). U protivnom, ovlašteni pošiljalac ne može stavljati robu u postupak provoza u odobrenom statusu ovlaštenog pošiljaoca i izdato odobrenje za korištenje statusa ovlaštenog pošiljaoca se ukida, zato što više nisu ispunjeni uvjeti za izdavanja istog (član 297. stav (3) Odluke).
- (4) Ako polazni carinski ured utvrdi da osiguranje iz stava (1) ovog člana ne obezbuđuje ili više nije sigurno da će obezbijediti naplatu duga u potpunosti ili blagovremeno, može od ovlaštenog pošiljaoca, shodno članu 222. Zakona, zahtijevati da položi dodatno osiguranje ili da osiguranje iz stava (1) ovog člana zamijeni novim.
- Član 16.
(Ukidanje odobrenja)
- (1) Imalac odobrenja pismeno obavještava Sektor za carine o svim okolnostima i promjenama koje nastanu nakon donošenja odobrenja, a koje mogu uticati na dalje važenje ili sadržaj odobrenja.
- (2) Ako polazni carinski ured u provođenju statusa ovlaštenog pošiljaoca ili Grupa za kontrolu prilikom naknadne kontrole, utvrdi da postoji neki od razloga za ukidanje odobrenja, donosiocu odobrenja podnosi prijedlog za ukidanje odobrenja. Prijedlog sadrži obrazložene razloge i, u prilogu, zapisnik o kontroli i raspoložive dokaze.
- (3) Odobrenje se ukida ako imalac odobrenja:
- kao i druga lica iz člana 13. stav (3) tačka b) ovog uputstva počini ozbiljan prekršaj ili ponovljene prekršaje carinskih i/ili poreznih propisa ili teže krivično djelo koje je u vezi sa njegovom privrednom djelatnosti,

- b) ne izmiruje dospjeli dug po osnovu indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi za vrijeme važenja odobrenja, što će Sektor za carine redovno provjeravati svakih šest mjeseci. U tom slučaju, postupak za ukidanje odobrenja, osim carinskih organa iz stava (2) ovog člana i člana 17. ovog uputstva kada imaju saznanje o navedenom, može po službenoj dužnosti pokrenuti i Sektor za carine,
 - c) u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu odobrenja ne počne sa korištenjem odobrenja, ili ga ne upotrebljava više od šest mjeseci ili u tom periodu samo povremeno otprema robu u statusu ovlaštenog pošiljaoca (odobrenje minimalno koristi), odnosno kada više ne postoji ekonomska opravdanost za odobrenim pojednostavljenjem,
 - d) traži ukidanje odobrenja,
 - e) u slučaju iz člana 14. Zakona.
- (4) Ukidanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljaoca nema uticaja na postupke provoza koji su započeti po odobrenju, a nisu završeni do ukidanja.
- (5) Imaocu odobrenja kojem je poništeno ili ukinuto odobrenje za status ovlaštenog pošiljaoca ne može se ponovo odobriti taj status prije isteka tri godine od dana stupanja na snagu odluke o poništenju, odnosno prije isteka godinu dana od dana stupanja na snagu odluke o ukidanju odobrenja.

Član 17.

(Provjera ispunjavanja uvjeta i kriterija i ponovna procjena odobrenja za status ovlaštenog pošiljaoca)

- (1) Provjera ispunjavanja uvjeta i kriterija tokom važenja odobrenja je stalna aktivnost polaznog carinskog ureda i Grupe za kontrolu.
- (2) Ako je odobrenje izdato licu od čijeg je osnivanja proteklo manje od tri godine, u prvoj godini poslije izdavanja odobrenja vrši se pojačani nadzor (uključujući i provjeru ispunjavanja uvjeta i kriterija).
- (3) Na osnovu rezultata provedenog praćenja navedenog u stavu (1) i (2) ovog člana, Sektor za carine vrši ponovnu procjenu ispunjavanja uvjeta, odnosno ponovnu procjenu odobrenja za status ovlaštenog pošiljaoca. Sektor za carine također vrši ponovnu procjenu i o rezultatima iste obavještava imaoca odobrenja u sljedećim slučajevima:
 - a) kada je došlo do značajnih promjena u odgovarajućim propisima koje utiču na odobrenje,
 - b) kada je to potrebno zbog informacija koje je dostavio imalac odobrenja u skladu sa članom 16. stav (1) ovog uputstva ili koje su dostavili drugi organi ili tijela.

Član 18.

(Privremeno ukidanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljaoca)

- (1) Na zahtjev imaoca odobrenja ili na osnovu rezultata ponovne procjene odobrenja, Sektor za carine može privremeno ukinuti odobrenje za status ovlaštenog pošiljaoca.
- (2) Cilj privremenog ukidanja odobrenja je da omogući imaocu odobrenja da preduzme potrebne mjere kako bi osigurao ispunjavanje uvjeta ili poštivanje obaveza koje proizlaze iz odobrenja ili omogućiti Sektoru za carine da pribavi potrebne elemente za odlučivanje o poništenju, ukidanju ili izmjeni odobrenja.
- (3) Period privremenog ukidanja utvrđuje Sektor za carine na osnovu informacija koje je dobio od strane imaoca odobrenja ili na osnovu drugih informacija kojima isti raspolaže. Isti odgovara periodu koji je potreban imaocu odobrenja da preduzme potrebne mjere kako bi osigurao ispunjavanje uvjeta ili poštivanje obaveza prema odobrenju, odnosno periodu koji je potreban Sektoru za carine da utvrdi

- da li su ispunjeni uvjeti za poništenje, ukidanje ili izmjenu odobrenja.
- (4) Period privremenog ukidanja odobrenja može se dodatno produžiti na zahtjev imaoca odobrenja, za period koji je potreban Sektoru za carine da provjeri da li se preduzetim mjerama ispunjavaju uvjeti ili poštivanje obaveza, a produženi period ne može prelaziti 30 dana.
- (5) Ako Sektor za carine namjerava poništiti, ukinuti ili izmijeniti odobrenje, period privremenog ukidanja može se produžavati prema potrebi do dana od kojeg će pomenute odluke početi proizvoditi pravno dejstvo.
- (6) Privremeno ukidanje odobrenja završava se istekom perioda privremenog ukidanja, osim ako je privremeno ukidanje opozvano ili je privremeno ukinuto odobrenje poništeno, ukinuto ili izmijenjeno.

DIO TREĆI - PROVOĐENJE POSTUPKA KOD OVLAŠTENOG POŠILJAOCA

Član 19.

(Kvalifikovana elektronska potvrda-elektronski potpis)

- (1) U skladu sa odredbom člana 261. Odluke, ovlašteni pošiljalac mora deklaracije za provoz podnositi sistemom elektronske razmjene podataka, te na taj način i obavještavati nadležni polazni carinski ured.
- (2) Radi provođenja postupka ovlašteni pošiljalac mora osigurati elektronsku komunikaciju sa sistemom UIO (NCTS), odnosno potrebne tehničke uvjete za razmjenu elektronskih poruka sa UIO.
- (3) Specifični tehnički zahtjevi sistema elektronske razmjene podataka između informacionog sistema UIO i Informacionih sistema privrednika mogu se pronaći na službenoj web stranici UIO. Prije registracije za korištenje carinskih elektronskih usluga, ovlašteni pošiljalac mora osigurati certifikate za korištenje elektronskog potpisa.

Član 20.

(Postupak kod ovlaštenog pošiljaoca)

- (1) Kada ovlašteni pošiljalac namjerava robu staviti u provozni postupak, dužan je istu upisati u svoju evidenciju, utovariti u prijevozno sredstvo, te na prijevozno sredstvo staviti carinska obilježja upotrebom vlastitih klijesta ili posebnih plombi koje su odobrene prilikom dobijanja odobrenja za status ovlaštenog pošiljaoca.
- (2) U prijevoznom sredstvu zajedno sa robom koja se provози u pojednostavljenom postupku, može se nalaziti i roba koja se u postupku redovnog izvoza provози radi istupa iz carinskog područja Bosne i Hercegovine.
- (3) Ovlašteni pošiljalac podnosi provoznu deklaraciju elektronskom porukom (IE015), pri čemu ista, pored ostalog, mora sadržavati:
 - a) lokalni referentni broj - LRN u formatu YYBAXXXXXXXXXXXXXXXXXNNNNNN, gdje je YY - godina deklaracije, BA - šifra za BiH, 12X - privrednikov JIB i 6N - šest alfanumeričkih znakova za jedinstveni broj deklaracija u sistemu privrednog subjekta,
 - b) podatke o polaznom carinskom uredu koji je nadležan za kontrolu pojednostavljenog postupka (klasa podatka Polazni carinski ured u poruci (IE015), polje C u JCI),
 - c) podatke o određišnom carinskom uredu kojem se mora podnijeti roba stavljen u postupak provoza (klasa podatka Odredišni carinski ured u poruci (IE015), polje 53 u JCI),
 - d) referentni broj (GRN) sveobuhvatnog osiguranja ili oslobađanja od polaganja osiguranja dodijeljen ovlaštenom pošiljaocu i ostali podaci o osiguranju

- (klasa podatka Osiguranje u poruci (IE015), polje 52 u JCI),
- e) u klasi podatka Lokacija robe upisuje se šifra za vrstu lokacije, kvalifikator indikacije, broj odobrenja lokacije i po potrebi i dopunski identifikator odobrene lokacije koji su navedeni u odobrenju (klasa podatka Lokacija robe u poruci (IE015), polje 30 u JCI),
 - f) plan puta, ako je propisan,
 - g) za podatak "Rok predaje robe" unosi se datum do kojeg se roba mora predati odredišnom carinskom uredu,
 - h) za podatak "Broj plombi" unosi se broj stavljenih posebnih plombi,
 - i) za podatak "Identitet plombi" unosi se identifikaciona oznaka stavljenih posebnih plombi.

Član 21.

(Način obavještanja polaznog carinskog ureda)

- (1) Nakon sastavljanja deklaracije ovlašteni pošiljalac slanjem poruke "Podaci o deklaraciji" (IE015) podnosi deklaraciju za provoz, čime ujedno obavještava nadležni polazni carinski ured o namjeri stavljanja robe u postupak provoza.
- (2) Ako je deklaracija podnesena najkasnije 60 minuta prije isteka radnog vremena polaznog carinskog ureda i sistem analize rizika je odobrio puštanje pošiljke bez kontrole, pošiljka se može pustiti u provoz istekom vremenskog ograničenja (timer-a). Međutim, ako sistem analize rizika naloži fizički pregled robe, korisnik odobrenja dužan je zadržati robu do dolaska carinskog službenika koji će izvršiti carinski pregled. Polazni carinski ured obavještava ovlaštenog pošiljaoca da će izvršiti pregled robe slanjem poruke "Obavještenje o odluci za kontrolu" (IE060).
- (3) Ako podnesena provozna deklaracija ne ispunjava propisane uvjete, o istome će ovlašteni pošiljalac biti obaviješten porukom "Deklaracija odbijena" (IE056). U tom slučaju ovlašteni pošiljalac može provjeriti podatke koji su poslani elektronskom razmjenom podataka i može podnijeti novu provozna deklaraciju slanjem nove poruke (IE015).
- (4) Ako je podnesena provozna deklaracija ispravna, sistem automatski prihvata deklaraciju i dodjeljuje joj referentni broj (MRN) o čemu će ovlašteni pošiljalac biti informiran porukom "Dodijeljen MRN" (IE028).
- (5) Kada je provozna deklaracija dodijeljen MRN broj, polazni carinski ured na osnovu informacija dobijenih iz modula analize rizika odlučuje da li će predmetnu pošiljku pregledati prije puštanja u provoz. Postupanje polaznog carinskog ureda, u slučaju da je donesena odluka o fizičkom pregledu robe, opisano je u članu 22. ovog uputstva.
- (6) Ovlašteni pošiljalac, nakon što je provozna deklaracija dobila MRN broj i nije donijeta odluka o kontroli, a poslije isteka vremenskog ograničenja (timer-a) navedenog u odobrenju, dobija poruku "Pušteno u provoz" (IE029), kojom se dozvoljava da se pošiljka otpremi u provozni postupak.
- (7) Nakon što ovlašteni pošiljalac primi dopuštenje za puštanje robe porukom "Pušteno u provoz" (IE029), ovlašteni pošiljalac ispisuje Prateći provozni dokument (PPD) iz svog informacionog sistema ili ga ispisuje na osnovu primljenog pdf obrasca dostavljenog od strane polaznog carinskog ureda, predaje PPD prijevozniku i pušta robu u provozni postupak.

Član 22.

(Odluka o pregledu pošiljke - zaustavljanje vremenskog ograničenja "TIMER-a").

- (1) Nakon aktiviranja poruke "Dodijeljen MRN" (IE028), aktivira se sistem analize rizika. Ukoliko sistem analize

rizika odredi obavezu kontrolu pošiljke (dodijeli crvenu rutu), timer za automatsko oslobađanje pošiljke se zaustavlja, prekida se pojednostavljeni postupak i dalje postupak prelazi u redovan i provodi se na način propisan u Uputstvu za provođenje nacionalnog postupka provoza uz upotrebu NCTS sistema. U ovakvim slučajevima polazni carinski ured je dužan izvršiti kontrolu pošiljke prije puštanja u postupak provoza. Polazni carinski ured obavještava ovlaštenog pošiljaoca da će izvršiti pregled robe slanjem poruke "Obavještenje o odluci za kontrolu" (IE060).

- (2) Ako sistem analize rizika ne odredi obavezu kontrolu pošiljke, pa aktivira zelenu rutu (što znači da robu nije potrebno kontrolirati), polazni carinski ured ipak može donijeti odluku o kontroli pošiljke prije puštanja. U tom slučaju, polazni carinski ured mora prije isteka roka predviđenog u odobrenju (tzv. timer), isti zaustaviti na način da carinski službenik polaznog carinskog ureda u NCTS aplikaciji pokrene akciju "Stavi pošiljku pod kontrolu". Polazni carinski ured obavještava ovlaštenog pošiljaoca da će izvršiti pregled robe slanjem poruke "Obavještenje o odluci za kontrolu" (IE060).
- (3) Neovisno od toga da li je sistem analize rizika odredio kontrolu pošiljke, ili je odluku o tome donio polazni carinski ured, carinski službenik je dužan, u razumnom roku, doći na pregled pošiljke u prostor ovlaštenog pošiljaoca.
- (4) U slučaju da je potrebno obaviti kontrolu pošiljke prije otpreme, carinski službenik nadležnog polaznog carinskog ureda će iz NCTS sistema odštampati primjerak PPD-a označen kao "Kontrolni primjerak" (Office copy), te sa istim doći na pregled u prostor ovlaštenog pošiljaoca.
- (5) Carinski službenik vrši pregled robe u odobrenim prostorima ovlaštenog pošiljaoca. Carinski službenik je dužan pregledati robu i isprave priložene uz provozna deklaraciju i rezultate kontrole evidentirati u NCTS sistem.
- (6) Ukoliko stanje robe odgovara podacima navedenim u deklaraciji i drugim ispravama carinski službenik će odobriti puštanje u provoz, o čemu se obavještava ovlašteni pošiljalac slanjem poruke "Pušteno u provoz" (IE029). Ako utvrđeno stanje ne odgovara evidenciji ili podacima iz priloženih isprava, službenik je dužan o tome sastaviti zapisnik.

Član 23.

(Nepravilnosti utvrđene pri kontroli robe)

- (1) Ako se kontrolom otkriju nepravilnosti, polazni carinski ured će sačiniti zapisnik koji treba da bude potpisan od strane carinskog organa i ovlaštenog pošiljaoca i postupa se na način propisan u Uputstvu za provođenje nacionalnog postupka provoza uz upotrebu NCTS sistema.
- (2) U slučaju kada se kontrolom utvrde veće nepravilnosti, polazni carinski ured obavještava ovlaštenog pošiljaoca da roba nije puštena (porukom "Nije pušteno u provoz" (IE051)) i na propisan način bilježi rezultat kontrole i deklaracija prelazi u status "Nije pušteno u provoz".
- (3) Pokretanje prekršajnog ili krivičnog postupka za utvrđene nepravilnosti prilikom kontrole provodi se u skladu sa odgovarajućim propisima, neovisno od postupka obrade deklaracije u NCTS sistemu.

Član 24.

(Završetak postupka provoza - postupak kod odredišnog carinskog ureda)

- (1) O puštanju robe u provoz ovlaštenog pošiljaoca se informira porukom "Pušteno u provoz" (IE029), odredišni carinski

- ured porukom "Najava očekivanog dolaska" (IE001), te provodne urede (ako postoje) porukom "Najava očekivanog provoza" (IE050).
- (2) Prijevoznik je dužan primjerke Provoznog pratećeg dokumenta (PPD) i robu, u određenom roku, podnijeti određenoj carinskom uredu.
 - (3) Postupak kod određenoj carinskom uredu provodi se u skladu sa Uputstvom za provođenje nacionalnog postupka provoza uz upotrebu NCTS sistema.
 - (4) O razduženju provodnog postupka, ovlašteni pošiljalac će biti obaviješten od strane polaznog carinskog ureda porukom "Obavještenje o razduženju" (IE045), na osnovu koje će u svojoj evidenciji evidentirati da je predmetni postupak provoza razdužen.

DIO ČETVRTI - OSTALE ODREDBE

Član 25.

(Slanje pošiljke u rezervnom postupku)

- (1) Ako ovlašteni pošiljalac usljed nedostupnosti informacionog sistema, želi koristiti rezervni postupak, mora pisanim putem zatražiti odobrenje za to od nadležnog polaznog carinskog ureda. Zahtjev za odobrenje primjene rezervnog postupka podnosi se putem faksa ili elektronske pošte. Nadležni polazni carinski ured prosljeđuje zahtjev za primjenu rezervnog postupka Grupi za nacionalni help desk i informira ovlaštenog pošiljaoca o odluci za primjenu rezervnog postupka. Način podnošenja zahtjeva kao i način i uvjeti odobravanja primjene rezervnog postupka propisan je članom 262. i Prilogom 45. Odluke i Uputstvom o provođenju provodnog postupka upotrebom rezervnog postupka.
- (2) U slučaju primjene rezervnog postupka provoza pojednostavljeni postupak provoza provodi se na sljedeći način:
 - a) ovlašteni pošiljalac mora robu upisati u svoju evidenciju, popuniti provodnu deklaraciju (primjerke 1, 4 i 5 JCI ili Provozni prateći dokument - PPD bez MRN broja), na kojima popunjava polje D, te nadležnom polaznom carinskom uredu faksom ili elektronskom poštom šalje primjerak 1 provodne deklaracije ili primjerak Provoznog pratećeg dokumenta,
 - b) nadležni polazni carinski ured obavještava ovlaštenog pošiljaoca o dodijeljenom broju deklaraciji u rezervnom postupku (FRN), na osnovu informacije koju je dobila od strane Grupe za nacionalni help desk, a koji je zadužen da vodi evidenciju svih provodnih deklaracija za koji se primjenjuje rezervni provodni postupak. Obavještanje se vrši dostavljanjem primjerka provodne deklaracije faksom ili elektronskom poštom, na koji je upisan FRN broj, što istovremeno predstavlja dozvolu puštanja pošiljke u provodni postupak,
 - c) u slučaju da se nadležni polazni carinski ured odluči na pregled pošiljke prije otpreme neće ovlaštenog pošiljaoca obavijestiti o dodijeljenom broju (FRN), već je dužan poslati obavijest ovlaštenom pošiljaocu o pregledu pošiljke čime se zaustavlja puštanje robe u provoz. Primjer obavijesti o pregledu pošiljke nalazi se u Prilogu 2. ovog uputstva.
 - d) Kada bude odobreno puštanje robe, odnosno kada ovlašteni pošiljalac dobije FRN broj isti je dužan:
 - 1) primjerke provodne deklaracije ovjeriti vlastitim pečatom navedenim prilikom izdavanja odobrenja za ovaj status (Prilog 50. Odluke). Ovjera se vrši u polju C provodne deklaracije,

- 2) upisati broj deklaracije (FRN broj) u polje C deklaracije, odnosno PPD-a (u treće polje pečata ovlaštenog pošiljaoca),
 - 3) polje A primjeraka provodne deklaracije i Dodatnih listova ovjeriti pečatom "Rezervni postupak",
 - 4) polje D popuniti:
 - rokom predaje robe određenoj carinskom uredu,
 - upisati broj stavljenih posebnih plombi i njihove individualne identifikacione oznake,
 - upisati tekst: "Ovlašteni pošiljalac - 99206",
 - 5) uputiti robu određenoj carinskom uredu.
- (3) Nakon toga, ovlašteni pošiljalac pušta pošiljku u provoz, te pošiljku do određenoj carinskom uredu prate primjerki 4. i 5. JCI ili primjerak PPD.

Član 26.

(Slanje robe izvan redovnog radnog vremena carinskog ureda)

- (1) Ovlaštenom pošiljaocu može se odobriti da robu otprema izvan redovnog radnog vremena, ako je otpremu pisano najavio nadležnom polaznom carinskom uredu najkasnije 60 minuta prije završetka redovnog radnog vremena i ako je nadležni carinski ured pisano odobrio otpremu robe izvan redovnog radnog vremena. Ako je polazni carinski ured odobrio otpremu robe izvan redovnog radnog vremena, ovlašteni pošiljalac postupa na način propisan u čl. 20.-24. ovog uputstva.
- (2) Ako nadležni polazni carinski ured nije odobrio otpremu robe izvan redovnog radnog vremena, ovlašteni pošiljalac ne može stavljati robu u provoz, odnosno ne može započeti provodni postupak.

Član 27.

(Naknadna carinska kontrola statusa ovlaštenog pošiljaoca)

- (1) Shodno članu 92. Zakona, Grupa za kontrolu vrši naknadnu kontrolu pravilnosti provođenja statusa ovlaštenog pošiljaoca, i to obavezno u roku od šest mjeseci od dana izdavanja odobrenja, a kasnije u određenom vremenskom periodu prema planu naknadne kontrole. U naknadnoj kontroli, između ostalog, provjerava se: usklađenost carinskih deklaracija sa dokumentacijom koja ih prati, odgovarajuća evidencija koja se vodi, pravilno provođenje carinskog postupka koji je u pitanju, odnosno provjerava se pravilna primjena propisa primjenjivih na te postupke i statuse, kao i da li su uvjeti i kriteriji za korištenje odobrenja i dalje ispunjeni.
- (2) Kada se vrši naknadna kontrola, carinski službenik koji je vršio naknadnu kontrolu dužan je u zapisniku o naknadnoj kontroli, pored ostalih navoda, navesti da li imalac odobrenja u provođenju statusa ovlaštenog pošiljaoca postupa u skladu sa izdatim odobrenjem, te da li su uvjeti i kriteriji za korištenje odobrenja i dalje ispunjeni.
- (3) Ako Grupa za kontrolu, u naknadnoj kontroli, utvrdi da postoji neki od razloga za ukidanje odobrenja, donosiocu odobrenja podnijet će prijedlog za ukidanje odobrenja na postupanje u skladu sa članom 16. ovog uputstva, koji prijedlog sadrži obrazložene razloge i, u prilogu, zapisnik o naknadnoj kontroli i raspoložive dokaze. Navedeno ne isključuje druge mjere koje Grupa za kontrolu, u skladu sa svojom nadležnošću, može preduzimati u vršenju naknadne carinske kontrole.
- (4) Stav (1) do (3) ovog člana primjenjuje se i u slučaju, kada, u određenim situacijama, naknadnu kontrolu provođenja statusa ovlaštenog pošiljaoca eventualno obavlja tim

naknadne kontrole kojeg čine službenici iz različitih regionalnih centara.

DIO PETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 28.

(Upotreba ranijih odobrenja i rješavanje zahtjeva)

- (1) Odobrenja za sticanje statusa Ovlaštenog pošiljaoca izdata do dana stupanja na snagu ovog uputstva ostaju na snazi šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog uputstva, ili do isteka roka njihovog važenja ili do njihovog ukidanja, ili do dobijanja novog odobrenja, ovisno od toga šta je ranije.
- (2) Uvjeti pod kojima se odobrenja iz stava (1) ovog člana primjenjuju nakon stupanja na snagu ovog uputstva jesu oni koji su propisani odgovarajućim odredbama Zakona, Odluke i ovim uputstvom.
- (3) Imaoc statusa ovlaštenog pošiljaoca koji namjerava i dalje da koristi ovaj status u skladu sa Zakonom, Odlukom i ovim uputstvom i želi novo odobrenje najkasnije do isteka roka od šest mjeseci iz stava (1) ovog člana, treba podnijeti novi uredni zahtjev za izdavanje odobrenja a koji je sastavni dio ovog uputstva i to najkasnije do 31. avgusta 2021. godine. Uz novi zahtjev prilaže se i kopija odobrenja iz stava (1) ovog člana, kao i kopije svih izmjena i dopuna tih odobrenja, koja se stavljaju van snage novim odobrenjem.
- (4) Ako imaoc statusa ovlaštenog pošiljaoca ne pribavi odobrenje u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog uputstva, ranije izdato odobrenje prestaje važiti po isteku tog roka, o čemu se ne donosi posebna odluka.
- (5) Zahtjeve za izdavanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljaoca zaprimljenog a neriješenog do stupanja na snagu ovog uputstva rješava nadležni carinski organ iz člana 10. stav (1) ovog uputstva u skladu sa odgovarajućim odredbama Zakona, Odluke i ovog uputstva.
- (6) Zahtjeve za izmjene i/ili dopune odobrenja iz stava (1) ovog člana, zaprimljene a neriješene do dana stupanja na snagu ovog uputstva, rješava carinski organ koji je donio odobrenje

čija se izmjena i i/ili dopuna traži, u skladu sa propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog uputstva.

- (7) Zahtjevi za izmjene i/ili dopune odobrenja iz stava (1) ovog člana zaprimljeni od dana stupanja na snagu ovog uputstva bit će odbijeni kao nedopušteni, obzirom da od navedenog dana počnje primjena Zakon i Odluke.
- (8) U postupku donošenja odobrenja po novom zahtjevu za izdavanje odobrenja u skladu sa Zakonom, Odlukom i ovim uputstvom može se, shodno članu 562. tačka (a) Odluke, prihvatiti i koristiti osiguranje koje je položeno do dana stupanja na snagu ovog uputstva za imaoca statusa ovlaštenog pošiljaoca ranije odobrenog po odobrenju iz stava (1) ovog člana i to do u njima navedenog roka važenja, osim ako u tom roku to osiguranje ne bude ukinuto ili opozvano.

Član 29.

(Sastavni dio uputstva)

Sastavni dio ovog uputstva čine:

- a) Prilog 1. - Zahtjev za sticanje statusa ovlaštenog pošiljaoca,
- b) Prilog 2. - Obavještenje o pregledu pošiljke,
- c) Prilog 3. - Obrazac zahtjeva za provjeru izmirenja dospelog duga po osnovu indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi.

Član 30.

(Stupanje na snagu)

Ovo uputstvo stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se od dana početka primjene Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini.

Broj 01-02-2-240-48/21

15. juna 2021. godine

Banja Luka

Direktor
Dr. Miro Džakula

Prilog 1.

Z A H T J E V**ZA IZDAVANJE ODOBRENJA ZA STATUS OVLAŠTENOG POŠILJAOCA**

Ovim podnosimo zahtjev za odobravanje statusa ovlaštenog pošiljaoca shodno članu 89. Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 58/15), te čl. 289.-302., i 312-314. Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 13/19, 54/19 i 21/20).

1. Podnosilac zahtjeva	
1a. Identifikacioni broj podnosioca zahtjeva	1b. Interni broj i datum zahtjeva
1c. Kontakt podaci	
2. Vrsta zahtjeva:	2a. Broj i datum postojećeg odobrenja
3. Glavno - centralno knjigovodstvo	
3a. Mjesto gdje se vodi glavno knjigovodstvo	
3b. Vrsta glavnog knjigovodstva	
4. Evidencija o provoznom postupku u statusu ovlaštenog pošiljaoca	
4a. Mjesto gdje se vodi evidencija o provoznom postupku u statusu ovlaštenog pošiljaoca	
4b. Vrsta evidencije	
4c. Ostale relevantne informacije	
5. Ukupan broj priloga uz zahtjev	5a. Spisak lica odgovornih za pojednostavljenje
6. Podaci za odobrenje za korištenje sveobuhvatnog osiguranja ili odobrenja za oslobađanje od polaganja osiguranja	
7. Prosječan broj provedenih provoznih radnji na sedmičnom nivou	
7a. Redovnost provoznih pošiljki	
☐ Robu, koja je stavljena u postupak provoza, otpremamo redovno	
☐ Robu, koja je stavljena u postupak provoza, ne otpremamo redovno	
8. Predloženi način obavještanja polaznog carinskog ureda od strane ovlaštenog pošiljaoca o predstojećoj radnji	

provoza robe			
a) roba koja se otprema – dostavljanjem elektronske poruke (IE015) ☐ u NCTS sistemu			
b) prijava za postupak provoza u rezervnom postupku - dostavljanjem primjeraka 1,4 i 5 ili PPD bez broja MRN provozne deklaracije ☐ faksom ☐ e-mejlom			
9. Odobreni prostor za otpremu robe/polazni carinski ured/regionalni centar/udaljenost			
9a. Prostor (naziv i adresa)	9b. Polazni carinski ured (naziv)	9c. Regionalni centar polaznog carinskog ureda	9d. Udaljenost prostora od polaznog carinskog ureda, u km
10. Predloženi rok za dostavljanje PPD-a ili primjerka 1 provozne deklaracije i dokumentacije			
☐ sedmično ☐ odmah po otpremi robe			
11. Dodatne informacije i uvjeti koji mogu uticati na odlučivanje o ovom zahtjevu			
11a. Vrste roba za koju se zahtijeva status ovlaštenog pošiljaoca :			
11b. Mjere identifikacije: ☐ Molimo da nam u skladu sa čl. 288. tačka b) Odluke, pod uvjetima iz čl. 311. stav (1) Odluke, odobrite upotrebu posebne vrste plombi za identifikaciju robe; ☐ Molimo da nam odobrite upotrebu kiliješta za stavljanje plombi na prijevozno sredstvo ili pakovanje robe, ☐ Druge mjere za identifikaciju robe,			
12. Podnošenjem ovog zahtjeva obavezujemo se da ćemo:			
a) carinskom organu, u cilju carinske kontrole i postupka, omogućiti neograničen pristup svim dokumentima i evidencijama (fizički i elektronski pristup) u cilju kontrole robe i postupka, te obezbijediti pogodan prostor za rad carinskog organa prilikom kontrole, te pri tom pružiti svu potrebnu pomoć, b) obavijestiti izdavaoca odobrenja o bilo kojoj okolnosti i promjeni koja nastane nakon izdavanja odobrenja, a koja			

može uticati na dalje važenje ili sadržaj odobrenja,	
c)	o svim uočenim nepravilnostima obavijestiti carinski organ.
d)	Ispoštovati sve uvjete u vezi sa zabranom, ograničenjima i drugim mjerama trgovinske politike i inspekcijским kontrolama kojima bude podlijegala roba pri njenom stavljanju u postupak provoza u statusu ovlaštenog pošiljaoca
13. Ovjera od strane podnosioca	
Prezime i ime/ potpis	
Mjesto	M.P.

N A P O M E N E

ZA POPUNJAVANJE OBRASCA ZAHTEVA ZA IZDAVANJE ODOBRENJA ZA STATUS OVLAŠTENOG POŠILJAOCA

Opća napomena:

Ako je potrebno, tražene informacije mogu se predočiti u obliku posebnog priloga uz zahtjev označenog odgovarajućim rednim brojem i na koje polje zahtjeva se odnosi prilog, uz da se to navede u odgovarajućem polju obrasca zahtjeva (kao i redni broj priloga) na koje se odnosi prilog uz zahtjev.

Carinski organi mogu zahtijevati i dodatne informacije.

Podaci i informacije koje treba upisivati u različita polja obrasca zahtjeva

1.	Upisuje se puni naziv i adresa podnosioca zahtjeva. Podnosilac je lice kojem se, uz ispunjenje propisanih uvjeta, izdaje odobrenje za status ovlaštenog pošiljaoca.
1a.	Upisuje se identifikacioni broj podnosioca zahtjeva.
1b.	Upisuje se interni broj i datum zahtjeva iz evidencije njegovog podnosioca, za vezu zahtjeva u odobrenju.
1c.	Upisuju se potrebni kontakt podaci za osobu sa kojom će se komunicirati u postupku izdavanja odobrenja (kontakt adresa, položaj kod podnosioca zahtjeva, broj telefona i faksa, adresa elektronske pošte).
2.	Upisuje se odgovarajuća šifra za označenje zahtjeva: šifra "1" - Prvi zahtjev za izdavanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljaoca. šifra "2" - Zahtjev za izmjenu ili dopunu odobrenja za status ovlaštenog pošiljaoca (navesti i puni broj i datum odobrenja).
2a.	Kada je u polju 2. upisana šifra "2", tada se u ovu rubriku upisuju podaci o postojećem odobrenju čija se i izmjena ili dopuna traži.
3a.	Upisuje se puna adresa mjesta gdje se vodi glavno knjigovodstvo: komercijalno, finansijsko i drugi računovodstveni materijali.
3b.	Upisuje se vrsta glavnog knjigovodstva (elektronsko ili papirno, i vrsta/naziv informacionog sistema i programske opreme koja se koristi).
4a.	Upisuje se puna adresa mjesta gdje se vodi evidencija o provoznom postupku u statusu ovlaštenog pošiljaoca.
4b.	Upisuje se vrsta evidencije (elektronsko ili papirno, i vrsta, naziv informacionog sistema i programske opreme koja se koristi).
4c.	Navesti ostale odgovarajuće informacije o provoznom postupku u statusu ovlaštenog pošiljaoca. Ova pitanja mogu biti sadržana u Internom uputstvu podnosioca zahtjeva o provođenju statusa ovlaštenog pošiljaoca.
5.	Upisuje se ukupan broj svih dodatnih obrazaca, odnosno ukupan broj svih priloga uz zahtjev.
5a.	Navesti: "Spisak - prilog broj" (vidi opću napomenu naprijed), a uz zahtjev priloži spisak lica odgovornih za

	pojednostavljenje, tj. koje će sprovesti radnje u vezi provoznog postupka u statusu ovlaštenog pošiljaoca kod podnosioca zahtjeva. Spisak treba sadržavati: ime i prezime lica, odnosno lica odgovornih za navedeno pojednostavljenje ako ih ima više, naziv radnog mjesta, odnosno poslova koje to lice obavlja kod podnosioca zahtjeva, za koji prostor je lice odgovorno za provođenje pojednostavljenja, za svaki prostor ako se zahtjeva da se roba otprema iz više prostora, zatim broj telefona, faksa i adresa elektronske pošte tog lica.
6.	Navesti broj potvrde iz GMS .
7.	Navesti informaciju o redovnosti provoznih radnji, upisivanjem znaka "X" u odgovarajuće polje.
8.	Navesti predloženi način obavještanja polaznog carinskog ureda od strane ovlaštenog pošiljaoca o otpremi robe, upisivanjem znaka "X" u odgovarajuće polje.
9a.	Upisuje se puni naziv i adresa na kojoj se nalazi prostor iz kojeg će se roba otpremati po postupku provoza u statusu ovlaštenog pošiljaoca.
9b.	Upisuje se naziv polaznog carinskog ureda koji je nadležan za odnosni prostor iz polja 9a.
9c.	Upisuje se naziv regionalnog centra Uprave za indirektno oporezivanje kojem organizaciono pripada odnosni polazni carinski ured iz polja 9b.
9d.	Upisuje se, u kilometrima, udaljenost prostora iz polja 9a. od njenog polaznog carinskog ureda iz polja 9b.
10.	Navesti predloženi rok za dostavljanje polaznom carinskom uredu PPD, primjerka 1 provodne deklaracije i prateće dokumentacije, upisivanjem znaka "X" u odgovarajuće polje.
11.	Ako je potrebno, upisuju se dodatne informacije ili uvjeti, koji se mogu odnositi na provođenje provoznog postupka u statusu ovlaštenog pošiljaoca, odnosno koji mogu uticati na odlučivanje po zahtjevu.
11.a	Navesti vrstu robe koja će se otpremati iz odobrenog prostora ovlaštenog pošiljaoca
11.b	Upisivanjem znaka "x" u odgovarajuće polje, označiti predloženu mjeru za identifikaciju robe i obrazložiti istu (ako se traži upotreba plombi i kliješta ili druge mjere identifikacije robe ili oboje), te koliki broj kliješta za postavljanje plombi se traži i to za svaki pojedini prostor, ako ima više predloženih prostora.
12.	Unosi se tekst koji je i naveden u ovom polju u obrascu zahtjeva.
13.	U ovom polju podnosilac zahtjeva vrši ovjeru zahtjeva.

Prilog 2.

BOSNA I HERCEGOVINA
UINO
POLAZNI CARINSKI URED _____

OVLAŠTENI POŠILJALAC

(naziv imaoća odobrenja)

OBAVJEŠTENJE O PREGLEDU POŠILJKE

Na osnovu Vaše provozne deklaracije (LRN broj) _____ kojom nas obavještavate o otpremi pošiljke u pojednostavljenom provoznom postupku, koja će napustiti carinsko područje BiH na Carinskom uredu _____, obavještavamo Vas da će carinski službenik izvršiti pregled robe u vašim prostorijama do _____ sati.

Potpis, sl. šifra i pečat

Prilog 3.

Memorandum

Broj:

Banja Luka,

.....
(naziv i mjesto organizacione jedinice kojoj se zahtjev upućuje)

Z A H T J E V

za provjeru izmirenja dospjelog duga po
osnovu indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksu....., je dana
..... godine, podnio zahtjev za odobravanje statusa ovlaštenog pošiljaoca u skladu sa članom
89. Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 58/15) i članom
288. tačka c) i d) Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni
glasnik BiH", br. 13/19, 54/19 i 21/20).U vezi prednje navedenog zahtjeva, molimo da, u skladu sa članom 8. stav (1) tačka k) i član 12. stav
(2) i (3) Uputstva o ovlaštenom pošiljaocu ("Službeni glasnik BiH", broj), provjerite:

- da li podnosilac zahtjeva, na dan provjere, ima neizmirenog dospjelog duga po osnovu
indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksu, koje je UIO nadležna naplaćivati prema Zakonu o
sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini, Zakonu o uplatama na jedinstveni
račun i raspodjeli prihoda i Zakonu o postupku indirektnog oporezivanja.

M.P.

REZULTATI PROVJERE

Popunjava organizaciona jedinica Uprave za indirektno oporezivanje koja vrši provjeru, i nakon toga ovaj obrazac vraća Sektoru za carine.		
Gore navedeni podnosilac zahtjeva za status ovlaštenog pošiljaoca je izmirio svoj dospjeli dug po osnovu indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksu prema Upravi za indirektno oporezivanje (ako dospjeli dug nije izmiren, navesti vrstu i iznos neizmirene obaveze u KM).	☐ DA	☐ NE
Datum izvršene provjere:		
Potpis i sl. šifra službenika koji je vršio provjeru:		
Potpis rukovodioca organizacione jedinice		
M.P.		

Zahtjev se dostavlja u dva primjerka od kojih, nakon popune rezultata provjere na istom, jedan primjerak zadržava organizaciona jedinica koja vrši provjeru, a drugi vraća Sektoru za carine
"1" - nepotrebno precrtati

Temeljem članka 15. Zakona o Upravi za neizravno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", br. 89/05) i članka 61. stavak (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), ravnatelj Uprave za neizravno oporezivanje donosi

UPUTU O OVLAŠTENOM POŠILJATELJU

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet)

Ovom uputom propisuje se status ovlaštenog pošiljatelja kojem je UNO odobrila da robu koja se prevozi u okviru postupka provoza otprema iz svog vlastitog prostora bez predočenja robe polaznom carinskom uredu.

Članak 2. (Pravna osnova)

Status ovlaštenog pošiljatelja reguliran je:

- a) odredbama čl. 65. - 66., 89. i 105. - 111. Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 58/15), (u daljnjem tekstu: Zakon),
- b) odredbama čl. 288.- 302. i 312. - 314. Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 13/19, 54/19 i 21/20), (u daljnjem tekstu: Odluka).

Članak 3. (Uporaba roda)

Svi izrazi u ovoj uputi koji su radi preglednosti dani u jednom gramatičkom rodu odnose se bez diskriminacije i na muškarce i na žene.

Članak 4. (Zakoni i drugi propisi)

Ako nije drugačije navedeno, podrazumijeva se da upućivanje u ovoj uputi na zakone i druge propise uključuje i izmjene i dopune tih zakona i drugih propisa koje stupaju na snagu datumom stupanja na snagu ove upute ili nakon tog datuma.

Članak 5. (Pojmovi i šifre)

U smislu ove upute pojedini pojmovi i šifre imaju sljedeće značenje:

- a) "odobrenje" - odluka kojom je određenoj osobi odobren status ovlaštenog pošiljatelja,
- b) "ovlašteni pošiljatelj" - osoba kojoj je izdano odobrenje za status ovlaštenog pošiljatelja,
- c) "odobreni prostor" - vlastiti prostor ovlaštenog pošiljatelja ili neko drugo odobrenjem odobreno mjesto iz kojeg ovlašteni pošiljatelj otprema robu po postupku provoza,
- d) "polazni carinski ured" - carinski ured koji je prihvatio carinsku deklaraciju za stavljanje robe u postupak provoza (u daljnjem tekstu: provozna deklaracija). U primjeni statusa ovlaštenog pošiljatelja, polazni carinski ured je ured određen odobrenjem, a kojoj ovlašteni pošiljatelj prijavljuje robu za otpremu u postupku provoza,
- e) šifra "C521" - oznaka za odobrenje za status ovlaštenog pošiljatelja i naznaka da je provozna deklaracija podnijeta u statusu ovlaštenog pošiljatelja, a upisuje se u grupi podataka "Odobrenje" u elektroničkoj provoznj deklaraciji (IE015) ili u polje 44 provozne deklaracije u papiratom obliku,

- f) "dug" - iznos uvoznih ili izvoznih pristojbi i drugih neizravnih poreza primjenjivih na robu koja je predmet pojednostavljenog postupka iz članka 1. ove upute,
- g) "Grupa za kontrolu" - Grupa za kontrolu regionalnog centra nadležnog prema sjedištu podnosioca zahtjeva za status ovlaštenog pošiljatelja, koja u predkontroli vrši provjeru ispunjenosti uvjeta po podnesenom zahtjevu prije izdavanja odobrenja i vrši naknadnu carinsku kontrolu statusa ovlaštenog pošiljatelja,
- h) "standardni postupak provoza" - postupak provoza koji se provodi korištenjem NCTS aplikacije,
- i) "rezervni postupak" - postupak koji se zasniva na korištenju pisanih (papirnatih) dokumenata, uspostavljen kako bi se omogućilo podnošenje provozne deklaracije i praćenje postupka provoza kada nije moguće primijeniti standardni postupak provoza.

DIO DRUGI - UVJETI I KRITERIJI ZA STATUS OVLAŠTENOG POŠILJATELJA

Članak 6.

(Status ovlaštenog pošiljatelja)

- (1) Status ovlaštenog pošiljatelja je pojednostavljenje postupka provoza kod polaznog carinskog ureda, prema kojem se roba koja se prevozi u postupku provoza otprema iz odobrenog prostora ovlaštenog pošiljatelja bez obveze predočenja (dopremanja) te robe polaznom carinskom uredu.
- (2) Status ovlaštenog pošiljatelja može se odobriti samo osobi koja je korisnik sveobuhvatnog osiguranja za postupak provoza koje glasi na njeno ime ili joj je odobreno oslobađanje od polaganja osiguranja, te koristi provozne postupke.
- (3) Kod statusa ovlaštenog pošiljatelja samo provođenje postupka provoza ostaje nepromijenjeno, a radi se o promjeni mjesta predočenja robe koja se namjerava otpremiti u postupku provoza i pojednostavljenju tog postupka. Dokumentami i fizički pregled, kada isti, prema analizi rizika, bude određen od strane polaznog carinskog ureda, vrši se kao u redovitom postupku provoza, samo je mjesto obavljanja tih radnji odobreni prostor ovlaštenog pošiljatelja iz kojeg se roba pušta u zahtijevani postupak provoza. Odredbe Zakona, Odluke i drugih propisa koji se odnose na postupak provoza i provoznju deklaraciju, uključujući i izmjenu i poništenje provozne deklaracije, primjenjuju se i na postupak provoza i provozne deklaracije podnijete u statusu ovlaštenog pošiljatelja.

Članak 7.

(Postupak provoza u statusu ovlaštenog pošiljatelja i izuzeća)

- (1) Postupak provoza u statusu ovlaštenog pošiljatelja pri unosu robe u carinsko područje Bosne i Hercegovine može uslijediti nakon odobrenog privremenog smještaja te robe u prostoru za privremeni smještaj.
- (2) Postupak provoza u statusu ovlaštenog pošiljatelja ne može se koristiti u slučajevima kada se roba u postupku provoza otprema po:
 - a) karnetu TIR,
 - b) karnetu ATA,
 - c) Obrazcu 302, predviđenog Sjevernoatlantskim ugovorom od 4. travnja 1949. godine,
 - d) pojednostavljenom postupku provoza uz prijevoz robe željeznicom, tj. kada se međunarodni tovami list CIM koristi kao provozna prijava.
- (3) Mjesto u kome carinski organ redovito obavlja poslove carinskog nadzora, kontrole i carinjenja robe (carinski terminal bilo gdje) ne može biti odobreno kao odobreni prostor ovlaštenog pošiljatelja.

Članak 8.

(Uvjeti i kriteriji za status ovlaštenog pošiljatelja)

- (1) Podnositelj zahtjeva za izdavanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljatelja (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva), mora ispuniti sljedeće uvjete i kriterije:
 - a) da je registriran u Bosni i Hercegovini i kod Uprave za neizravno oporezivanje (u daljnjem tekstu: UNO) po osnovi obavljanja vanjskotrgovinskog poslovanja. U svezi ovog uvjeta, uz zahtjev, prilaže se dokaz o registraciji u Bosni i Hercegovini, a u pogledu registracije kod UNO provodi se službena provjera u UNO,
 - b) da ima ovlaštenje o pristupu informatičkom sustavu UNO za elektroničko podnošenje carinskih deklaracija putem kvalificiranih elektroničkih potvrda "elektronički potpis", o čemu se provodi službena provjera u UNO. Podnošenje provoznih deklaracija i provođenje formalnosti u provoznom postupku po pravilu se vrše uporabom tehnike elektroničke obrade podataka (NCTS). Samo u izuzetnim slučajevima, odobrenim od strane UNO mogu se upotrebljavati papirnati dokumenti sukladno Uputi o provođenju provoznog postupka uporabom rezervnog postupka,
 - c) da u vrijeme podnošenja zahtjeva nije u postupku stečaja ili u postupku likvidacije, o čemu se, uz zahtjev, podnosi uvjerenje izdano od nadležnog suda,
 - d) da ima odgovarajući obim poslovanja, tj. redovito otprema pošiljke u postupku provoza,
 - e) da se pridržavao carinskih i poreznih propisa u prethodnom razdoblju. U svezi ovog kriterija, uz zahtjev, za svakou osobu navedenu u članku 13. stavak (3) točka b) ove upute, podnosi se uvjerenje izdano od nadležnog suda o tome da li je u posljednje tri godine prije podnošenja zahtjeva pravomoćno kažnjavano i za koje carinske i/ili porezne prekršaje. Za navedene osobe provodi se i službena provjera u prekršajnoj bazi podataka u UNO,
 - f) da se protiv podnosioca zahtjeva, njegove odgovorne osobe i osobe ovlaštene za zastupanje (osobe upisane u odluci o registraciji), kao i osobe iz točke h) ovoga stavka ne vodi kazneni postupak za kazneno djelo u svezi poslovne djelatnosti podnosioca zahtjeva i/ili za kazneno djelo u svezi kršenja carinskih i/ili poreznih propisa, o čemu se uz zahtjev, za svaku navedenu osobu, podnosi uvjerenje izdano od nadležnog suda,
 - g) da ima zadovoljavajući sustav vođenja poslovne i, po potrebi, evidencije o prijevozu robe, koji omogućava učinkovit nadzor postupka i provođenja carinske kontrole, naročito naknadne kontrole,
 - h) da osoba koja je, kod podnosioca zahtjeva, odgovorna za provođenje statusa ovlaštenog pošiljatelja (u daljnjem tekstu: osoba odgovorna za pojednostavljenje) poznaje carinske i druge propise primjenjive na carinski postupak provoza i traženo pojednostavljenje u tom postupku i robu koja će biti predmet istog,
 - i) da ima uspostavljen sustav kontrole angažiranih prijevoznika u smislu poštivanja propisa,
 - j) da je korisnik sveobuhvatnog osiguranja za postupak provoza koja glasi na njegovo ime, ili da mu je odobreno oslobađanje od polaganje osiguranja,
 - k) da na dan provjere podnijetog zahtjeva, sukladno članku 12. stavak (2) i (3) ove upute, nema neizmirenog dospjelog duga po osnovi neizravnih poreza, ostalih prihoda i pristojbi, koje je UNO nadležna naplaćivati prema Zakonu o sustavu

neizravnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini, Zakonu o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda i Zakonu o postupku neizravnog oporezivanja (u daljnjem tekstu: dug po osnovi neizravnih poreza, ostalih prihoda i pristojbi).

- (2) Podnositelj zahtjeva kojem bude odobren status ovlaštenog pošiljatelja mora i dalje tijekom važenja odobrenja ispunjavati uvjete i kriterije propisane za navedeno odobreno pojednostavljenje i obveze koje proizlaze iz odobrenja, ne dovodeći u pitanje njegove obveze kao deklaranta i glavnog obveznika i pravila koja uređuju nastanak carinskog duga.

Članak 9.

(Izuzeci u pogledu odobravanja i korištenja statusa ovlaštenog pošiljatelja)

- (1) Status ovlaštenog pošiljatelja ne može se odobriti za robu za koju se, u predkontroli podnijetog zahtjeva iz članka 13. ove upute, ocijeni da nije moguće provoditi učinkovit nadzor postupka i carinske kontrole.
- (2) Odobreni status ovlaštenog pošiljatelja ne može se koristiti kada:
 - a) nisu ispunjeni uvjeti iz članka 11. ove upute,
 - b) ovlaštenu pošiljatelj ne ispunjava uvjet iz članka 15. ove upute u pogledu osiguranja za osiguranje duga u postupku provoza,
 - c) u slučaju kada je to određeno posebnom odlukom UNO, za vrijeme primjene te odluke.

Članak 10.

(Podnošenje zahtjeva)

- (1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljatelja podnosi se Sektoru za carine u Središnjem uredu UNO.
- (2) Zahtjev za izdavanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljatelja podnosi se na obrascu iz Priloga 1. ove upute.
- (3) Kada se zahtjeva da se roba otprema u postupku provoza u statusu ovlaštenog pošiljatelja iz više prostora koji su smješteni na područjima različitih polaznih carinskih ureda, u zahtjevu se za svaki prostor moraju navesti podatci:
 - a) o osobi odgovornoj za odnosno pojednostavljenje kod podnosioca zahtjeva,
 - b) o polaznom carinskom uredu.
- (4) Uz zahtjev, podnositelj zahtjeva podnosi sljedeće:
 - a) dokumente kojima dokazuje ispunjenost uvjeta i kriterija iz članka 8. stavak (1) točka a), c), e) i f) ove upute,
 - b) presliku prihvaćenog sveobuhvatnog osiguranja za provoz ili odobrenje o oslobađanju od polaganja osiguranja, u svrhe dokaza o ispunjenosti uvjeta iz članka 8. stavak (1) točka j) ove upute,
 - c) internu uputu o provođenju statusa ovlaštenog pošiljatelja kod podnosioca zahtjeva,
 - d) sve druge dokumente kojima eventualno raspolaže podnositelj zahtjeva, koji mogu biti od utjecaja kod rješavanja podnijetog zahtjeva (npr. dozvole nadležnih inspekcijских organa, obvezujuće informacije o tarifnom svrstavanju robe prema Carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine, odobrenje za ovlaštenog izvoznika, odobrenje za odobrenog izvoznika, odgovarajući certifikati npr. ISO i drugo).
- (5) Podnošenjem zahtjeva za izdavanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljatelja podnositelj se obvezuje:
 - a) da će carinskom organu, u cilju carinske kontrole robe i postupka, omogućiti neograničen pristup svim dokumentima i evidencijama (fizički i/ili elektronički pristup), osigurati pogodan prostor za rad carinskog

- organa prilikom kontrole, te pri tom pružiti svu potrebnu pomoć,
- b) da će osigurati odgovarajuće prostorije za smještaj, utovar, istovar, pregled i uzimanje uzoraka robe, te za pregled prijevoznog sredstva.
- (6) Pored ostalih podataka u zahtjevu moraju biti navedene osobe odgovorne za provođenje pojednostavljenog postupka. Osnovno je pravilo da su osobe, koje su u zahtjevu za stjecanje statusa ovlaštenog pošiljalatelja predložene za provođenje pojednostavljenog postupka, zaposlene kod podnosioca zahtjeva i da ispunjavaju uvjete za obavljanje poslova zastupanja u carinskom postupku, odnosno da imaju položen ispit za ovlaštenog carinskog zastupnika, radi čega je u prilogu zahtjeva potrebno priložiti dokaz o istom.
- (7) U slučajevima u kojima podnositelj zahtjeva nema zaposlenu osobu koja ispunjava navedeni uvjet, može sklopiti ugovor sa podnosiocem isprava (deklarantom) koji će za njega obavljati poslove zastupanja i koji će pored odgovornih osoba ovlaštenog pošiljalatelja biti naveden u odobrenju. U takvom slučaju u zahtjevu za stjecanje statusa ovlaštenog pošiljalatelja podnositelj zahtjeva kao odgovorne osobe navodi:
- a) podnosioca isprava (deklaranta) sa kojim je sklopio ugovor o poslovima zastupanja,
- b) osobe zaposlene kod podnosioca zahtjeva koje ne ispunjavaju uvjete za obavljanje poslova zastupanja.
- (8) Podnositelj je također dužan priložiti dokaze o posjedovanju odobrenja za elektroničku komunikaciju sa NCTS koje sadrži podatke o aplikaciji koju će ovlašteni pošiljalatelj koristiti za podnošenje deklaracije i razmjenu podataka elektroničkim putem. Dokazima se smatraju ovjerene fotokopije odobrenja izdanog od nadležne organizacijske jedinice UNO, Sektor za IT, Odsjek za PKI.

Članak 11.

(Mjere trgovinske politike i inspeksijska kontrola roba)

- (1) Ako roba koja se otprema u postupku provoza u statusu ovlaštenog pošiljalatelja podliježe nekoj od mjera trgovinske politike (npr. nalazi se na režimu "dozvole") primjenjive u odnosnom postupku provoza, može se koristiti postupak provoza u tom statusu samo pod uvjetom ako ovlašteni pošiljalatelj, u trenutku prijavljivanja robe po tom postupku, ima potrebnu dozvolu za robu, a podatci o toj dozvoli unose se u grupi podataka "Priloženi dokumenti, uvjerenja i odobrenja" u elektroničkoj prozovnoj deklaraciji (IE015) ili u polje 44 prozovne deklaracije u papiratom obliku.
- (2) Ako roba koja se otprema u postupku provoza u statusu ovlaštenog pošiljalatelja podliježe nekoj od inspeksijskih kontrola u vanjskotrgovinskom prometu primjenjivoj u odnosnom postupku provoza, može se koristiti postupak provoza u tom statusu samo pod uvjetom ako ovlašteni pošiljalatelj, u trenutku prijavljivanja robe po tom postupku, ima za robu potrebno odobrenje ili suglasnost nadležnog inspeksijskog kontrolnog organa, o kojem se podatci unose u grupi podataka "Priloženi dokumenti, uvjerenja i odobrenja" u elektroničkoj prozovnoj deklaraciji (IE015) ili u polje 44 prozovne deklaracije u papiratom obliku.

Članak 12.

(Provjera uvjeta prije dostavljanja Grupi za kontrolu)

- (1) Nakon prijema zahtjeva za izdavanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljalatelja, Sektor za carine, prije provjere iz stavka (4) ovoga članka i dostavljanja zahtjeva nadležnoj Grupi za kontrolu na postupanje, provjerava da li podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete iz članka 8. stavak (1) točka a), b), c), e), f), j) i k) ove upute.

- (2) U svrhu provjere ispunjenosti uvjeta iz članka 8. stavak (1) točka k) ove upute, kod nadležne organizacijske jedinice UNO, koristi se obrazac iz Priloga 3. ove upute.
- (3) Ako podnositelj zahtjeva ima neizmirenog duga po osnovi neizravnih poreza, ostalih prihoda i pristojbi, navedeni uvjet smatra se ispunjenim ako mu je, prije podnošenja zahtjeva, sukladno propisima o neizravnom oporezivanju, rješenjem UNO odobreno odgođeno plaćanje ili plaćanje istog u ratama i da je, u slučaju ako mu je odobreno plaćanje istog u ratama, izmirio iznose rata dospjelih za plaćanje do dana provjere podnijetog zahtjeva.
- (4) Ako se u provjeri utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz članka 8. stavak (1) točka a), b), c), e), f), j) i k) ove upute, Sektor za carine dalje provjerava ostale formalne uvjete zahtjeva, nakon čega, zahtjev sa njegovim prilogima i obavljenim provjerama, dostavlja nadležnoj Grupi za kontrolu na daljnje postupanje sukladno članku 13. ove upute.
- (5) Uz provjeru ostalih uvjeta Sektor za carine vrši provjeru predloženih odgovornih osoba. U slučajevima u kojima je podnositelj zahtjeva sklopio ugovor sa podnosiocem isprava (deklarantom), te su uz njega kao odgovorne osobe predložene osobe zaposlene kod podnosioca zahtjeva koje ne ispunjavaju uvjete za obavljanje poslova zastupanja, Sektor za carine će izvršiti provjeru znanja predloženih osoba o poznavanju pojednostavljenog postupka. Provjera znanja tih osoba obaviti će se ovisno od vrste robe koju ovlašteni pošiljalatelj namjerava otpremati u pojednostavljenom postupku, mjerama kojima podliježe takva roba, postupcima koji se zahtijevaju, te obvezama koje mora ispuniti ovlašteni pošiljalatelj. Podnositelj zahtjeva je dužan uz zahtjev dostaviti prilog u kome se uz podnosioca isprava (deklaranta), navode i osobe zaposlene kod podnosioca zahtjeva kao odgovorne osobe.
- (6) Kada ovlašteni pošiljalatelj koristi usluge podnosioca isprava (deklaranta), odgovornost za sve nepravilnosti i propuste koji mogu nastati korištenjem pojednostavljenog postupka je na ovlaštenom pošiljalatelju i njegovom zaposleniku koji je u odobrenju naveden kao odgovoran za pravilno provođenje pojednostavljenja.

Članak 13.

(Provjera uvjeta i kriterija za odobravanje statusa ovlaštenog pošiljalatelja od strane Grupe za kontrolu)

- (1) Grupa za kontrolu, po prijemu zahtjeva za izdavanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljalatelja vrši predkontrolu podnijetog zahtjeva u kojoj provjerava uvjete i kriterije koje podnositelj zahtjeva, sukladno članku 289. stavak (2) (za status ovlaštenog pošiljalatelja) i članku 312. Odluke, i odredbama članka 8. ove upute, mora ispuniti za traženo pojednostavljenje.
- (2) Provjera ispunjenosti uvjeta za status ovlaštenog pošiljalatelja koju u predkontroli vrši Grupa za kontrolu, obuhvaća provjere navedene u stavku (3) do (5) ovoga članka.
- (3) Provjera kod nadležnih organizacijskih jedinica UNO obuhvaća sljedeće:
- a) provjeru odgovarajućeg obima poslovanja, tj. da li podnositelj zahtjeva samo povremeno ili na redovitoj osnovi prijavljuje robu za postupak provoza, odnosno da li na redovitoj osnovi otprema pošiljke u postupku provoza,
- b) procjenu pridržavanja carinskih i/ili poreznih propisa u prethodnom razdoblju: u procjeni ovog kriterija, pored uvida u dostavljena uvjerenja iz članka 8. stavak (1) točka e) ove upute, Grupa za kontrolu vrši provjeru i u prekršajnoj bazi podataka u UNO. Smatra se da je ovaj kriterij ispunjen ako podnositelj zahtjeva, odgovorna osoba

- podnositelja zahtjeva i osoba ovlaštena za zastupanje (osobe iz odluke o registraciji) i osoba odgovorna za pojednostavljenje iz članka 8. stavak (1) točka h) ove upute, u posljednje tri godine prije podnošenja zahtjeva nije pravomoćno proglašena krivim za ozbiljan prekršaj ili ponovljene prekršaje carinskih i/ili poreznih propisa ili teže kazneno djelo koje je u svezi sa njegovom gospodarskom djelatnosti. Ako Grupa za kontrolu, s obzirom na odnos između broja ili obima carinskih postupaka podnositelja zahtjeva i broja i vrste povreda carinskih i/ili poreznih propisa, smatra da je povreda carinskih i/ili poreznih propisa neznatna (zanemarljiva) i ne dovodi u sumnju "dobru vjeru" podnositelja zahtjeva, smatra se da se podnositelj zahtjeva pridržavao carinskih i/ili poreznih propisa u prethodnom razdoblju. Ako Grupa za kontrolu procijeni da je podnositelj zahtjeva počinio teže ili ponovljene prekršaje carinskih i/ili poreznih propisa ili teže kazneno djelo koje je u svezi sa njegovom privrednom djelatnosti, ne može izdati mišljenje da podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete za traženo pojednostavljenje,
- c) pribavljanje mišljenja polaznog carinskog ureda navedenog u zahtjevu o dosadašnjem radu, odnosno pouzdanosti podnositelja zahtjeva za odobravanje traženog pojednostavljenja,
- d) uzima u obzir nepravilnosti iz dosadašnjih carinjenja (zapisnike polaznog carinskog ureda navedene u zahtjevu o njihovim nalazima, odnosno nepravilnostima od strane podnositelja zahtjeva u svezi carinskih postupaka),
- e) uzima u obzir nalaze iz zapisnika Grupe za kontrolu o dosadašnjim naknadnim kontrolama kod podnositelja zahtjeva, te da li su eventualne nepravilnosti utvrđene u tim kontrolama otklonjene i da li podnositelj zahtjeva poštuje nalaze u svezi naknadnih kontrola,
- f) uzima u obzir podatke o podnositelju zahtjeva iz evidencije organizacijske jedinice UNO nadležne za analizu rizika i selektivitet.
- (4) Provjera kod podnositelja zahtjeva obuhvaća sljedeće:
- a) obaviti predkontrolu kao da se radi o redovitoj naknadnoj kontroli, pri čemu u obzir uzeti reprezentativno vrijeme i broj transakcija,
- b) da li podnositelj zahtjeva ima zadovoljavajući sustav vođenja poslovne i, po potrebi, evidencije o prijevozu robe, koji omogućava učinkovit nadzor postupka i provođenja carinske kontrole, naročito naknadne kontrole. Sustav vođenja evidencije je odgovarajući kada podnositelj zahtjeva ima:
- 1) organizaciju administracije koja odgovara vrsti i obimu poslovanja i koja je pogodna za upravljanje prometom robe i ima unutarnju kontrolu koja omogućava otkrivanje nezakonitih i nepropisnih transakcija,
 - 2) uspostavljeno vođenje knjigovodstvene evidencije sukladno računovodstvenim standardima općeprihvaćenim u Bosni i Hercegovini,
 - 3) kada je to potrebno, zadovoljavajuću proceduru učinkovite kontrole poštivanja uvoznih ograničenja ili zabrana i inspeksijskih kontrola, kao i drugih mjera i propisa koji se odnose na stavljanje robe u zahtijevani postupak provoza,
 - 4) prihvatljiv (uredan) sustav arhiviranja dokumentacije i evidencija (kako podnositelj zahtjeva čuva i arhivira dokumentaciju i evidencije i da li takav način čuvanja i arhiviranja omogućava kontrolu carinskom organu, te način uvezivanja komercijalnih dokumenata sa dokumentima koji nastaju u fazi carinjenja),
- 5) logistički sustav koji omogućava razlikovanje domaće i inozemne robe,
- 6) zaposlenima ukazuje na potrebu obavještavanja carinskog organa o poteškoćama sa kojima se susreću i obavještava carinski organ o takvim slučajevima,
- 7) prihvatljive mjere za zaštitu od neovlaštenog pristupa i gubitka podataka, u fizičkom i informatičko-tehničkom smislu,
- 8) da carinskom organu za potrebe kontrole, omogućiti fizički i elektronički pristup svojim carinskim i transportnim dokumentima i evidencijama,
- c) usmenim putem, provjeru znanja osoba odgovornih za pojednostavljenje kod podnositelja zahtjeva. Provjera znanja obuhvaća provjeru poznavanja carinskih i drugih propisa primjenjivih na traženo pojednostavljenje, poznavanje postupka kod podnositelja zahtjeva u svezi tog pojednostavljenja i svih obveza koje on preuzima i koje je obvezan ispuniti, te provjeru poznavanja vrste robe koju otprema u postupku provoza, kao i poznavanje mjera kojima podliježe takva roba,
- d) da li ima uspostavljen sustav kontrole angažiranih prijevoznika u smislu poštivanja propisa,
- e) da li je interna uputa podnositelja zahtjeva o provođenju statusa ovlaštenog pošiljatelja (npr. faze odvijanja tog postupka, te ko i kada iste obavlja i drugo) u skladu i s važećim carinskim propisima i ovom uputom (uz dopuštenost da podnositelj zahtjeva, u okviru tog dokumenta, interno organizira način izvođenja navedenog pojednostavljenja).
- (5) U predkontroli podnijetog zahtjeva, Grupa za kontrolu može od podnositelja zahtjeva, pored podataka navedenih u zahtjevu i dokumenata priloženih uz zahtjev, zatražiti dopunu podataka i dokumenata ili evidencija (uz ostavljanje roka za to), ako to ocijeni potrebnim radi utvrđivanja činjenica koje mogu biti od utjecaja na donošenje odluke u svezi podnijetog zahtjeva, odnosno utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za traženo pojednostavljenje.
- (6) O rezultatima izvršenih provjera iz stavka (3) do (5) ovoga članka u svezi ispunjenosti uvjeta za odobravanje traženog statusa ovlaštenog pošiljatelja, Grupa za kontrolu sačinjava zapisnik u tri primjerka, od kojih jedan uručuje podnositelju zahtjeva. U zapisniku, izdvojeno na kraju, Grupa za kontrolu, sukladno rezultatima izvršenih provjera, navodi mišljenje o ispunjenosti uvjeta za odobravanje traženog pojednostavljenja, nakon čega, zahtjev s njegovim priložima i zapisnikom, čim prije, a najkasnije u roku od mjesec dana od dana prijema zahtjeva, dostavlja Sektoru za carine. Ako Grupa za kontrolu daje negativno mišljenje, u zapisniku pobježe navodi i razloge za takvo mišljenje i o istima dostavlja raspoložive dokaze.
- (7) U slučaju kada nadležna Grupa za kontrolu, istovremeno ili prije okončanja započete predkontrole kod podnositelja zahtjeva sukladno stavku (4) ovoga članka, pored zahtjeva za izdavanje odobrenja za ovlaštenog pošiljatelja primi i zahtjev za ovlaštenog primatelja ili obrnuto, ili primi i zahtjev za izdavanje odobrenja za lokalno izvozno i/ili uvozno carinjenje istog podnositelja, tada istovremeno kod

podnositelja zahtjeva vrši predkontrolu po svim podnijetim zahtjevima.

- (8) Ako je Grupa za kontrolu, u posljednjih šest mjeseci, kod podnositelja zahtjeva obavila predkontrolu u svezi zahtjeva za lokalno izvozno ili uvozno carinjenje, u davanju mišljenja po zahtjevu za status ovlaštenog pošiljatelja, može uzeti u obzir rezultate te kontrole.

Članak 14.

(Odluka po zahtjevu)

- (1) Odluku po zahtjevu za izdavanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljatelja donosi Sektor za carine, u roku od tri mjeseca od dana prijema urednog zahtjeva.
- (2) U odobrenju se posebno navodi:
- polazni carinski ured ili polazni carinski uredi nadležni za predstojeće postupke provoza,
 - rok koji je na raspolaganju polaznim carinskim uredima nakon što ovlašteni pošiljatelj podnese provoznu deklaraciju kako bi carinski ured proveo kontrolu robe, prema potrebi, prije puštanja robe u postupak provoza,
 - odobrene lokacije sa kojih ovlašteni pošiljatelj može stavljati robu u provozni postupak,
 - vremensko razdoblje u kojem se može koristiti odobrenje,
 - mjere za identifikaciju robe koje treba poduzeti; u tom slučaju carinski organ može propisati da prijevozna sredstva ili paket ili paketi imaju posebne plombe koje je odobrio carinski organ i koje su u skladu sa karakteristikama iz članka 311. stavak (1) Odluke, odnosno Priloga 37. Odluke, te namijenjene da ih stavi ovlašteni pošiljatelj,
 - zabranjene kategorije ili kretanja robe,
 - operativne i kontrolne mjere koje ovlašteni pošiljatelj mora poštivati,
 - ako je to primjenjivo, posebne uvjete povezane sa postupcima za provoz koji se provode izvan redovitog radnog vremena polaznog carinskog ureda.
- (3) Zahtjev za izdavanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljatelja, bez daljnje provjere ostalih uvjeta i kriterija, odbija se u slučaju ako podnositelj zahtjeva ne ispunjava bilo koji od uvjeta navedenih u članku 8. stavak (1) točka a), b), c), f), j) ili k) ove upute.
- (4) Ako je zahtjev za izdavanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljatelja upućen nadležnoj Grupi za kontrolu, odluka po podnijetom zahtjevu donosi se nakon dostavljanja zapisnika Grupe za kontrolu.
- (5) Ako je Grupa za kontrolu po podnijetom zahtjevu dala mišljenje da podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete za odobravanje traženog statusa ovlaštenog pošiljatelja, podnositelju zahtjeva izdaje se odobrenje. Odobrenje se izdaje na neodređeno vrijeme i važi sve dok imatelj tog odobrenja ispunjava uvjete i dok postoji ekonomska opravdanost za odobrenim pojednostavljenjem, odnosno do ukidanja. Odobrenje važi od dana izdavanja.
- (6) Ako nakon izdavanja odobrenja dođe do promjene osobe odgovorne za pojednostavljenje iz članka 8. stavak (1) tačka h) ove upute, ne vrši se nikakva izmjena ili dopuna odobrenja. U tom slučaju, ovlašteni pošiljatelj polaznom carinsko uredu dostavlja potrebne podatke o toj osobi i uvjerenje iz članka 8. stavak (1) točka e) ove upute.
- (7) Po jedan primjerak odobrenja dostavlja se nositelju odobrenja, Odsjeku za kontrolu u Središnjem uredu UNO, Sektoru za informatičke tehnologije, organizacijskoj jedinici UNO nadležnoj za analizu rizika i selektivitet, polaznom carinskom uredu navedenom u odobrenju, Grupi za kontrolu

i Odsjeku za poslovne usluge u regionalnom centru prema sjedištu podnositelja zahtjeva.

- (8) Ako u predkontroli zahtjeva provedenoj sukladno članku 13. ove upute, Grupa za kontrolu utvrdi da podnositelj zahtjeva ne ispunjava uvjete za traženo pojednostavljenje, donosi se odluka o odbijanju zahtjeva.
- (9) Nakon izdanog odobrenja Sektor za carine će evidentirati odobrenje u registar odobrenja informatičkog sustava UNO.

Članak 15.

(Osiguranje carinskog duga)

- (1) Ovlašteni pošiljatelj, u trenutku prijavljivanja robe za postupak provoza u statusu ovlaštenog pošiljatelja, mora iz položenog sveobuhvatnog osiguranja za postupak provoza imati raspoređen iznos sredstava dovoljan za osiguranje naplate mogućeg duga za provozne radnje kod odobrenog polaznog carinskog ureda kod kojeg prijavljuje robu u navedenom statusu, u protivnom ne može koristiti status ovlaštenog pošiljatelja.
- (2) Položenim osiguranjem iz stavka (1) ovoga članka osigurava se dug koji bi mogao nastati za robu koja se, kod polaznog carinskog ureda navedenog u odobrenju, stavlja u postupak provoza u statusu ovlaštenog pošiljatelja.
- (3) Ako je garantni carinski ured poništio (članak 297. stavak (2) Odluke) ili ukinuo (članak 297. stavak (3) Odluke) odobrenje za oslobađanje od polaganja osiguranja koje je izdala ovlaštenom pošiljatelju, ukinula odluku o prihvatanju preuzete obveze jamca koji je izdao osiguranje koje koristi ovlašteni pošiljatelj (članak 259. stavak (1) Odluke) ili je jamac opozvao preuzetu obvezu (članak 259. stavak (3) Odluke), ovlašteni pošiljatelj mora u roku od 15 dana od dana prijema odluke o ukidanju od strane ovlaštenog pošiljatelja ili jamca, odnosno 15 dana od dana kada je jamac o opozivu obavijestio garantni carinski ured, dostaviti novo valjano sveobuhvatno osiguranje na prihvatanje garantnom carinskom uredu. U sadržaju teksta tog osiguranja mora biti navedeno da se njime preuzimaju obveze i iz osiguranja koje zamjenjuje, sa naznakom podataka o ranijem osiguranju (broj i datum, podaci o izdavatelju osiguranja). U protivnom, ovlašteni pošiljatelj ne može stavljati robu u postupak provoza u odobrenom statusu ovlaštenog pošiljatelja i izdano odobrenje za korištenje statusa ovlaštenog pošiljatelja se ukida, zato što više nisu ispunjeni uvjeti za izdavanje istoga (članak 297. stavak (3) Odluke).
- (4) Ako polazni carinski ured utvrdi da osiguranje iz stavka (1) ovoga članka ne osigurava ili više nije sigurno da će osigurati naplatu duga u potpunosti ili pravovremeno, može od ovlaštenog pošiljatelja, sukladno članku 222. Zakona, zahtijevati da položi dodatno osiguranje ili da osiguranje iz stavka (1) ovoga članka zamijeni novim.

Članak 16.

(Ukidanje odobrenja)

- (1) Imatelj odobrenja pisano obavještava Sektor za carine o svim okolnostima i promjenama koje nastanu nakon donošenja odobrenja, a koje mogu utjecati na daljnje važenje ili sadržaj odobrenja.
- (2) Ako polazni carinski ured u provođenju statusa ovlaštenog pošiljatelja ili Grupa za kontrolu prilikom naknadne kontrole, utvrdi da postoji neki od razloga za ukidanje odobrenja, donositelju odobrenja podnosi prijedlog za ukidanje odobrenja. Prijedlog sadrži obrazložene razloge i, u prilogu, zapisnik o kontroli i raspoložive dokaze.
- (3) Odobrenje se ukida ako imatelj odobrenja:
- kao i druge osobe iz članka 13. stavak (3) točka b) ove upute počini ozbiljan prekršaj ili ponovljene prekršaje

- carinskih i/ili poreznih propisa ili teže kazneno djelo koje je u svezi sa njegovom gospodarskom djelatnosti,
- b) ne izmiruje dospjeli dug po osnovi neizravnih poreza, ostalih prihoda i pristojbi za vrijeme važenja odobrenja, što će Sektor za carine redovito provjeravati svakih šest mjeseci. U tom slučaju, postupak za ukidanje odobrenja, osim carinskih organa iz stavka (2) ovoga članka i članka 17. ovog upute kada imaju saznanje o navedenom, može po službenoj dužnosti pokrenuti i Sektor za carine,
 - c) u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu odobrenja ne počne sa korištenjem odobrenja, ili ga ne upotrebljava više od šest mjeseci ili u tom razdoblju samo povremeno otprema robu u statusu ovlaštenog pošiljatelja (odobrenje minimalno koristi), odnosno kada više ne postoji ekonomska opravdanost za odobrenim pojednostavljenjem,
 - d) traži ukidanje odobrenja,
 - e) u slučaju iz članka 14. Zakona.
- (4) Ukidanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljatelja nema utjecaja na postupke provoza koji su započeti po odobrenju, a nisu završeni do ukidanja.
 - (5) Imatelju odobrenja kojem je poništeno ili ukinuto odobrenje za status ovlaštenog pošiljatelja ne može se ponovo odobriti taj status prije isteka tri godine od dana stupanja na snagu odluke o poništenju, odnosno prije isteka godinu dana od dana stupanja na snagu odluke o ukidanju odobrenja.

Članak 17.

(Provjera ispunjavanja uvjeta i kriterija i ponovna procjena odobrenja za status ovlaštenog pošiljatelja)

- (1) Provjera ispunjavanja uvjeta i kriterija tijekom važenja odobrenja je stalna aktivnost polaznog carinskog ureda i Grupe za kontrolu.
- (2) Ako je odobrenje izdano licu od čijeg je osnivanja proteklo manje od tri godine, u prvoj godini poslije izdavanja odobrenja vrši se pojačani nadzor (uključujući i provjeru ispunjavanja uvjeta i kriterija).
- (3) Temeljem rezultata provedenog praćenja navedenog u stavku (1) i (2) ovoga članka, Sektor za carine vrši ponovnu procjenu ispunjavanja uvjeta, odnosno ponovnu procjenu odobrenja za status ovlaštenog pošiljatelja. Sektor za carine također vrši ponovnu procjenu i o rezultatima iste obavještava imatelja odobrenja u sljedećim slučajevima:
 - a) kada je došlo do značajnih promjena u odgovarajućim propisima koje utiču na odobrenje,
 - b) kada je to potrebno zbog informacija koje je dostavio imatelj odobrenja sukladno članku 16. stavak (1) ove upute ili koje su dostavili drugi organi ili tijela.

Članak 18.

(Privremeno ukidanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljatelja)

- (1) Na zahtjev imatelj odobrenja ili temeljem rezultata ponovne procjene odobrenja, Sektor za carine može privremeno ukinuti odobrenje za status ovlaštenog pošiljatelja.
- (2) Cilj privremenog ukidanja odobrenja je da omogućiti imatelju odobrenja da poduzme potrebne mjere kako bi osigurao ispunjavanje uvjeta ili poštivanje obveza koje proizlaze iz odobrenja ili omogućiti Sektoru za carine da pribavi potrebne elemente za odlučivanje o poništenju, ukidanju ili izmjeni odobrenja.
- (3) Razdoblje privremenog ukidanja utvrđuje Sektor za carine temeljem informacija koje je dobio od strane imatelja odobrenja ili temeljem drugih informacija kojima isti raspolaze. Isti odgovara razdoblju koji je potreban imatelju odobrenja da poduzme potrebne mjere kako bi osigurao ispunjavanje uvjeta ili poštivanje obveza prema odobrenju,

- odnosno razdoblje koje je potrebno Sektoru za carine da utvrdi da li su ispunjeni uvjeti za poništenje, ukidanje ili izmjenu odobrenja.
- (4) Razdoblje privremenog ukidanja odobrenja može se dodatno produžiti na zahtjev imatelja odobrenja, za razdoblje koje je potrebno Sektoru za carine da provjeri da li se poduzetim mjerama ispunjavaju uvjeti ili poštivanje obveza, a produženo razdoblje ne može prelaziti 30 dana.
 - (5) Ako Sektor za carine namjerava poništiti, ukinuti ili izmijeniti odobrenje, razdoblje privremenog ukidanja može se produžavati prema potrebi do dana od kojeg će pomenute odluke početi proizvoditi pravno dejstvo.
 - (6) Privremeno ukidanje odobrenja završava se istekom razdoblja privremenog ukidanja, osim ako je privremeno ukidanje opozvano ili je privremeno ukinuto odobrenje poništeno, ukinuto ili izmijenjeno.

DIO TREĆI - PROVOĐENJE POSTUPKA KOD OVLAŠTENOG POŠILJATELJA

Članak 19.

(Kvalificirana elektronička potvrda-elektronički potpis)

- (1) Sukladno odredbi članka 261. Odluke, ovlašteni pošiljatelj mora deklaracije za provoz podnositi sustavom elektroničke razmjene podataka, te na taj način i obavještavati nadležni polazni carinski ured.
- (2) Radi provođenja postupka ovlašteni pošiljatelj mora osigurati elektroničku komunikaciju sa sustavom UNO (NCTS), odnosno potrebne tehničke uvjete za razmjenu elektroničkih poruka sa UNO.
- (3) Specifični tehnički zahtjevi sustava elektroničke razmjene podataka između informatičkog sustava UNO i Informatičkih sustava gospodarstvenika mogu se pronaći na službenoj web stranici UNO. Prije registracije za korištenje carinskih elektroničkih usluga, ovlašteni pošiljatelj mora osigurati certifikate za korištenje elektroničkog potpisa.

Članak 20.

(Postupak kod ovlaštenog pošiljatelja)

- (1) Kada ovlašteni pošiljatelj namjerava robu staviti u provozni postupak, dužan je istu upisati u svoju evidenciju, utovariti u prijevozno sredstvo, te na prijevozno sredstvo staviti carinska obilježja uporabom vlastitih klijesta ili posebnih plombi koje su odobrene prilikom dobivanja odobrenja za status ovlaštenog pošiljatelja.
- (2) U prijevoznom sredstvu zajedno s robom koja se provози u pojednostavljenom postupku, može se nalaziti i roba koja se u postupku redovitog izvoza prevozi radi istupa iz carinskog područja Bosne i Hercegovine.
- (3) Ovlašteni pošiljatelj podnosi provoznu deklaraciju elektroničkom porukom (IE015), pri čemu ista, pored ostalog, mora sadržavati:
 - a) lokalni referentni broj - LRN u formatu YYBAXXXXXXXXXXXXXXXXXNNNNNN, gdje je YY - godina deklaracije, BA - šifra za BiH, 12X - privrednikov JIB i 6N - šest alfanumeričkih znakova za jedinstveni broj deklaracija u sustavu gospodarskog subjekta,
 - b) podatke o polaznom carinskom uredu koji je nadležan za kontrolu pojednostavljenog postupka (klasa podatka Polazni carinski ured u poruci (IE015), polje C u JCI),
 - c) podatke o odredišnom carinskom uredu kojem se mora podnijeti roba stavljena u postupak provoza (klasa podatka Odredišni carinski ured u poruci (IE015), polje 53 u JCI),
 - d) referentni broj (GRN) sveobuhvatnog osiguranja ili oslobađanja od polaganja osiguranja dodijeljen ovlaštenom pošiljatelju i ostali podatci o osiguranju

- (Klasa podataka Osiguranje u poruci (IE015), polje 52 u JCI),
- e) u klasi podataka Lokacija robe upisuje se šifra za vrstu lokacije, kvalifikator indikacije, broj odobrenja lokacije i po potrebi i dopunski identifikator odobrene lokacije koji su navedeni u odobrenju (Klasa podataka Lokacija robe u poruci (IE015), polje 30 u JCI),
- f) plan puta, ako je propisan,
- g) za podatak "Rok predaje robe" umosi se datum do kojeg se roba mora predati odredišnom carinskom uredu,
- h) za podatak "Broj plombi" umosi se broj stavljenih posebnih plombi,
- i) za podatak "Identitet plombi" umosi se identifikacijska oznaka stavljenih posebnih plombi.

Članak 21.

- (1) Nakon obavješćavanja polaznog carinskog ureda) Nakon sastavljanja deklaracije ovlašteni pošiljatelj slanjem poruke "Podaci o deklaraciji" (IE015) podnosi deklaraciju za provoz, čime ujedno obavješćava nadležni polazni carinski ured o namjeni stavljanja robe u postupak provoza.
- (2) Ako je deklaracija podnesena najkasnije 60 minuta prije isteka radnog vremena polaznog carinskog ureda i sustav analize rizika je odobrio puštanje pošiljke bez kontrole, pošiljka se može pustiti u provoz istekom vremenskog ograničenja (timer-a). Međutim, ako sustav analize rizika natovži fizički pregled robe, konsnik odobrenja dužan je zadržati robu do dolaska carinskog službenika koji će izvršiti carinski pregled. Polazni carinski ured obavješćava ovlaštenog pošiljatelja da će izvršiti pregled robe slanjem poruke "Obavješćenje o odluci za kontrolu" (IE060).
- (3) Ako podnesena provozna deklaracija ne ispunjava propisane uvjete, o istome će ovlašteni pošiljatelj biti obaviješten porukom "Deklaracija odbijena" (IE056). U tom slučaju ovlašteni pošiljatelj može provjeriti podatke koji su poslani elektroničkom razmjenom podataka i može podnijeti novu provoznu deklaraciju slanjem nove poruke (IE015).
- (4) Ako je podnesena provozna deklaracija ispravna, sustav automatski prihvata deklaraciju i dodjeljuje joj referentni broj (MRN) o čemu će ovlašteni pošiljatelj biti informiran porukom "Dodijeljen MRN" (IE028).
- (5) Kada je provoznoj deklaraciji dodijeljen MRN broj, polazni carinski ured temeljem informacija dobivenih iz modula analize rizika odlučuje da li će predmetnu pošiljku pregledati prije puštanja u provoz. Postupanje polaznog carinskog ureda, u slučaju da je donesena odluka o fizičkom pregledu robe, opisano je u članku 22. ove upute.
- (6) Ovlašteni pošiljatelj, nakon što je provozna deklaracija dobila MRN broj i nije donijeta odluka o kontroli, a poslije isteka vremenskog ograničenja (timer-a) navedenog u odobrenju, dobija poruku "Pušteno u provoz" (IE029), kojom se dozvoljava da se pošiljka otpremi u provozni postupak.
- (7) Nakon što ovlašteni pošiljatelj primi dopuštenje za puštanje robe porukom "Pušteno u provoz" (IE029), ovlašteni pošiljatelj ispisuje Prateći provozni dokument (PPD) iz svog informatičkog sustava ili ga ispisuje temeljem primljenog pdf obrascu dostavljenog od strane polaznog carinskog ureda, predaje PPD prijevozniku i pušta robu u provozni postupak.

Članak 22.

- (Odluka o pregledu pošiljke - zausustavljanje vremenskog ograničenja "TIMER-a")
- (1) Nakon aktiviranja poruke "Dodijeljen MRN" (IE028), aktivira se sustav analize rizika. Ukoliko sustav analize

rizika odredi obavezu kontrolu pošiljke (dodijeli crvenu rutu), timer za automatsko oslobađanje pošiljke se zausustavlja, prekida se pojednostavljeni postupak i dalje postupak prelazi u redoviti i provodi se na način propisan u Uputi za provođenje nacionalnog postupka provoza uz uporabu NCTS sustava. U ovakvim slučajevima polazni carinski ured je dužan izvršiti kontrolu pošiljke prije puštanja u postupak provoza. Polazni carinski ured obavješćava ovlaštenog pošiljatelja da će izvršiti pregled robe slanjem poruke "Obavješćenje o odluci za kontrolu" (IE060).

- (2) Ako sustav analize rizika ne odredi obavezu kontrolu pošiljke, pa aktivira zelenu rutu (što znači da robu nije potrebno kontrolirati), polazni carinski ured ipak može donijeti odluku o kontroli pošiljke prije puštanja. U tom slučaju, polazni carinski ured mora prije isteka roka predviđenog u odobrenju (zv. timer), isti zausustavi na način da carinski službenik polaznog carinskog ureda u NCTS aplikaciji pokrene akciju "Stavi pošiljku pod kontrolu". Polazni carinski ured obavješćava ovlaštenog pošiljatelja da će izvršiti pregled robe slanjem poruke "Obavješćenje o odluci za kontrolu" (IE060).
- (3) Neovisno od toga da li je sustav analize rizika odredio kontrolu pošiljke, ili je odluku o tome donio polazni carinski ured, carinski službenik je dužan, u razumnom roku, doći na pregled pošiljke u prostor ovlaštenog pošiljatelja.
- (4) U slučaju da je potrebno obaviti kontrolu pošiljke prije otpreme, carinski službenik nadležnog polaznog carinskog ureda će iz NCTS sustava otkskati primjerak PPD-a označen kao "Kontrolni primjerak" (Office copy), te sa istim doći na pregled u prostor ovlaštenog pošiljatelja.
- (5) Carinski službenik vrši pregled robe u odobrenim prostorima ovlaštenog pošiljatelja. Carinski službenik je dužan pregledati robu i ispravu priložene uz provoznu deklaraciju i rezultate kontrole evidentirati u NCTS sustav.
- (6) Ukoliko stanje robe odgovara podacima navedenim u deklaraciji i drugim ispravama carinski službenik će odobriti puštanje u provoz, o čemu se obavješćava ovlašteni pošiljatelj slanjem poruke "Pušteno u provoz" (IE029). Ako utvrđeno stanje ne odgovara evidenciji ili podacima iz priloženih isprava, službenik je dužan o tome sastaviti zapisnik.

Članak 23.

- (Nepravilnosti utvrđene pri kontroli robe)
- (1) Ako se kontrolom otkriju nepravilnosti, polazni carinski ured će sačiniti zapisnik koji treba da bude potpisan od strane carinskog organa i ovlaštenog pošiljatelja i postupa se na način propisan u Uputi za provođenje nacionalnog postupka provoza uz uporabu NCTS sustava.
- (2) U slučaju kada se kontrolom utvrde veće nepravilnosti, polazni carinski ured obavješćava ovlaštenog pošiljatelja da roba nije puštena (porukom "Nije pušteno u provoz" (IE051)) i na propisan način bilježi rezultat kontrole i deklaracija prelazi u status "Nije pušteno u provoz".
- (3) Pokretanje prekršajnog ili kaznenog postupka za utvrđene nepravilnosti prilikom kontrole provodi se sukladno odgovarajućim propisima, neovisno od postupka obrade deklaracije u NCTS sustavu.

Članak 24.

- (Završetak postupka provoza - postupak kod odredišnog carinskog ureda)
- (1) O puštanju robe u provoz ovlaštenog pošiljatelja se informira porukom "Pušteno u provoz" (IE029), odredišni

- carinski ured porukom "Najava očekivanog dolaska" (IE001), te provodne urede (ako postoje) porukom "Najava očekivanog provoza" (IE050).
- (2) Prijevoznik je dužan primjerke Provoznog pratećeg dokumenta (PPD) i robu, u određenom roku, podnijeti određenoj carinskom uredu.
- (3) Postupak kod određenoj carinskom uredu provodi se sukladno Uputi za provođenje nacionalnog postupka provoza uz uporabu NCTS sustava.
- (4) O razduženju provodnog postupka, ovlašteni pošiljatelj će biti obaviješten od strane polaznog carinskog ureda porukom "Obavještenje o razduženju" (IE045), temeljem koje će u svojoj evidenciji evidentirati da je predmetni postupak provoza razdužen.

DIO ČETVRTI - OSTALE ODREDBE

Članak 25.

(Slanje pošiljke u rezervnom postupku)

- (1) Ako ovlašteni pošiljatelj usljed nedostupnosti informatičkog sustava, želi koristiti rezervni postupak, mora pisanim putem zatražiti odobrenje za to od nadležnog polaznog carinskog ureda. Zahtjev za odobrenje primjene rezervnog postupka podnosi se putem faksa ili elektroničke pošte. Nadležni polazni carinski ured prosljeđuje zahtjev za primjenu rezervnog postupka Grupi za nacionalni help desk i informira ovlaštenog pošiljatelja o odluci za primjenu rezervnog postupka. Način podnošenja zahtjeva kao i način i uvjeti odobravanja primjene rezervnog postupka propisan je člankom 262. i Prilogom 45. Odluke i Uputom o provođenju provodnog postupka uporabom rezervnog postupka.
- (2) U slučaju primjene rezervnog postupka provoza pojednostavljeni postupak provoza provodi se na sljedeći način:
- ovlašteni pošiljatelj mora robu upisati u svoju evidenciju, popuniti provodnu deklaraciju (primjerke 1, 4 i 5 JCI ili Provozni prateći dokument - PPD bez MRN broja), na kojima popunjava polje D, te nadležnom polaznom carinskom uredu faksom ili elektroničkom poštom šalje primjerak 1 provodne deklaracije ili primjerak Provoznog pratećeg dokumenta,
 - nadležni polazni carinski ured obavještava ovlaštenog pošiljatelja o dodijeljenom broju deklaracije u rezervnom postupku (FRN), temeljem informacije koju je dobila od strane Grupe za nacionalni help desk, a koji je zadužen da vodi evidenciju svih provodnih deklaracija za koji se primjenjuje rezervni provodni postupak. Obavještanje se vrši dostavljanjem primjerka provodne deklaracije faksom ili elektroničkom poštom, na koji je upisan FRN broj, što istovremeno predstavlja dozvolu puštanja pošiljke u provodni postupak,
 - u slučaju da se nadležni polazni carinski ured odluči na pregled pošiljke prije otpreme neće ovlaštenog pošiljatelja obavijestiti o dodijeljenom broju (FRN), već je dužan poslati obavijest ovlaštenom pošiljatelju o pregledu pošiljke čime se zaustavlja puštanje robe u provoz. Primjer obavijesti o pregledu pošiljke nalazi se u Prilogu 2. ove upute.
 - Kada bude odobreno puštanje robe, odnosno kada ovlašteni pošiljatelj dobije FRN broj isti je dužan:
 - primjerke provodne deklaracije ovjeriti vlastitim pečatom navedenim prilikom izdavanja odobrenja za ovaj status (Prilog 50. Odluke). Ovjera se vrši u polju C provodne deklaracije,

- upisati broj deklaracije (FRN broj) u polje C deklaracije, odnosno PPD-a (u treće polje pečata ovlaštenog pošiljatelja),
 - polje A primjeraka provodne deklaracije i Dodatnih listova ovjeriti pečatom "Rezervni postupak",
 - polje D popuniti:
 - rokom predaje robe određenoj carinskom uredu,
 - upisati broj stavljenih posebnih plombi i njihove individualne identifikacijske oznake,
 - upisati tekst: "Ovlašteni pošiljatelj - 99206",
 - uputiti robu određenoj carinskom uredu.
- (3) Nakon toga, ovlašteni pošiljatelj pušta pošiljku u provoz, te pošiljku do određenoj carinskom uredu prate primjerki 4. i 5. JCI ili primjerak PPD.

Članak 26.

(Slanje robe izvan redovitog radnog vremena carinskog ureda)

- (1) Ovlaštenom pošiljatelju može se odobriti da robu otprema izvan redovitog radnog vremena, ako je otpremu pisano najavio nadležnom polaznom carinskom uredu najkasnije 60 minuta prije završetka redovitog radnog vremena i ako je nadležni carinski ured pisano odobrio otpremu robe izvan redovitog radnog vremena. Ako je polazni carinski ured odobrio otpremu robe izvan redovitog radnog vremena, ovlašteni pošiljatelj postupa na način propisan u čl. 20.-24. ove upute.
- (2) Ako nadležni polazni carinski ured nije odobrio otpremu robe izvan redovitog radnog vremena, ovlašteni pošiljatelj ne može stavljeti robu u provoz, odnosno ne može započeti provodni postupak.

Članak 27.

(Naknadna carinska kontrola statusa ovlaštenog pošiljatelja)

- (1) Sukladno članku 92. Zakona, Grupa za kontrolu vrši naknadnu kontrolu pravilnosti provođenja statusa ovlaštenog pošiljatelja, i to obvezno u roku od šest mjeseci od dana izdavanja odobrenja, a kasnije u određenom vremenskom razdoblju prema planu naknadne kontrole. U naknadnoj kontroli, između ostalog, provjerava se: usklađenost carinskih deklaracija sa dokumentacijom koja ih prati, odgovarajuća evidencija koja se vodi, pravilno provođenje carinskog postupka koji je u pitanju, odnosno provjerava se pravilna primjena propisa primjenjivih na te postupke i statuse, kao i da li su uvjeti i kriteriji za korištenje odobrenja i dalje ispunjeni.
- (2) Kada se vrši naknadna kontrola, carinski službenik koji je vršio naknadnu kontrolu dužan je u zapisniku o naknadnoj kontroli, pored ostalih navoda, navesti da li imatelj odobrenja u provođenju statusa ovlaštenog pošiljatelja postupa sukladno izdanom odobrenju, te da li su uvjeti i kriteriji za korištenje odobrenja i dalje ispunjeni.
- (3) Ako Grupa za kontrolu, u naknadnoj kontroli, utvrdi da postoji neki od razloga za ukidanje odobrenja, donositelju odobrenja podnijet će prijedlog za ukidanje odobrenja na postupanje u sukladno članku 16. ove upute, koji prijedlog sadrži obrazložene razloge i, u prilogu, zapisnik o naknadnoj kontroli i raspoložive dokaze. Navedeno ne isključuje druge mjere koje Grupa za kontrolu, sukladno svojoj nadležnosti, može poduzimati u vršenju naknadne carinske kontrole.
- (4) Stavak (1) do (3) ovoga članka primjenjuje se i u slučaju, kada, u određenim situacijama, naknadnu kontrolu provođenja statusa ovlaštenog pošiljatelja eventualno

obavlja tim naknadne kontrole kojeg čine službenici iz različitih regionalnih centara.

DIO PETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 28.

(Uporaba ranijih odobrenja i rješavanje zahtjeva)

- (1) Odobrenja za stjecanje statusa Ovlaštenog pošiljatelja izdana do dana stupanja na snagu ove upute ostaju na snazi šest mjeseci od dana stupanja na snagu ove upute, ili do isteka roka njihovog važenja ili do njihovog ukidanja, ili do dobivanja novog odobrenja, ovisno od toga šta je ranije.
- (2) Uvjeti pod kojima se odobrenja iz stavka (1) ovoga članka primijenjuju nakon stupanja na snagu ove upute jesu oni koji su propisani odgovarajućim odredbama Zakona, Odluke i ove upute.
- (3) Imatelj statusa ovlaštenog pošiljatelja koji namjerava i dalje da koristi ovaj status sukladno Zakonu, Odluci i ovoj uputi i želi novo odobrenje najkasnije do isteka roka od šest mjeseci iz stavka (1) ovoga članka, treba podnijeti novi uredni zahtjev za izdavanje odobrenja a koji je sastavni dio ove upute i to najkasnije do 31. kolovoza 2021. godine. Uz novi zahtjev prilaže se i preslika odobrenja iz stavka (1) ovoga članka, kao i preslike svih izmjena i dopuna tih odobrenja, koja se stavljaju izvan snage novim odobrenjem.
- (4) Ako imatelj statusa ovlaštenog pošiljatelja ne pribavi odobrenje u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ove upute, ranije izdano odobrenje prestaje važiti po isteku tog roka, o čemu se ne donosi posebna odluka.
- (5) Zahtjeve za izdavanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljatelja zaprimljenog a neriješenog do stupanja na snagu ove upute rješava nadležni carinski organ iz članka 10. stavak (1) ove upute sukladno odgovarajućim odredbama Zakona, Odluke i ove upute.
- (6) Zahtjeve za izmjene i/ili dopune odobrenja iz stavka (1) ovoga članka, zaprimljene a neriješene do dana stupanja na snagu ove upute, rješava carinski organ koji je donio

odobrenje čija se izmjena i i/ili dopuna traži, sukladno propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ove upute.

- (7) Zahtjevi za izmjene i/ili /dopune odobrenja iz stavka (1) ovoga članka zaprimljeni od dana stupanja na snagu ove upute bit će odbijeni kao nedopušteni, obzirom da od navedenog dana počinje primjena Zakon i Odluke.
- (8) U postupku donošenja odobrenja po novom zahtjevu za izdavanje odobrenja sukladno Zakonu, Odluci i ovoj uputi može se, sukladno članku 562. točka (a) Odluke, prihvatiti i koristiti osiguranje koje je položeno do dana stupanja na snagu ove upute za imatelja statusa ovlaštenog pošiljatelja ranije odobrenog po odobrenju iz stavka (1) ovoga članka i to do u njima navedenog roka važenja, osim ako u tom roku to osiguranje ne bude ukinuto ili opozvano.

Članak 29.

(Sastavni dio upute)

Sastavni dio ove upute čine:

- a) Prilog 1. - Zahtjev za stjecanje statusa ovlaštenog pošiljatelja,
- b) Prilog 2. - Obavještenje o pregledu pošiljke,
- c) Prilog 3. - Obrazac zahtjeva za provjeru izmirenja dospjelog duga po osnovi neizravnih poreza, ostalih prihoda i pristojbi.

Članak 30.

(Stupanje na snagu)

Ova uputa stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se od dana početka primjene Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini.

Broj 01-02-2-240-48/21
15. lipnja 2021. godine
Banja Luka

Ravnatelj
Dr. **Miro Džakula**

Prilog 1.

Z A H T J E V**ZA IZDAVANJE ODOBRENJA ZA STATUS OVLAŠTENOG POŠILJATELJA**

Ovim podnosimo zahtjev za odobravanje statusa ovlaštenog pošiljatelja sukladno članku 89. Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 58/15), te čl. 289.-302., i 312-314. Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 13/19, 54/19 i 21/20).

1. Podnositelj zahtjeva	
1a. Identifikacijski broj podnosioca zahtjeva	1b. Interni broj i datum zahtjeva
1c. Kontakt podatci	
2. Vrsta zahtjeva:	2a. Broj i datum postojećeg odobrenja
3. Glavno - centralno knjigovodstvo	
3a. Mjesto gdje se vodi glavno knjigovodstvo	
3b. Vrsta glavnog knjigovodstva	
4. Evidencija o provoznom postupku u statusu ovlaštenog pošiljatelja	
4a. Mjesto gdje se vodi evidencija o provoznom postupku u statusu ovlaštenog pošiljatelja	
4b. Vrsta evidencije	
4c. Ostale relevantne informacije	
5. Ukupan broj priloga uz zahtjev	5a. Spisak osoba odgovornih za pojednostavljenje
6. Podatci za odobrenje za korištenje sveobuhvatnog osiguranja ili odobrenja za oslobađanje od polaganja osiguranja	
7. Prosječan broj provedenih provoznih radnji na tjednoj razini	
7a. Redovitost provoznih pošiljki	
☐ Robu, koja je stavljena u postupak provoza, otpremamo redovito	
☐ Robu, koja je stavljena u postupak provoza, ne otpremamo redovito	
8. Predloženi način obavještanja polaznog carinskog ureda od strane ovlaštenog pošiljatelja o predstojećoj	

radnji provoza robe			
<p>a) roba koja se otprema – dostavljanjem elektroničke poruke (IE015)</p> <p>☐ u NCTS sustavu</p> <p>b) prijava za postupak provoza u rezervnom postupku - dostavljanjem primjeraka 1,4 i 5 ili PPD bez broja MRN provodne deklaracije</p> <p>☐ faksom</p> <p>☐ e-mejlom</p>			
9. Odobreni prostor za otpremu robe/polazni carinski ured/regionalni centar/udaljenost			
9a. Prostor (naziv i adresa)	9b. Polazni carinski ured (naziv)	9c. Regionalni centar polaznog carinskog ureda	9d. Udaljenost prostora polaznog carinskog ureda, u km
10. Predloženi rok za dostavljanje PPD-a ili primjerka 1 provodne deklaracije i dokumentacije			
<p>☐ sedmično</p> <p>☐ odmah po otpremi robe</p>			
11. Dodatne informacije i uvjeti koji mogu utjecati na odlučivanje o ovom zahtjevu			
11a. Vrste roba za koju se zahtijeva status ovlaštenog pošiljatelja :			
11b. Mjere identifikacije:			
<p>☐ Molimo da nam sukladno čl. 288. točka b) Odluke, pod uvjetima iz čl. 311. stav (1) Odluke, odobrite uporabu posebne vrste plombi za identifikaciju robe;</p> <p>☐ Molimo da nam odobrite uporabu kiliješta za stavljanje plombi na prijevozno sredstvo ili pakiranje robe,</p> <p>☐ Druge mjere za identifikaciju robe,</p>			
12. Podnošenjem ovog zahtjeva obvezujemo se da ćemo:			
<p>a) carinskom organu, u cilju carinske kontrole i postupka, omogućiti neograničen pristup svim dokumentima i evidencijama (fizički i elektronički pristup) u cilju kontrole robe i postupka, te osigurati pogodan prostor za rad carinskog organa prilikom kontrole, te pri tom pružiti svu potrebnu pomoć,</p> <p>b) obavijestiti izdavatelja odobrenja o bilo kojoj okolnosti i promjeni koja nastane nakon izdavanja odobrenja, a</p>			

<p>koja može utjecati na daljnje važenje ili sadržaj odobrenja,</p> <p>c) o svim uočenim nepravilnostima obavijestiti carinski organ.</p> <p>d) Ispoštovati sve uvjete u svezi sa zabranom, ograničenjima i drugim mjerama trgovinske politike i inspekcijским kontrolama kojima bude podlijeerala roba pri njenom stavljanju u postupak provoza u statusu ovlaštenog pošiljatelja.</p>
<p>13. Ovjera od strane podnosioca</p> <p style="text-align: right;">Prezime i ime/ potpis</p> <p style="text-align: center;">M.P.</p> <p>Mjesto</p>

N A P O M E N E

ZA POPUNJAVANJE OBRASCA ZAHTJEVA ZA IZDAVANJE ODOBRENJA ZA STATUS OVLAŠTENOG POŠILJATELJA

Opća napomena:

Ako je potrebno, tražene informacije mogu se predočiti u obliku posebnog priloga uz zahtjev označenog odgovarajućim rednim brojem i na koje polje zahtjeva se odnosi prilog, uz da se to navede u odgovarajućem polju obrasca zahtjeva (kao i redni broj priloga) na koje se odnosi prilog uz zahtjev.

Carinski organi mogu zahtijevati i dodatne informacije.

Podaci i informacije koje treba upisivati u različita polja obrasca zahtjeva

1.	Upisuje se puni naziv i adresa podnosioca zahtjeva. Podnositelj je osoba kojoj se, uz ispunjenje propisanih uvjeta, izdaje odobrenje za status ovlaštenog pošiljatelja.
1a.	Upisuje se identifikacijski broj podnosioca zahtjeva.
1b.	Upisuje se interni broj i datum zahtjeva iz evidencije njegovog podnosioca, za svezu zahtjeva u odobrenju.
1c.	Upisuju se potrebni kontakt podatci za osobu sa kojom će se komunicirati u postupku izdavanja odobrenja (kontakt adresa, položaj kod podnosioca zahtjeva, broj telefona i faksa, adresa elektroničke pošte).
2.	Upisuje se odgovarajuća šifra za označenje zahtjeva: šifra "1" - Prvi zahtjev za izdavanje odobrenja za status ovlaštenog pošiljatelja. šifra "2" - Zahtjev za izmjenu ili dopunu odobrenja za status ovlaštenog pošiljatelja (navesti i puni broj i datum odobrenja).
2a.	Kada je u polju 2. upisana šifra "2", tada se u ovu rubriku upisuju podatci o postojećem odobrenju čija se izmjena ili dopuna traži.
3a.	Upisuje se puna adresa mjesta gdje se vodi glavno knjigovodstvo: komercijalno, finansijsko i drugi računovodstveni materijali.
3b.	Upisuje se vrsta glavnog knjigovodstva (elektroničko ili papirnato, i vrsta/naziv informatičkog sustava i programske opreme koja se koristi).
4a.	Upisuje se puna adresa mjesta gdje se vodi evidencija o provoznom postupku u statusu ovlaštenog pošiljatelja.
4b.	Upisuje se vrsta evidencije (elektroničko ili papirnato, i vrsta, naziv informatičkog sustava i programske opreme koja se koristi).
4c.	Navesti ostale odgovarajuće informacije o provoznom postupku u statusu ovlaštenog pošiljatelja. Ova pitanja

	moгу biti sadržana u Internoј uputi podnositelja zahtjeva o provođenju statusa ovlaštenog pošilјatelja.
5.	Upisuje se ukupan broj svih dodatnih obrazaca, odnosno ukupan broj svih priloga uz zahtjev.
5a.	Navesti: "Spisak - prilog broj" (vidi opću napomenu naprijed), a uz zahtjev priložiti spisak osoba odgovornih za pojednostavljenje, tj. koje će provoditi radnje u svezi provoznog postupka u statusu ovlaštenog pošilјatelja kod podnositelja zahtjeva. Spisak treba sadržavati: ime i prezime osobe, odnosno osoba odgovornih za navedeno pojednostavljenje ako ih ima više, naziv radnog mjesta, odnosno poslova koje ta osoba obavlja kod podnositelja zahtjeva, za koji prostor je osoba odgovorna za provođenje pojednostavljenja, za svaki prostor ako se zahtjeva da se roba otprema iz više prostora, zatim broj telefona, faksa i adresa elektroničke pošte te osobe.
6.	Navesti broj potvrde iz GMS.
7.	Navesti informaciju o redovitosti provoznih radnji, upisivanjem znaka "X" u odgovarajuće polje.
8.	Navesti predloženi način obavještanja polaznog carinskog ureda od strane ovlaštenog pošilјatelja o otpremi robe, upisivanjem znaka "X" u odgovarajuće polje.
9a.	Upisuje se puni naziv i adresa na kojoj se nalazi prostor iz kojeg će se roba otpremati po postupku provoza u statusu ovlaštenog pošilјatelja.
9b.	Upisuje se naziv polaznog carinskog ureda koji je nadležan za odnosni prostor iz polja 9a.
9c.	Upisuje se naziv regionalnog centra Uprave za neizravno oporezivanje kojem organizacijski pripada odnosni polazni carinski ured iz polja 9b.
9d.	Upisuje se, u kilometrima, udaljenost prostora iz polja 9a. od njenog polaznog carinskog ureda iz polja 9b.
10.	Navesti predloženi rok za dostavljanje polaznom carinskom uredu PPD, primjerka 1 provozne deklaracije i prateće dokumentacije, upisivanjem znaka "X" u odgovarajuće polje.
11.	Ako je potrebno, upisuju se dodatne informacije ili uvjeti, koji se mogu odnositi na provođenje provoznog postupka u statusu ovlaštenog pošilјatelja, odnosno koji mogu utjecati na odlučivanje po zahtjevu.
11.a	Navesti vrstu robe koja će se otpremati iz odobrenog prostora ovlaštenog pošilјatelja
11.b	Upisivanjem znaka "x" u odgovarajuće polje, označiti predloženu mjeru za identifikaciju robe i obrazložiti istu (ako se traži uporaba plombi i kliješta ili druge mjere identifikacije robe ili oboje), te koliki broj kliješta za postavljanje plombi se traži i to za svaki pojedini prostor, ako ima više predloženih prostora.
12.	Unosi se tekst koji je i naveden u ovom polju u obrascu zahtjeva.
13.	U ovom polju podnositelj zahtjeva vrši ovjeru zahtjeva.

Prilog 2.

BOSNA I HERCEGOVINA
UINO
POLAZNI CARINSKI URED _____

OVLAŠTENI POŠILJATELJ

(naziv imatelja odobrenja)

OBAVJEŠTENJE O PREGLEDU POŠILJKE

Temeljem Vaše provodne deklaracije (LRN broj) _____ kojom nas obavještavate o otpremi pošiljke u pojednostavljenom provodnom postupku, koja će napustiti carinsko područje BiH na Carinskom uredu _____, obavještavamo Vas da će carinski službenik izvršiti pregled robe u vašim prostorijama do _____ sati.

Potpis, sl. šifra i pečat

Prilog 3.

Memorandum

Broj:

Banja Luka,

.....
(naziv i mjesto organizacijske jedinice kojoj se zahtjev upućuje)

Z A H T J E V

za provjeru izmirenja dospjelog duga po
osnovi neizravnih poreza, ostalih prihoda i pristojbi....., je dana
..... godine, podnio zahtjev za odobravanje statusa ovlaštenog pošiljatelja sukladno članku 89. Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 58/15) i članku 288. točka c) i d) Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 13/19,54/19 i 21/20).

U svezi prednje navedenog zahtjeva, molimo da, sukladno članku 8. stavak (1) točka k) i članku 12. stavak (2) i (3) Upute o ovlaštenom pošiljatelju ("Službeni glasnik BiH", broj), provjerite:

- da li podnositelj zahtjeva, na dan provjere, ima neizmirenog dospjelog duga po osnovi neizravnih poreza, ostalih prihoda i pristojbi, koje je UNO nadležna naplaćivati prema Zakonu o sustavu neizravnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini, Zakonu o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda i Zakonu o postupku neizravnog oporezivanja.

M.P.

REZULTATI PROVJERE

Popunjava organizacijska jedinica Uprave za neizravno oporezivanje koja vrši provjeru, i nakon toga ovaj obrazac vraća Sektoru za carine.	
Gore navedeni podnositelj zahtjeva za status ovlaštenog pošiljatelja je izmirio svoj dospjeli dug po osnovi neizravnih poreza, ostalih prihoda i pristojbi prema Upravi za neizravno oporezivanje (ako dospjeli dug nije izmiren, navesti vrstu i iznos neizmirene obaveze u KM).	☐ DA ☐ NE
Datum izvršene provjere:	
Potpis i sl. šifra službenika koji je vršio provjeru:	
Potpis rukovoditelja organizacijske jedinice	M.P.

Zahtjev se dostavlja u dva primjerka od kojih, nakon popune rezultata provjere na istom, jedan primjerak zadržava organizacijska jedinica koja vrši provjeru, a drugi vraća Sektoru za carine

" " - nepotrebno precrtati

На основу члана 15. Закона о Управи за индиректно опорезивање ("Службени гласник БиХ", бр. 89/05) и члана 61. став (2) Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02, 102/09 и 72/17), директор Управе за индиректно опорезивање доноси

УПУТСТВО О ОВЛАШЋЕНОМ ПОШИЉАОЦУ

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овим упутством прописује се статус овлашћеног пошиљаоца којем је УИО одобрила да робу која се превози у оквиру поступка провоза отпрема из свог властитог простора без предочења робе полазној царинској канцеларији.

Члан 2.

(Правни основ)

Статус овлашћеног пошиљаоца регулисан је:

- а) одредбама чл. 65. - 66., 89. и 105. - 111. Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 58/15), (у даљем тексту: Закон),
- б) одредбама чл. 288. - 302. и 312. - 314. Одлуке о спровођењу Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 13/19, 54/19 и 21/20), (у даљем тексту: Одлука).

Члан 3.

(Употреба рода)

Сви изрази у овом упутству који су ради прегледности дати у једном граматичком роду односе се без дискриминације и на мушкарце и на жене.

Члан 4.

(Закони и други прописи)

Ако није другачије наведено, подразумева се да упућивање у овом упутству на законе и друге прописе укључује и измене и допуне тих закона и других прописа које ступају на снагу датумом ступања на снагу овог упутства или након тог датума.

Члан 5.

(Појмови и шифре)

У смислу овог упутства поједини појмови и шифре имају следеће значење:

- а) "одобрење" - одлука којом је одређеном лицу одобрен статус овлашћеног пошиљаоца,
- б) "овлашћени пошиљалац" - лице којем је издато одобрење за статус овлашћеног пошиљаоца,
- ц) "одобрени простор" - властити простор овлашћеног пошиљаоца или неко друго одобрењем одобрено мјесто из којег овлашћени пошиљалац отпрема робу по поступку провоза,
- д) "полазна царинска канцеларија" - царинска канцеларија која је прихватила царинску декларацију за стављање робе у поступак провоза (у даљем тексту: провозна декларација). У примјени статуса овлашћеног пошиљаоца, полазна царинска канцеларија је канцеларија одређена одобрењем, а којој овлашћени пошиљалац пријављује робу за отпрему у поступку провоза,
- е) шифра "C521" - ознака за одобрење за статус овлашћеног пошиљаоца и назнака да је провозна декларација поднијета у статусу овлашћеног пошиљаоца, а уписује се у групи података "Одобрење" у електронској провозној декларацији

(E015) или у поље 44 провозне декларације у папирном облику,

- ф) "дуг" - износ увозних или извозних дажбина и других индиректних пореза примјенивих на робу која је предмет поједностављеног поступка из члана 1. овог упутства,
- г) "Група за контролу" - Група за контролу регионалног центра надлежног према сједишту подносиоца захтјева за статус овлашћеног пошиљаоца, која у предконтроли врши провјеру испуњености услова по поднесеном захтјеву прије издавања одобрења и врши накнадну царинску контролу статуса овлашћеног пошиљаоца,
- х) "стандардни поступак провоза" - поступак провоза који се спроводи коришћењем NCTS апликације,
- и) "резервни поступак" - поступак који се заснива на коришћењу писаних (папирних) докумената, успостављен како би се омогућило подношење провозне декларације и праћење поступка провоза када није могуће примјенити стандардни поступак провоза.

ДИО ДРУГИ - УСЛОВИ И КРИТЕРИЈИ ЗА СТАТУС ОВЛАШЋЕНОГ ПОШИЉАОЦА

Члан 6.

(Статус овлашћеног пошиљаоца)

- (1) Статус овлашћеног пошиљаоца је поједностављење поступка провоза код полазне царинске канцеларије, према којем се роба која се превози у поступку провоза отпрема из одобреног простора овлашћеног пошиљаоца без обавезе предочења (допремања) те робе полазној царинској канцеларији.
- (2) Статус овлашћеног пошиљаоца може се одобрити само лицу које је корисник свеобухватног осигурања за поступак провоза које гласи на његово име или му је одобрено ослобађање од полагања осигурања, те користи провозне поступке.
- (3) Код статуса овлашћеног пошиљаоца само спровођење поступка провоза остаје непромијењено, а ради се о промјени мјеста предочења робе која се намјерава отпремити у поступку провоза и поједностављењу тог поступка. Документарни и физички преглед, када исти, према анализи ризика, буде одређен од стране полазне царинске канцеларије, врши се као у редовном поступку провоза, само је мјесто обављања тих радњи одобрени простор овлашћеног пошиљаоца из којег се роба пушта у захтијевани поступак провоза. Одредбе Закона, Одлуке и других прописа који се односе на поступак провоза и провозну декларацију, укључујући и измену и поништење провозне декларације, примјенују се и на поступак провоза и провозне декларације поднијете у статусу овлашћеног пошиљаоца.

Члан 7.

(Поступак провоза у статусу овлашћеног пошиљаоца и изузећа)

- (1) Поступак провоза у статусу овлашћеног пошиљаоца при уносу робе у царинско подручје Босне и Херцеговине може услиједити након одобреног привременог смјештаја те робе у простору за привремени смјештај.
- (2) Поступак провоза у статусу овлашћеног пошиљаоца не може се користити у случајевима када се роба у поступку провоза отпрема по:
 - а) карнету TIR,
 - б) карнету ATA,

- ц) образцу 302, предвиђеног Сјеверноатлантским уговором од 4. априла 1949. године,
- д) поједностављеном поступку провоза уз превоз робе жељезницом, тј. када се међународни товарни лист СИМ користи као провозна пријава.
- (3) Мјесто у коме царински орган редовно обавља послове царинског надзора, контроле и царинења робе (царински терминал било гдје) не може бити одобрено као одобрени простор овлашћеног попиљаоца.

Члан 8.

(Услови и критерији за статус овлашћеног попиљаоца)

- (1) Подносилац захтјева за издавање одобрења за статус овлашћеног попиљаоца (у даљем тексту: подносилац захтјева), мора испунити сљедеће услове и критерије:
- а) да је регистрован у Босни и Херцеговини и код Управе за индиректно опорезивање (у даљем тексту: УИО) по основу обављања спољнотрговинског пословања. У вези овог услова, уз захтјев, прилаже се доказ о регистрацији у Босни и Херцеговини, а у погледу регистрације код УИО спроводи се службена провјера у УИО,
- б) да има овлашћење о приступу информационом систему УИО за електронско подношење царинских декларација путем квалификованих електронских потврда "електронски потпис", о чему се спроводи службена провјера у УИО. Подношење провозних декларација и спровођење формалности у провозном поступку по правилу се врше употребом технике електронске обраде података (NCTS). Само у изузетним случајевима, одобреним од стране УИО могу се употребљавати папирни документи у складу са Упутством о провођењу провозног поступка употребом резервног поступка,
- ц) да у вријеме подношења захтјева није у поступку стечаја или у поступку ликвидације, о чему се, уз захтјев, подноси увјерење издато од надлежног суда,
- д) да има одговарајући обим пословања, тј. редовно отпрема попиљке у поступку провоза,
- е) да се придржавао царинских и пореских прописа у претходном периоду. У вези овог критерија, уз захтјев, за свако лице наведено у члану 13. став (3) тачка б) овог упутства, подноси се увјерење издато од надлежног суда о томе да ли је у последње три године прије подношења захтјева правоснажно кажњавано и за које царинске и/или пореске прекршаје. За наведена лица спроводи се и службена провјера у прекршајној бази података у УИО,
- ф) да се против подносиоца захтјева, његовог одговорног лица и лица овлашћеног за заступање (лица уписана у одлуци о регистрацији), као и лица из тачке х) овог става не води кривични поступак за кривично дјело у вези пословне дјелатности подносиоца захтјева и/или за кривично дјело у вези кршења царинских и/или пореских прописа, о чему се уз захтјев, за свако наведено лице, подноси увјерење издато од надлежног суда,
- г) да има задовољавајући систем вођења пословне и, по потреби, евиденције о превозу робе, који омогућава ефикасан надзор поступка и провођења царинске контроле, нарочито накнадне контроле,
- х) да лице које је, код подносиоца захтјева, одговорно за спровођење статуса овлашћеног попиљаоца (у

- даљем тексту: лице одговорно за поједностављење) познаје царинске и друге прописе примјениве на царински поступак провоза и тражено поједностављење у том поступку и робу која ће бити предмет истог,
- и) да има успостављен систем контроле ангажованих превозника у смислу поштивања прописа,
- ј) да је корисник свеобухватног осигурања за поступак провоза која гласи на његово име, или да му је одобрено ослобађање од полагање осигурања,
- к) да на дан провјере поднијетог захтјева, у складу са чланом 12. став (2) и (3) овог упутства, нема неизмиреног доспјелог дуга по основу индиректних пореза, осталих прихода и такси, које је УИО надлежна наплаћивати према Закону о систему индиректног опорезивања у Босни и Херцеговини, Закону о уплатама на јединствени рачун и расподјели прихода и Закону о поступку индиректног опорезивања (у даљем тексту: дуг по основу индиректних пореза, осталих прихода и такси).
- (2) Подносилац захтјева којем буде одобрен статус овлашћеног попиљаоца мора и даље у току важења одобрења испуњавати услове и критерије прописане за наведено одобрено поједностављење и обавезе које произилазе из одобрења, не доводећи у питање његове обавезе као декларанта и главног обвезника и правила која уређују настанак царинског дуга.

Члан 9.

(Изузеће у погледу одобравања и коришћења статуса овлашћеног попиљаоца)

- (1) Статус овлашћеног попиљаоца не може се одобрити за робу за коју се, у предконтроли поднијетог захтјева из члана 13. овог упутства, оцијени да није могуће спроводити ефикасан надзор поступка и царинске контроле.
- (2) Одобрени статус овлашћеног попиљаоца не може се користити када:
- а) нису испуњени услови из члана 11. овог упутства,
- б) овлашћени попиљалац не испуњава услов из члана 15. овог упутства у погледу осигурања за обезбјеђење дуга у поступку провоза,
- ц) у случају када је то одређено посебном одлуком УИО, за вријеме примјене те одлуке.

Члан 10.

(Подношење захтјева)

- (1) Захтјев за издавање одобрења за статус овлашћеног попиљаоца подноси се Сектору за царине у Главној канцеларији УИО.
- (2) Захтјев за издавање одобрења за статус овлашћеног попиљаоца подноси се на образцу из Прилога 1. овог упутства.
- (3) Када се захтјева да се роба отпрема у поступку провоза у статусу овлашћеног попиљаоца из више простора који су смјештени на подручјима различитих полазних царинских канцеларија, у захтјеву се за сваки простор морају навести подаци:
- а) о лицу одговорном за односно поједностављење код подносиоца захтјева,
- б) о полазној царинској канцеларији.
- (4) Уз захтјев, подносилац захтјева подноси сљедеће:
- а) документе којима доказује испуњеност услова и критерија из члана 8. став (1) тачка а), ц), е) и ф) овог упутства,

- b) kopiju prihvaćenog sveobuhvatnog osiguranja za provoz ili odobrenje o oslobađanju od полагања осигурања, у сврхе доказа о испуњености услова из члана 8. став (1) тачка j) овог упутства,
- ц) интерно упутство о провођењу статуса овлашћеног пошиљаоца код подносиоца захтјева,
- д) сва друга документа којима евентуално располаже подносилац захтјева, која могу бити од утицаја код рјешавања поднијетог захтјева (нпр. дозволе надлежних инспекцијских органа, обавезујуће информације о тарифном сврставању робе према Царинској тарифи Босне и Херцеговине, одобрење за овлашћеног извозника, одобрење за одобреног извозника, одговарајући сертификати нпр. ISO и друго).
- (5) Подношењем захтјева за издавање одобрења за статус овлашћеног пошиљаоца подносилац се обавезује:
- a) да ће царинском органу, у циљу царинске контроле робе и поступка, омогућити неограничен приступ свим документима и евиденцијама (физички и/или електронски приступ), обезбједити погодан простор за рад царинског органа приликом контроле, те при том пружити сву потребну помоћ,
- б) да ће обезбједити одговарајуће просторије за смјештај, утовар, истовар, преглед и узимање узорака робе, те за преглед превозног средства.
- (6) Поред осталих података у захтјеву морају бити наведене особе одговорне за спровођење поједностављеног поступка. Основно је правило да су особе, које су у захтјеву за стицање статуса овлашћеног пошиљаоца предложене за спровођење поједностављеног поступка, запослене код подносиоца захтјева и да испуњавају услове за обављање послова заступања у царинском поступку, односно да имају положен испит за овлашћеног царинског заступника, ради чега је у прилогу захтјева потребно приложити доказ о истом.
- (7) У случајевима у којима подносилац захтјева нема запослену особу која испуњава наведени услов, може склопити уговор са подносиоцем исправа (декларантом) који ће за њега обављати послове заступања и који ће поред одговорних особа овлашћеног пошиљаоца бити наведен у одобрењу. У таквом случају у захтјеву за стицање статуса овлашћеног пошиљаоца подносилац захтјева као одговорне особе наводи:
- a) подносиоца исправа (декларанта) са којим је склопио уговор о пословима заступања,
- б) особе запослене код подносиоца захтјева које не испуњавају услове за обављање послова заступања.
- (8) Подносилац је такође дужан приложити доказе о посједовању одобрења за електронску комуникацију са NCTS које садржи податке о апликацији коју ће овлашћени пошиљалац користити за подношење декларације и размјену података електронским путем. Доказима се сматрају овјерене фотокопије одобрења издатог од надлежне организационе јединице УИО, Сектор за ИТ, Одсек за РКИ.

Члан 11.

(Мјере трговинске политике и инспекцијска контрола роба)

- (1) Ако роба која се отпрема у поступку провоза у статусу овлашћеног пошиљаоца подлијеже некој од мјера трговинске политике (нпр. налази се на режиму "дозволе") примјениће у односном поступку провоза, може се користити поступак провоза у том статусу само под условом ако овлашћени пошиљалац, у тренутку пријављивања робе по том поступку, има потребну

дозволу за робу, а подаци о тој дозволи уносе се у групи података "Приложени документи, увјерења и одобрења" у електронској провозној декларацији (PE015) или у поље 44 провозне декларације у папирном облику.

- (2) Ако роба која се отпрема у поступку провоза у статусу овлашћеног пошиљаоца подлијеже некој од инспекцијских контрола у спољнотрговинском промету примјенивој у односном поступку провоза, може се користити поступак провоза у том статусу само под условом ако овлашћени пошиљалац, у тренутку пријављивања робе по том поступку, има за робу потребно одобрење или сагласност надлежног инспекцијског контролног органа, о којем се подаци уносе у групи података "Приложени документи, увјерења и одобрења" у електронској провозној декларацији (PE015) или у поље 44 провозне декларације у папирном облику.

Члан 12.

(Провјера услова прије достављања Групи за контролу)

- (1) Након пријема захтјева за издавање одобрења за статус овлашћеног пошиљаоца, Сектор за царине, прије провјере из става (4) овог члана и достављања захтјева надлежној Групи за контролу на поступање, провјерава да ли подносилац захтјева испуњава услове из члана 8. став (1) тачка а), б), ц), е), ф), j) и к) овог упутства.
- (2) У сврху провјере испуњености услова из члана 8. став (1) тачка к) овог упутства, код надлежне организационе јединице УИО, користи се образац из Прилога 3. овог упутства.
- (3) Ако подносилац захтјева има неизмиреног дуга по основу индиректних пореза, осталих прихода и такси, наведени услов сматра се испуњеним ако му је, прије подношења захтјева, у складу са прописима о индиректном опорезивању, рјешењем УИО одобрено одгођено плаћање или плаћање истог у ратама и да је, у случају ако му је одобрено плаћање истог у ратама, измирио износе рата доступних за плаћање до дана провјере поднијетог захтјева.
- (4) Ако се у провјери утврди да су испуњени услови из члана 8. став (1) тачка а), б), ц), е), ф), j) и к) овог упутства, Сектор за царине даље провјерава остале формалне услове захтјева, након чега, захтјев са његовим прилозима и обављеним провјерама, доставља надлежној Групи за контролу на даље поступање у складу са чланом 13. овог упутства.
- (5) Уз провјеру осталих услова Сектор за царине врши провјеру предложених одговорних особа. У случајевима у којима је подносилац захтјева склопио уговор са подносиоцем исправа (декларантом), те су уз њега као одговорна лица предложена лица запослена код подносиоца захтјева која не испуњавају услове за обављање послова заступања, Сектор за царине ће извршити провјеру знања предложених особа о познавању поједностављеног поступка. Провјера знања тих особа обавиће се зависно од врсте робе коју овлашћени пошиљалац намјерава отпремати у поједностављеном поступку, мјерама којима подлијеже таква роба, поступцима који се захтјевају, те обавезама које мора испунити овлашћени пошиљалац. Подносилац захтјева је дужан уз захтјев доставити прилог у коме се уз подносиоца исправа (декларанта), наводе и лица запослена код подносиоца захтјева као одговорна лица.
- (6) Када овлашћени пошиљалац користи услуге подносиоца исправа (декларанта), одговорност за све неправилности и пропусте који могу настати коришћењем поједностављеног поступка је на овлашћеном

попиљаоцу и његовом запосленику који је у одобрењу наведен као одговоран за правилно спровођење поједностављења.

Члан 13.

(Провјера услова и критерија за одобравање статуса овлашћеног попиљаоца од стране Групе за контролу)

- (1) Група за контролу, по пријему захтјева за издавање одобрења за статус овлашћеног попиљаоца врши предконтролу поднијетог захтјева у којој провјерава услове и критерије које подносилац захтјева, сходно члану 289. став (2) (за статус овлашћеног попиљаоца) и члану 312. Одлуке, и одредбама члана 8. овог упутства, мора испунити за тражено поједностављење.
- (2) Провјера испуњености услова за статус овлашћеног попиљаоца коју у предконтроли врши Група за контролу, обухвата провјере наведене у ставу (3) до (5) овог члана.
- (3) Провјера код надлежних организационих јединица УИО обухвата следеће:
 - а) провјеру одговарајућег обима пословања, тј. да ли подносилац захтјева само повремено или на редовној основи пријављује робу за поступак провоза, односно да ли на редовној основи отпрема попиљке у поступку провоза,
 - б) процјену придржавања царинских и/или пореских прописа у претходном периоду: у процјени овог критеријума, поред увида у достављена увјерења из члана 8. став (1) тачка е) овог упутства, Група за контролу врши провјеру и у прекршајној бази података у УИО. Сматра се да је овај критеријум испуњен ако подносилац захтјева, одговорно лице подносиоца захтјева и лице овлаштено за заступање (лица из одлуке о регистрацији) и лице одговорно за поједностављење из члана 8. став (1) тачка х) овог упутства, у последње три године прије подношења захтјева није правоснажно проглашено кривим за озбиљан прекршај или поновљене прекршаје царинских и/или пореских прописа или теже кривично дјело које је у вези са његовом привредном дјелатности. Ако Група за контролу, с обзиром на однос између броја или обима царинских поступака подносиоца захтјева и броја и врсте повреда царинских и/или пореских прописа, сматра да је повреда царинских и/или пореских прописа незнатна (занемарљива) и не доводи у сумњу "добру вјеру" подносиоца захтјева, сматра се да се подносилац захтјева придржавао царинских и/или пореских прописа у претходном периоду. Ако Група за контролу процјени да је подносилац захтјева починио теже или поновљене прекршаје царинских и/или пореских прописа или теже кривично дјело које је у вези са његовом привредном дјелатности, не може издати мишљење да подносилац захтјева испуњава услове за тражено поједностављење,
 - ц) прибављање мишљења полазне царинске канцеларије наведене у захтјеву о досадашњем раду, односно поузданости подносиоца захтјева за одобравање траженог поједностављења,
 - д) узима у обзир неправилности из досадашњих царинења (записнике полазне царинске канцеларије наведене у захтјеву о њиховим налазима, односно неправилностима од стране

подносиоца захтјева у вези царинских поступака),

- е) узима у обзир налазе из записника Групе за контролу о досадашњим накнадним контролама код подносиоца захтјева, те да ли су евентуалне неправилности утврђене у тим контролама отклоњене и да ли подносилац захтјева поштује налазе у вези накнадних контрола,
 - ф) узима у обзир податке о подносиоцу захтјева из евиденције организационе јединице УИО надлежне за анализу ризика и селективитет.
- (4) Провјера код подносиоца захтјева обухвата следеће:
- а) обавити предконтролу као да се ради о редовној накнадној контроли, при чему у обзир узети репрезентативно вријеме и број трансакција,
 - б) да ли подносилац захтјева има задовољавајући систем вођења пословне и, по потреби, евиденције о превозу робе, који омогућава ефикасан надзор поступка и провођења царинске контроле, нарочито накнадне контроле. Систем вођења евиденције је одговарајући када подносилац захтјева има:
 - 1) организацију администрације која одговара врсти и обиму пословања и која је погодна за управљање прометом робе и има унутрашњу контролу која омогућава откривање незаконитих и непрописних трансакција,
 - 2) успостављено вођење књиговодствене евиденције у складу са рачуноводственим стандардима општеприхваћеним у Босни и Херцеговини,
 - 3) када је то потребно, задовољавајућу процедуру ефикасне контроле поштивања увозних ограничења или забрана и инспекцијских контрола, као и других мјера и прописа који се односе на стављање робе у захтијевани поступак провоза,
 - 4) прихватљив (уредан) систем архивирања документације и евиденција (како подносилац захтјева чува и архивира документацију и евиденције и да ли такав начин чувања и архивирања омогућава контролу царинском органу, те начин увезивања комерцијалних докумената са документима који настају у фази царинења),
 - 5) логистички систем који омогућава разликовање домаће и стране робе,
 - 6) запосленима указује на потребу обавјештавања царинског органа о потешкоћама са којима се сусрећу и обавјештава царински орган о таквим случајевима,
 - 7) прихватљиве мјере за заштиту од неовлашћеног приступа и губитка података, у физичком и информационо-техничком смислу,
 - 8) да царинском органу за потребе контроле, омогући физички и електронски приступ својм царинским и транспортним документима и евиденцијама,
 - ц) усменим путем, провјеру знања лица одговорних за поједностављење код подносиоца захтјева. Провјера знања обухвата провјеру познавања царинских и других прописа примјенивих на тражено поједностављење, познавање поступка код подносиоца захтјева у вези тог

- поједностављења и свих обавеза које он преузима и које је обавезан испунити, те проверу познавања врсте робе коју отпрема у поступку провоза, као и познавање мјера којима подлијеже таква роба,
- д) да ли има успостављен систем контроле ангажованих превозника у смислу поштивања прописа,
- е) да ли је интерно упутство подносиоца захтјева о провођењу статуса овлашћеног пошиљалоца (нпр. фазе одвијања тог поступка, те ко и када исте обавља и друго) у складу и са важећим царинским прописима и овим упутством (уз допуштеност да подносилац захтјева, у оквиру тог документа, интерно организује начин извођења наведеног поједностављења).
- (5) У предконтроли поднијетог захтјева, Група за контролу може од подносиоца захтјева, поред података наведених у захтјеву и докумената приложених уз захтјев, затражити допуну података и докумената или евиденција (уз остављање рока за то), ако то оцијени потребним ради утврђивања чињеница које могу бити од утицаја на доношење одлуке у вези поднијетог захтјева, односно утврђивања испуњености услова за тражено поједностављење.
- (6) О резултатима извршених провера из става (3) до (5) овог члана у вези испуњености услова за одобравање траженог статуса овлашћеног пошиљалоца, Група за контролу сачињава записник у три примјерка, од којих један уручује подносиоцу захтјева. У записнику, издвојено на крају, Група за контролу, сходно резултатима извршених провера, наводи мишљење о испуњености услова за одобравање траженог поједностављења, након чега, захтјев са његовим прилозима и записником, чим прије, а најкасније у року од мјесец дана од дана пријема захтјева, доставља Сектору за царине. Ако Група за контролу даје негативно мишљење, у записнику поближе наводи и разлоге за такво мишљење и о истима доставља расположиве доказе.
- (7) У случају када надлежна Група за контролу, истовремено или прије окончања започете предконтроле код подносиоца захтјева у складу са ставом (4) овог члана, поред захтјева за издавање одобрења за овлашћеног пошиљалоца прими и захтјев за овлашћеног примаоца или обрнуто, или прими и захтјев за издавање одобрења за локално извозно и/или увозно царинење истог подносиоца, тада истовремено код подносиоца захтјева врши предконтролу по свим поднијетим захтјевима.
- (8) Ако је Група за контролу, у последњих шест мјесеци, код подносиоца захтјева обавила предконтролу у вези захтјева за локално извозно или увозно царинење, у давању мишљења по захтјеву за статус овлашћеног пошиљалоца, може узети у обзир резултате те контроле.

Члан 14.

(Одлука по захтјеву)

- (1) Одлуку по захтјеву за издавање одобрења за статус овлашћеног пошиљалоца доноси Сектор за царине, у року од три мјесеца од дана пријема уредног захтјева.
- (2) У одобрењу се посебно наводи:
- а) полазна царинска канцеларија или полазне царинске канцеларије надлежне за предстојеће поступке провоза,
- б) рок који је на располагању полазним царинским канцеларијама након што овлашћени пошиљалац поднесе провозну декларацију како би царинска канцеларија провела контролу робе, према потреби, прије пуштања робе у поступак провоза,
- ц) одobreне локације са којих овлашћени пошиљалац може стављати робу у провозни поступак,
- д) временски период у коме се може користити одобрење,
- е) мјере за идентификацију робе које треба предузети, у том случају царински орган може прописати да превозна средства или пакет или пакети имају посебне пломбе које је одобрио царински орган и које су у складу са карактеристикама из члана 311. став (1) Одлуке, односно Прилога 37. Одлуке, те намијењене да их стави овлашћени пошиљалац,
- ф) забрањене категорије или кретања робе,
- г) оперативне и контролне мјере које овлашћени пошиљалац мора поштовати,
- х) ако је то примјениво, посебне услове повезане са поступцима за провоз који се проводе ван редовног радног времена полазне царинске канцеларије.
- (3) Захтјев за издавање одобрења за статус овлашћеног пошиљалоца, без даље провере осталих услова и критерија, одбија се у случају ако подносилац захтјева не испуњава било који од услова наведених у члану 8. став (1) тачка а), б), ц), ф), ј) или к) овог упутства.
- (4) Ако је захтјев за издавање одобрења за статус овлашћеног пошиљалоца упућен надлежној Групи за контролу, одлука по поднијетом захтјеву доноси се након достављања записника Групе за контролу.
- (5) Ако је Група за контролу по поднијетом захтјеву дала мишљење да подносилац захтјева испуњава услове за одобравање траженог статуса овлашћеног пошиљалоца, подносиоцу захтјева издаје се одобрење. Одобрење се издаје на неодређено вријеме и важи све док има лац тог одобрења испуњава услове и док постоји економска оправданост за одобреним поједностављењем, односно до укидања. Одобрење важи од дана издавања.
- (6) Ако након издавања одобрења дође до промјене лица одговорног за поједностављење из члана 8. став (1) тачка х) овог упутства, не врши се никаква измјена или допуна одобрења. У том случају, овлашћени пошиљалац полазној царинској канцеларији доставља потребне податке о том лицу и увјерење из члана 8. став (1) тачка е) овог упутства.
- (7) По један примјерак одобрења доставља се носиоцу одобрења, Одсјеку за контролу у Главној канцеларији УИО, Сектору за информационе технологије, организационој јединици УИО надлежној за анализу ризика и селективитет, полазној царинској канцеларији наведеној у одобрењу, Групи за контролу и Одсјеку за пословне услуге у регионалном центру према сједишту подносиоца захтјева.
- (8) Ако у предконтроли захтјева проведеној сходно члану 13. овог упутства, Група за контролу утврди да подносилац захтјева не испуњава услове за тражено поједностављење, доноси се одлука о одбијању захтјева.
- (9) Након издатог одобрења Сектор за царине ће евидентирати одобрење у регистар одобрења информационог система УИО.

Члан 15.

(Обезбјеђење царинског дуга)

- (1) Овлашћени пошиљалац, у тренутку пријављивања робе за поступак провоза у статусу овлашћеног пошиљалоца, мора из положеног свеобухватног осигурања за поступак провоза имати распоређен износ средстава

довољан за обезбjeђење наплате могућег дуга за провозне радње код одобрене полазне царинске канцеларије код које пријављује робу у наведеном статусу, у противном не може користити статус овлашћеног пошиљаоца.

- (2) Положеним осигурањем из става (1) овог члана обезбjeђује се дуг који би могао настати за робу која се, код полазне царинске канцеларије наведене у одобрењу, ставља у поступак провоза у статусу овлашћеног пошиљаоца.
- (3) Ако је гарантна царинска канцеларија поништила (члан 297. став (2) Одлуке) или укинула (члан 297. став (3) Одлуке) одобрење за ослобађање од полагања осигурања које је издала овлашћеном пошиљаоцу, укинула одлуку о прихватању преузете обавезе јемца који је издао осигурање које користи овлашћени пошиљалац (члан 259. став (1) Одлуке) или је јемац опозвао преузету обавезу (члан 259. став (3) Одлуке), овлашћени пошиљалац мора у року од 15 дана од дана пријема одлуке о укидању од стране овлашћеног пошиљаоца или јемца, односно 15 дана од дана када је јемац о опозиву обавијестио гарантну царинску канцеларију, доставити ново ваљано свеобухватно осигурање на прихватање гарантној царинској канцеларији. У садржају текста тог осигурања мора бити наведено да се њиме преузимају обавезе и из осигурања које замјењује, са назнаком података о ранијем осигурању (број и датум, подаци о издаваоцу осигурања). У противном, овлашћени пошиљалац не може стављати робу у поступак провоза у одобреном статусу овлашћеног пошиљаоца и издато одобрење за коришћење статуса овлашћеног пошиљаоца се укида, зато што више нису испуњени услови за издавања истог (члан 297. став (3) Одлуке).
- (4) Ако полазна царинска канцеларија утврди да осигурање из става (1) овог члана не обезбjeђује или више није сигурно да ће обезбиједити наплату дуга у потпуности или благовремено, може од овлашћеног пошиљаоца, сходно члану 222. Закона, захтијевати да положи додатно осигурање или да осигурање из става (1) овог члана замијени новим.

Члан 16.

(Укидање одобрења)

- (1) Ималац одобрења писмено обавјештава Сектор за царине о свим околностима и промјенама које настану након доношења одобрења, а које могу утицати на даље важење или садржај одобрења.
- (2) Ако полазна царинска канцеларија у провођењу статуса овлашћеног пошиљаоца или Група за контролу приликом накнадне контроле, утврди да постоји неки од разлога за укидање одобрења, доносиоцу одобрења подноси приједлог за укидање одобрења. Приједлог садржи образложене разлоге и, у прилогу, записник о контроли и расположиве доказе.
- (3) Одобрење се укида ако ималац одобрења:
 - а) као и друга лица из члана 13. став (3) тачка б) овог упутства почини озбиљан прекршај или поновљене прекршаје царинских и/или пореских прописа или теже кривично дјело које је у вези са његовом привредном дјелатности,
 - б) не измирује доспјели дуг по основу индиректних пореза, осталих прихода и такси за вријеме важења одобрења, што ће Сектор за царине редовно провјеравати сваких шест мјесеци. У том случају, поступак за укидање одобрења, осим царинских органа из става (2) овог члана и члана 17. овог

упутства када имају сазнање о наведеном, може по службеној дужности покренути и Сектор за царине,

- ц) у року од шест мјесеци од ступања на снагу одобрења не почне са коришћењем одобрења, или га не употребљава више од шест мјесеци или у том периоду само повремено отпрема робу у статусу овлашћеног пошиљаоца (одобрење минимално користи), односно када више не постоји економска оправданост за одобреним поједностављењем,
- д) тражи укидање одобрења,
- е) у случају из члана 14. Закона.
- (4) Укидање одобрења за статус овлашћеног пошиљаоца нема утицаја на поступке провоза који су започети по одобрењу, а нису завршени до укидања.
- (5) Имаоцу одобрења којем је поништено или укинато одобрење за статус овлашћеног пошиљаоца не може се поново одобрити тај статус прије истека три године од дана ступања на снагу одлуке о поништењу, односно прије истека годину дана од дана ступања на снагу одлуке о укидању одобрења.

Члан 17.

(Провјера испуњавања услова и критерија и поновна процјена одобрења за статус овлашћеног пошиљаоца)

- (1) Провјера испуњавања услова и критерија током важења одобрења је стална активност полазне царинске канцеларије и Групе за контролу.
- (2) Ако је одобрење издато лицу од чијег је оснивања протекло мање од три године, у првој години послје издавања одобрења врши се појачани надзор (укључујући и провјеру испуњавања услова и критерија).
- (3) На основу резултата проведеног праћења наведеног у ставу (1) и (2) овог члана, Сектор за царине врши поновну процјену испуњавања услова, односно поновну процјену одобрења за статус овлашћеног пошиљаоца. Сектор за царине такође врши поновну процјену и о резултатима исте обавјештава имаоца одобрења у сљедећим случајевима:
 - а) када је дошло до значајних промјена у одговарајућим прописима које утичу на одобрење,
 - б) када је то потребно због информација које је доставио ималац одобрења у складу са чланом 16. став (1) овог упутства или које су доставили други органи или тијела.

Члан 18.

(Привремено укидање одобрења за статус овлашћеног пошиљаоца)

- (1) На захтјев имаоца одобрења или на основу резултата поновне процјене одобрења, Сектор за царине може привремено укинути одобрење за статус овлашћеног пошиљаоца.
- (2) Циљ привременог укидања одобрења је да омогући имаоцу одобрења да предузме потребне мјере како би осигурао испуњавање услова или поштивање обавеза које произлазе из одобрења или омогућити Сектору за царине да прибави потребне елементе за одлучивање о поништењу, укидању или измјени одобрења.
- (3) Период привременог укидања утврђује Сектор за царине на основу информација које је добио од стране имаоца одобрења или на основу других информација којима исти располаже. Исти одговара периоду који је потребан имаоцу одобрења да предузме потребне мјере како би осигурао испуњавање услова или поштивање

- обавеза према одобрењу, односно периоду који је потребан Сектору за царине да утврди да ли су испуњени услови за поништење, укидање или измјену одобрења.
- (4) Период привременог укидања одобрења може се додатно продужити на захтјев имаоца одобрења, за период који је потребан Сектору за царине да провјери да ли се предузетим мјерама испуњавају услови или поштивање обавеза, а продужени период не може прелазити 30 дана.
- (5) Ако Сектор за царине намјерава поништити, укинути или измјенити одобрење, период привременог укидања може се продужавати према потреби до дана од којег ће поменути одлуке почети производити правно дејство.
- (6) Привремено укидање одобрења завршава се истеком периода привременог укидања, осим ако је привремено укидање опозвано или је привремено укинута одобрење поништено, укинута или измијењено.

ДИО ТРЕЋИ - СПРОВОЂЕЊЕ ПОСТУПКА КОД ОВЛАШЋЕНОГ ПОШИЉАОЦА

Члан 19.

(Квалификована електронска потврда-електронски потпис)

- (1) У складу са одредбом члана 261. Одлуке, овлашћени пошиљалац мора декларације за провоз подносити системом електронске размјене података, те на тај начин и обавјештавати надлежну полазну царинску канцеларију.
- (2) Ради провођења поступка овлашћени пошиљалац мора осигурати електронску комуникацију са системом УИО (NCTS), односно потребне техничке услове за размјену електронских порука са УИО.
- (3) Специфични технички захтјеви система електронске размјене података између информационог система УИО и Информационих система привредника могу се пронаћи на службеној веб страници УИО. Прије регистрације за кориштење царинских електронских услуга, овлашћени пошиљалац мора осигурати сертификате за кориштење електронског потписа.

Члан 20.

(Поступак код овлашћеног пошиљалоца)

- (1) Када овлашћени пошиљалац намјерава робу ставити у провозни поступак, дужан је исту уписати у своју евиденцију, утоварити у превозно средство, те на превозно средство ставити царинска обиљежја употребом властитих клијешта или посебних пломби које су одобрене приликом добијања одобрења за статус овлашћеног пошиљалоца.
- (2) У превозном средству заједно са робом која се провози у поједностављеном поступку, може се налазити и роба која се у поступку редовног извоза превози ради иступа из царинског подручја Босне и Херцеговине.
- (3) Овлашћени пошиљалац подноси провозну декларацију електронском поруком (IE015), при чему иста, поред осталог, мора садржавати:
- а) локални референтни број - LRN у формату YYVAXXXXXXXXXXXXXXXXXXNNNNNN, гдје је YY - година декларације, VA - шифра за БиХ, 12X - привредников ЛИБ и 6N - шест алфанумеричких знакова за јединствени број декларација у систему привредног субјекта,
- б) податке о полазној царинској канцеларији која је надлежна за контролу поједностављеног поступка (класа податка Полазна царинска канцеларија у поруци (IE015), поље Ц у ЈЦИ),

- ц) податке о одредишној царинској канцеларији којој се мора поднијети роба стављена у поступак провоза (класа податка Одредишна царинска канцеларија у поруци (IE015), поље 53 у ЈЦИ),
- д) референтни број (GRN) свеобухватног осигурања или ослобађања од полагања осигурања додијељен овлашћеном пошиљалоцу и остали подаци о осигурању (класа податка Осигурање у поруци (IE015), поље 52 у ЈЦИ),
- е) у класи податка Локација робе уписује се шифра за врсту локације, квалификатор индикације, број одобрења локације и по потреби и допунски идентификатор одобрене локације који су наведени у одобрењу (класа податка Локација робе у поруци (IE015), поље 30 у ЈЦИ),
- ф) план пута, ако је прописан,
- г) за податак "Рок предаје робе" уноси се датум до којег се роба мора предати одредишној царинској канцеларији,
- х) за податак "Број пломби" уноси се број стављених посебних пломби,
- и) за податак "Идентитет пломби" уноси се идентификациона ознака стављених посебних пломби.

Члан 21.

(Начин обавјештавања полазне царинске канцеларије)

- (1) Након састављања декларације овлашћени пошиљалац слањем поруке "Подаци о декларацији" (IE015) подноси декларацију за провоз, чиме уједно обавјештава надлежну полазну царинску канцеларију о намјери стављања робе у поступак провоза.
- (2) Ако је декларација поднесена најкасније 60 минута прије истека радног времена полазне царинске канцеларије и систем анализе ризика је одобрио пуштање пошиљке без контроле, пошиљка се може пустити у провоз истеком временског ограничења (timer-a). Међутим, ако систем анализе ризика наложи физички преглед робе, корисник одобрења дужан је задржати робу до доласка царинског службеника који ће извршити царински преглед. Полазна царинска канцеларија обавјештава овлашћеног пошиљалоца да ће извршити преглед робе слањем поруке "Обавјештење о одлуци за контролу" (IE060).
- (3) Ако поднесена провозна декларација не испуњава прописане услове, о истоме ће овлашћени пошиљалац бити обавјештен поруком "Декларација одбијена" (IE056). У том случају овлашћени пошиљалац може провјерити податке који су послани електронском размјеном података и може поднијети нову провозну декларацију слањем нове поруке (IE015).
- (4) Ако је поднесена провозна декларација исправна, систем аутоматски прихвата декларацију и додјељује јој референтни број (MRN) о чему ће овлашћени пошиљалац бити информисан поруком "Додијељен MRN" (IE028).
- (5) Када је провозној декларацији додијељен MRN број, полазна царинска канцеларија на основу информација добијених из модула анализе ризика одлучује да ли ће предметну пошиљку прегледати прије пуштања у провоз. Поступање полазне царинске канцеларије, у случају да је донесена одлука о физичком прегледу робе, описано је у члану 22. овог упутства.
- (6) Овлашћени пошиљалац, након што је провозна декларација добила MRN број и није донијета одлука о контроли, а послје истека временског ограничења (timer-a) наведеног у одобрењу, добија поруку

"Пуштено у провоз" (IE029), којом се дозвољава да се пошиљка отпреми у провозни поступак.

- (7) Након што овлашћени пошиљалац прими допуштење за пуштање робе поруком "Пуштено у провоз" (IE029), овлашћени пошиљалац исписује Пратећи провозни документ (ППД) из свог информационог система или га исписује на основу примљеног пдф обрасца достављеног од стране полазне царинске канцеларије, предаје ППД превознику и пушта робу у провозни поступак.

Члан 22.

(Одлука о прегледу пошиљке - заустављање временског ограничења "TIMER-a").

- (1) Након активирања поруке "Додијелен MRN" (IE028), активира се систем анализе ризика. Уколико систем анализе ризика одреди обавезну контролу пошиљке (додијели црвену руту), timer за аутоматско ослобађање пошиљке се зауставља, прекида се поједностављени поступак и даље поступак прелази у редован и спроводи се на начин прописан у Упутству за спровођење националног поступка провоза уз употребу NCTS система. У оваквим случајевима полазна царинска канцеларија је дужна извршити контролу пошиљке прије пуштања у поступак провоза. Полазна царинска канцеларија обавјештава овлашћеног пошиљалоца да ће извршити преглед робе слањем поруке "Обавјештење о одлуци за контролу" (IE060).
- (2) Ако систем анализе ризика не одреди обавезну контролу пошиљке, па активира зелену руту (што значи да робу није потребно контролисати), полазна царинска канцеларија ипак може донијети одлуку о контроли пошиљке прије пуштања. У том случају, полазна царинска канцеларија мора прије истека рока предвиђеног у одобрењу (тзв. timer), исти зауставити на начин да царински службеник полазне царинске канцеларије у NCTS апликацији покрене акцију "Стави пошиљку под контролу". Полазна царинска канцеларија обавјештава овлашћеног пошиљалоца да ће извршити преглед робе слањем поруке "Обавјештење о одлуци за контролу" (IE060).
- (3) Независно од тога да ли је систем анализе ризика одредио контролу пошиљке, или је одлуку о томе донијела полазна царинска канцеларија, царински службеник је дужан, у разумном року, доћи на преглед пошиљке у простор овлашћеног пошиљалоца.
- (4) У случају да је потребно обавити контролу пошиљке прије отпреме, царински службеник надлежне полазне царинске канцеларије ће из NCTS система одштампати примјерак ППД-а означен као "Контролни примјерак" (Office copy), те са истим доћи на преглед у простор овлашћеног пошиљалоца.
- (5) Царински службеник врши преглед робе у одобреним просторима овлашћеног пошиљалоца. Царински службеник је дужан прегледати робу и исправе приложене уз провозну декларацију и резултате контроле евидентирати у NCTS систем.
- (6) Уколико стање робе одговара подацима наведеним у декларацији и другим исправама царински службеник ће одобрити пуштање у провоз, о чему се обавјештава овлашћени пошиљалац слањем поруке "Пуштено у провоз" (IE029). Ако утврђено стање не одговара евиденцији или подацима из приложених исправа, службеник је дужан о томе саставити записник.

Члан 23.

(Неправилности утврђене при контроли робе)

- (1) Ако се контролом открију неправилности, полазна царинска канцеларија ће сачинити записник који треба да буде потписан од стране царинског органа и овлашћеног пошиљалоца и поступа се на начин прописан у Упутству за спровођење националног поступка провоза уз употребу NCTS система.
- (2) У случају када се контролом утврде веће неправилности, полазна царинска канцеларија обавјештава овлашћеног пошиљалоца да роба није пуштена (поруком "Није пуштено у провоз" (IE051)) и на прописан начин биљежи резултат контроле и декларација прелази у статус "Није пуштено у провоз".
- (3) Покретање прекршајног или кривичног поступка за утврђене неправилности приликом контроле спроводи се у складу са одговарајућим прописима, независно од поступка обраде декларације у NCTS систему.

Члан 24.

(Завршетак поступка провоза - поступак код одредишне царинске канцеларије)

- (1) О пуштању робе у провоз овлашћеног пошиљалоца се информисае поруком "Пуштено у провоз" (IE029), одредишну царинску канцеларију поруком "Најава очекиваног доласка" (IE001), те провозне канцеларије (ако постоје) поруком "Најава очекиваног провоза" (IE050).
- (2) Превозник је дужан примјерке Провозног пратећег документа (ППД) и робу, у одређеном року, поднијети одредишној царинској канцеларији.
- (3) Поступак код одредишне царинске канцеларије спроводи се у складу са Упутством за спровођење националног поступка провоза уз употребу NCTS система.
- (4) О раздужењу провозног поступка, овлашћени пошиљалац ће бити обавијештен од стране полазне царинске канцеларије поруком "Обавјештење о раздужењу" (IE045), на основу које ће у својој евиденцији евидентирати да је предметни поступак провоза раздужен.

ДИО ЧЕТВРТИ - ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25.

(Слање пошиљке у резервном поступку)

- (1) Ако овлашћени пошиљалац услед недоступности информационог система, жели користити резервни поступак, мора писаним путем затражити одобрење за то од надлежне полазне царинске канцеларије. Захтјев за одобрење примјене резервног поступка подноси се путем факса или електронске поште. Надлежна полазна царинска канцеларија просљеђује захтјев за примјену резервног поступка Групи за национални help desk и информисае овлашћеног пошиљалоца о одлуци за примјену резервног поступка. Начин подношења захтјева као и начин и услови одобравања примјене резервног поступка прописан је чланом 262. и Прилогом 45. Одлуке и Упутством о спровођењу провозног поступка употребом резервног поступка.
- (2) У случају примјене резервног поступка провоза поједностављени поступак провоза спроводи се на следећи начин:
- a) овлашћени пошиљалац мора робу уписати у своју евиденцију, попунити провозну декларацију (примјерке 1, 4 и 5 ЛЦИ или Провозни пратећи документ – ППД без MRN броја), на којима попуњава поље Д, те надлежној полазној царинској

- канцеларији факсом или електронском поштом шаље примјерак I провозне декларације или примјерак Провозног пратећег документа,
- б) надлежна полазна царинска канцеларија обавјештава овлашћеног пошиљача о додијеленом броју декларацији у резервном поступку (FRN), на основу информације коју је добила од стране Групе за национални help desk, а који је задужен да води евиденцију свих провозних декларација за који се примјењује резервни провозни поступак. Обавјештавање се врши достављањем примјерка провозне декларације факсом или електронском поштом, на који је уписан FRN број, што истовремено представља дозволу пуштања пошиљке у провозни поступак,
- ц) у случају да се надлежна полазна царинска канцеларија одлучи на преглед пошиљке прије отпреме неће овлашћеног пошиљача обавијестити о додијеленом броју (FRN), већ је дужна послати обавијест овлашћеном пошиљачу о прегледу пошиљке чиме се зауставља пуштање робе у провоз. Примјер обавјести о прегледу пошиљке налази се у Прилогу 2. овог упутства.
- д) када буде одобрено пуштање робе, односно када овлашћени пошиљалац добије FRN број исти је дужан:
- 1) примјерке провозне декларације овјерити властитим печатом наведеним приликом издавања одобрења за овај статус (Прилог 50. Одлуке). Овјера се врши у пољу Ц провозне декларације,
 - 2) уписати број декларације (FRN број) у поље Ц декларације, односно ППД-а (у треће поље печата овлашћеног пошиљача),
 - 3) поље А примјерака провозне декларације и Додатних листова овјерити печатом "Резервни поступак",
 - 4) поље Д попунити:
 - роком предаје робе одредишној царинској канцеларији,
 - уписати број стављених посебних пломби и њихове индивидуалне идентификационе ознаке,
 - уписати текст: "Овлашћени пошиљалац – 99206",
 - 5) упутити робу одредишној царинској канцеларији.
- (3) Након тога, овлашћени пошиљалац пушта пошиљку у провоз, те пошиљку до одредишне царинске канцеларије прате примјерци 4. и 5. ППД или примјерак ППД.

Члан 26.

(Слање робе изван редовног радног времена царинске канцеларије)

- (1) Овлашћеном пошиљачу може се одобрити да робу отпрема изван редовног радног времена, ако је отпрему писано најавио надлежној полазној царинској канцеларији најкасније 60 минута прије завршетка редовног радног времена и ако је надлежна царинска канцеларија писано одобрила отпрему робе изван редовног радног времена. Ако је полазна царинска канцеларија одобрила отпрему робе изван редовног радног времена, овлашћени пошиљалац поступа на начин прописан у чл. 20.-24. овог упутства.
- (2) Ако надлежна полазна царинска канцеларија није одобрила отпрему робе изван редовног радног времена,

овлашћени пошиљалац не може стављати робу у провоз, односно не може започети провозни поступак.

Члан 27.

(Накнадна царинска контрола статуса овлашћеног пошиљача)

- (1) Сходно члану 92. Закона, Група за контролу врши накнадну контролу правилности провођења статуса овлашћеног пошиљача, и то обавезно у року од шест мјесеци од дана издавања одобрења, а касније у одређеном временском периоду према плану накнадне контроле. У накнадној контроли, између осталог, провјерава се: усклађеност царинских декларација са документацијом која их прати, одговарајућа евиденција која се води, правилно спровођење царинског поступка који је у питању, односно провјерава се правилна примјена прописа примјених на те поступке и статусе, као и да ли су услови и критерији за коришћење одобрења и даље испуњени.
- (2) Када се врши накнадна контрола, царински службеник који је вршио накнадну контролу дужан је у записнику о накнадној контроли, поред осталих навода, навести да ли има лац одобрења у провођењу статуса овлашћеног пошиљача поступа у складу са издатим одобрењем, те да ли су услови и критерији за коришћење одобрења и даље испуњени.
- (3) Ако Група за контролу, у накнадној контроли, утврди да постоји неки од разлога за укидање одобрења, доносиоцу одобрења поднијеће приједлог за укидање одобрења на поступање у складу са чланом 16. овог упутства, који приједлог садржи образложене разлоге и, у прилогу, записник о накнадној контроли и расположиве доказе. Наведено не искључује друге мјере које Група за контролу, у складу са својом надлежношћу, може предузимати у вршењу накнадне царинске контроле.
- (4) Став (1) до (3) овог члана примјењује се и у случају, када, у одређеним ситуацијама, накнадну контролу провођења статуса овлашћеног пошиљача евентуално обавља тим накнадне контроле којег чине службеници из различитих регионалних центара.

ДИО ПЕТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 28.

(Употреба ранијих одобрења и рјешавање захтјева)

- (1) Одобрења за стицање статуса Овлашћеног пошиљача издата до дана ступања на снагу овог упутства остају на снази шест мјесеци од дана ступања на снагу овог упутства, или до истека рока њиховог важења или до њиховог укидања, или до добијања новог одобрења, у зависности од тога шта је раније.
- (2) Услови под којима се одобрења из става (1) овог члана примјењују након ступања на снагу овог упутства јесу они који су прописани одговарајућим одредбама Закона, Одлуке и овим упутством.
- (3) Имаоц статуса овлашћеног пошиљача који намјерава и даље да користи овај статус у складу са Законом, Одлуком и овим упутством и жели ново одобрење најкасније до истека рока од шест мјесеци из става (1) овог члана, треба поднијети нови уредни захтјев за издавање одобрења а који је саставни дио овог упутства и то најкасније до 31. августа 2021. године. Уз нови захтјев прилаже се и копија одобрења из става (1) овог члана, као и копије свих измјена и допуна тих одобрења, која се стављају ван снаге новим одобрењем.
- (4) Ако имаоц статуса овлашћеног пошиљача не прибави одобрење у року од шест мјесеци од дана ступања на

- снагу овог упутства, раније издато одобрење престаје важити по истеку тог рока, о чему се не доноси посебна одлука.
- (5) Захтјеве за издавање одобрења за статус овлашћеног пошиљаоца запримљеног а неријешеног до ступања на снагу овог упутства рјешава надлежни царински орган из члана 10. став (1) овог упутства у складу са одговарајућим одредбама Закона, Одлуке и овог упутства.
- (6) Захтјеве за измјене и/или допуне одобрења из става (1) овог члана, запримљене а неријешене до дана ступања на снагу овог упутства, рјешава царински орган који је донио одобрење чија се измјена и и/или допуна тражи, у складу са прописима који су важили до дана ступања на снагу овог упутства.
- (7) Захтјеви за измјене и/или /допуне одобрења из става (1) овог члана запримљени од дана ступања на снагу овог упутства биће одбијени као недопуштени, обзиром да од наведеног дана почиње примјена Закон и Одлуке.
- (8) У поступку доношења одобрења по новом захтјеву за издавање одобрења у складу са Законом, Одлуком и овим упутством може се, сходно члану 562. тачка (а) Одлуке, прихватити и користити осигурање које је положено до дана ступања на снагу овог упутства за имаоца статуса овлашћеног пошиљаоца раније

одобреног по одобрењу из става (1) овог члана и то до у њима наведеног рока важења, осим ако у том року то осигурање не буде укинато или опозвано.

Члан 29.

(Саставни дио упутства)

Саставни дио овог упутства чине:

- а) Прилог 1. - Захтјев за стицање статуса овлашћеног пошиљаоца,
б) Прилог 2. - Обавјештење о прегледу пошиљке,
ц) Прилог 3. - Образац захтјева за провјеру измирења доспјелог дуга по основу индиректних пореза, осталих прихода и такси.

Члан 30.

(Ступање на снагу)

Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјењиват ће се од дана почетка примјене Одлуке о спровођењу Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини.

Број 01-02-2-240-48/21

15. јуна 2021. године

Бања Лука

Директор
Др **Миро Цакула**

Прилог 1.

ЗАХТЈЕВ**ЗА ИЗДАВАЊЕ ОДОБРЕЊА ЗА СТАТУС ОВЛАШЋЕНОГ ПОШИЉАОЦА**

Овим подносимо захтјев за одобравање статуса овлашћеног пошиљаоца сходно члану 89. Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 58/15), те чл. 289.-302., и 312-314. Одлуке о спровођењу Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 13/19, 54/19 и 21/20).

1. Подносилац захтјева	
1а. Идентификациони број подносиоца захтјева	1б. Интерни број и датум захтјева
1ц. Контакт подаци	
2. Врста захтјева:	2а. Број и датум постојећег одобрења
3. Главно - централно књиговодство 3а. Мјесто гдје се води главно књиговодство 3б. Врста главног књиговодства	
4. Евиденција о провозном поступку у статусу овлашћеног пошиљаоца	
4а. Мјесто гдје се води евиденција о провозном поступку у статусу овлашћеног пошиљаоца	
4б. Врста евиденције	
4ц. Остале релевантне информације	
5. Укупан број прилога уз захтјев	5а. Списак лица одговорних за поједностављење
6. Подаци за одобрење за коришћење свеобухватног осигурања или одобрења за ослобађање од полагања осигурања	
7. Просјечан број спроведених провозних радњи на седмичном нивоу	
7а. Редовност провозних пошиљки ☐ Робу, која је стављена у поступак провоза, отправљамо редовно ☐ Робу, која је стављена у поступак провоза, не отправљамо редовно	
8. Предложени начин обавјештавања полазне царинске канцеларије од стране овлашћеног пошиљаоца о	

предстојећој радњи провоза робе			
<p>а) роба која се отпрема – достављањем електронске поруке (IE015)</p> <p>☐ у NCTS систему</p> <p>б) пријава за поступак провоза у резервном поступку - достављањем примјерака 1,4 и 5 или ППД без броја MRN провозне декларације</p> <p>☐ факсом</p> <p>☐ е-мејлом</p>			
9. Одобрени простор за отпрему робе/полазна царинска канцеларија/регионални центар/удаљеност			
9а. Простор (назив и адреса)	9б. Полазна царинска канцеларија (назив)	9ц. Регионални центар полазне царинске канцеларије	9д. Удаљеност простор полазне царинске канцеларије, у km
10. Предложени рок за достављање ППД-а или примјерка 1 провозне декларације и документације			
<p>☐ седмично</p> <p>☐ одмах по отпреми робе</p>			
11. Додатне информације и услови који могу утицати на одлучивање о овом захтјеву			
11а. Врсте роба за коју се захтијева статус овлашћеног пошиљача :			
<p>11б. Мјере идентификације:</p> <p>☐ Молимо да нам у складу са чл. 288. тачка б) Одлуке, под условима из чл. 311. став (1) Одлуке, одобрите употребу посебне врсте пломби за идентификацију робе;</p> <p>☐ Молимо да нам одобрите употребу килијешта за стављање пломби на превозно средство или паковање робе,</p> <p>☐ Друге мјере за идентификацију робе,</p>			
12. Подношењем овог захтјева обавезујемо се да ћемо:			
<p>а) царинском органу, у циљу царинске контроле и поступка, омогућити неограничен приступ свим документима и евиденцијама (физички и електронски приступ) у циљу контроле робе и поступка, те обезбиједити погодан простор за рад царинског органа приликом контроле, те при том пружити сву</p>			

потребну помоћ, б) обавијестити издаваоца одобрења о било којој околности и промјени која настане након издавања одобрења, а која може утицати на даље важење или садржај одобрења, в) о свим уоченим неправилностима обавијестити царински орган. г) Испоштовати све услове у вези са забраном, ограничењима и другим мјерама трговинске политике и инспекцијским контролама којима буде подлијегала роба при њеном стављању у поступак провоза у статусу овлашћеног пошиљаоца.	
13. Овјера од стране подносиоца	
Презиме и име/ потпис	
М.П.	
Мјесто	

НАПОМЕНЕ

ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ЗАХТЈЕВА ЗА ИЗДАВАЊЕ ОДОБРЕЊА ЗА СТАТУС ОВЛАШЋЕНОГ ПОШИЉАОЦА

Општа напомена:

Ако је потребно, тражене информације могу се предочити у облику посебног прилога уз захтјев означеног одговарајућим редним бројем и на које поље захтјева се односи прилог, уз да се то наведе у одговарајућем пољу обрасца захтјева (као и редни број прилога) на које се односи прилог уз захтјев.

Царински органи могу захтијевати и додатне информације.

Подаци и информације које треба уписивати у различита поља обрасца захтјева

1.	Уписује се пуни назив и адреса подносиоца захтјева. Подносилац је лице којем се, уз испуњење преписаних услова, издаје одобрење за статус овлашћеног пошиљаоца.
1а.	Уписује се идентификациони број подносиоца захтјева.
1б.	Уписује се интерни број и датум захтјева из евиденције његовог подносиоца, за везу захтјева у одобрењу.
1в.	Уписују се потребни контакт подаци за особу са којом ће се комуницирати у поступку издавања одобрења (контакт адреса, положај код подносиоца захтјева, број телефона и факса, адреса електронске поште).
2.	Уписује се одговарајућа шифра за означавање захтјева: шифра "1" - Први захтјев за издавање одобрења за статус овлашћеног пошиљаоца. шифра "2" - Захтјев за измјену или допуну одобрења за статус овлашћеног пошиљаоца (навести и пуни број и датум одобрења).
2а.	Када је у пољу 2. уписана шифра "2", тада се у ову рубрику уписују подаци о постојећем одобрењу чија се измјена или допуна тражи.
3а.	Уписује се пуна адреса мјеста где се води главно књиговодство: комерцијално, финансијско и други рачуноводствени материјали.
3б.	Уписује се врста главног књиговодства (електронско или папирно, и врста/назив информационог система и програмске опреме која се користи).
4а.	Уписује се пуна адреса мјеста гдје се води евиденција о провозном поступку у статусу овлашћеног пошиљаоца.
4б.	Уписује се врста евиденције (електронско или папирно, и врста, назив информационог система и

	програмске опреме која се користи).
4ц.	Навести остале одговарајуће информације о провозном поступку у статусу овлашћеног пошиљаоца. Ова питања могу бити садржана у Интернетом упутству подносиоца захтјева о спровођењу статуса овлашћеног пошиљаоца.
5.	Уписује се укупан број свих додатних образаца, односно укупан број свих прилога уз захтјев.
5а.	Навести: "Списак - прилог број" (види општу напомену напријед), а уз захтјев приложити списак лица одговорних за поједностављење, тј. које ће спроводити радње у вези провозног поступка у статусу овлашћеног пошиљаоца код подносиоца захтјева. Списак треба садржавати: име и презиме лица, односно лица одговорних за наведено поједностављење ако их има више, назив радног мјеста, односно послова које то лице обавља код подносиоца захтјева, за који простор је лице одговорно за спровођење поједностављења, за сваки простор ако се захтијева да се роба отпрема из више простора, затим број телефона, факса и адреса електронске поште тог лица.
6.	Навести број потврде из GMS.
7.	Навести информацију о редовности провозних радњи, уписивањем знака "X" у одговарајуће поље.
8.	Навести предложени начин обавјештавања полазне царинске канцеларије од стране овлашћеног пошиљаоца о отпреми робе, уписивањем знака "X" у одговарајуће поље.
9а.	Уписује се пуни назив и адреса на којој се налази простор из којег ће се роба отпремати по поступку провоза у статусу овлашћеног пошиљаоца.
9б.	Уписује се назив полазне царинске канцеларије која је надлежна за односни простор из поља 9а.
9ц.	Уписује се назив регионалног центра Управе за индиректно опорезивање којем организационо припада односна полазна царинска канцеларија из поља 9б.
9д.	Уписује се, у километрима, удаљеност простора из поља 9а. од њене полазне царинске канцеларије из поља 9б.
10.	Навести предложени рок за достављање полазној царинској канцеларији ППД, примјерка 1 провозне декларације и пратеће документације, уписивањем знака "X" у одговарајуће поље.
11.	Ако је потребно, уписују се додатне информације или услови, који се могу односити на спровођење провозног поступка у статусу овлашћеног пошиљаоца, односно који могу утицати на одлучивање по захтјеву.
11 а	Навести врсту робе која ће се отпремати из одобреног простора овлашћеног пошиљаоца
11.б	Уписивањем знака "x" у одговарајуће поље, означити предложену мјеру за идентификацију робе и образложити исту (ако се тражи употреба пломби и клијешта или друге мјере идентификације робе или обоје), те колики број клијешта за постављање пломби се тражи и то за сваки поједини простор, ако има више предложених простора.
12.	Уноси се текст који је и наведен у овом пољу у обрасцу захтјева.
13.	У овом пољу подносилац захтјева врши овјеру захтјева.

Прилог 2.

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
УИНО
ПОЛАЗНА ЦАРИНСКА КАНЦЕЛАРИЈА _____

ОВЛАШЋЕНИ ПОШИЉАЛАЦ

(назив имаоца одобрења)

ОБАВЈЕШТЕЊЕ О ПРЕГЛЕДУ ПОШИЉКЕ

На основу Ваше провозне декларације (LRN број) _____ којом нас обавјештавате о
отпреми пошиљке у поједностављеном провозном поступку, која ће напустити царинско подручје
БиХ на Царинској канцеларији _____, обавјештавамо Вас да ће царински службеник
извршити преглед робе у вашим просторијама до _____ часова.

Потпис, сл. шифра и печат

Прилог 3.

Меморандум

Број:

Бања Лука,

.....
(назив и мјесто организационе јединице којој се захтјев упућује)

ЗАХТЈЕВ

за провјеру измирења доспјелог дуга по
основу индиректних пореза, осталих прихода и такси....., је дана
..... године, поднио захтјев за одобравање статуса овлашћеног пошиљаоца у складу са
чланом 89. Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр.
58/15) и чланом 288. тачка ц) и д) Одлуке о спровођењу Закона о царинској политици у Босни и
Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 13/19,54/19 и 21/20).У вези предње наведеног захтјева, молимо да, у складу са чланом 8. став (1) тачка к) и члан 12.
став (2) и (3) Упутства о овлашћеном пошиљаоцу ("Службени гласник БиХ", број),
провјерите:

- да ли подносилац захтјева, на дан провјере, има неизмиреног доспјелог дуга по основу
индиректних пореза, осталих прихода и такси, које је УИО надлежна наплаћивати према
Закону о систему индиректног опорезивања у Босни и Херцеговини, Закону о уплатама
на јединствени рачун и расподјели прихода и Закону о поступку индиректног
опорезивања.

М.П.

РЕЗУЛТАТИ ПРОВЈЕРЕ

Попуњава организациона јединица Управе за индиректно
опорезивање која врши провјеру, и након тога овај образац
враћа Сектору за царине.Горе наведени подносилац захтјева за статус овлашћеног
пошиљаоца је измирио свој доспјели дуг по основу
индиректних пореза, осталих прихода и такси према
Управи за индиректно опорезивање
(ако доспјели дуг није измирен, навести врсту и износ
неизмирене обавезе у КМ). ДА НЕ

Датум извршене провјере:

Потпис и сл. шифра службеника који је вршио провјеру:

Потпис руководиоца организационе јединице

М.П.

Захтјев се доставља у два примјерка од којих, након потуне резултата провјере на истом, један
примјерак задржава организациона јединица која врши провјеру, а други враћа Сектору за царине
" " - непотребно прецртати